

GENERÁLNY PROJEKTANT

Technická univerzita vo Zvolene

T. G. Masaryka 24
960 01 Zvolen
IČO: 00397440
DIČ: 2020474808
IČ DPH: SK 2020474808

SPRACOVATELIA ČASTI

ATELIÉR TOMAN, s.r.o.

Cerovská 309/24
900 81 Šenkvice
IČO: 52916766
DIČ: 2121191281
IČ-DPH: SK2121191281

Gardn, s.r.o.

Hronské Kľačany 653
935 29 Hronské Kľačany
IČO: 52075567
DIČ: 2120895733
IČ DPH: SK2120895733

SO 10 – INFORMAČNÝ SYSTÉM TRASY „HORE DOLE ŠTIAVNICOU“

PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA PRE REALIZÁCIU STAVBY

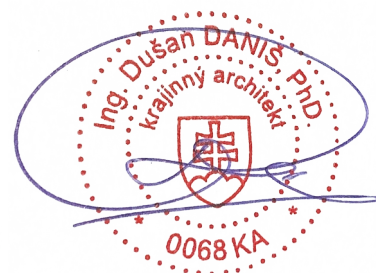
NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

MIESTO: ÚZEMIE ML BANSKÁ ŠTIAVNICA

INVESTOR: Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o.
Šobov 1401/1, 969 01 Banská Štiavnica
IČO: 31638775
DIČ: 2020478262
IČ DPH: SK2020478262

AUTORI PROJEKTU: ING. KATARÍNA TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ, KA 0021
ING. DUŠAN DANIŠ, PhD., KA 0068
ING. JOZEF TOMAN
ING. ARCH. LENKA KAVULJÁKOVÁ
Bc. PETRA VAŠKOVÁ
ING. ĽUBOMÍR CANDRÁK

DÁTUM: NOVEMBER 2022

GENERÁLNY PROJEKTANT

Technická univerzita vo Zvolene

T. G. Masaryka 24
960 01 Zvolen
IČO: 00397440
DIČ: 2020474808
IČ DPH: SK 2020474808

SPRACOVATELIA ČASTI

ATELIÉR TOMAN, s.r.o.

Cerovská 309/24
900 81 Šenkvice
IČO: 52916766
DIČ: 2121191281
IČ-DPH: SK2121191281

Gardn, s.r.o.

Hronské Kl'áčany 653
935 29 Hronské Kl'áčany
IČO: 52075567
DIČ: 2120895733
IČ DPH: SK2120895733

TECHNICKÁ SPRÁVA

SO 10 INFORMAČNÝ SYSTÉM TRASY „HORE DOLE ŠTIAVNICOU“

PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA PRE REALIZÁCIU STAVBY

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

MIESTO: ÚZEMIE ML BANSKÁ ŠTIAVNICA

INVESTOR: Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o.
Šobov 1401/1, 969 01 Banská Štiavnica
IČO: 31638775
DIČ: 2020478262
IČ DPH: SK2020478262

AUTORI PROJEKTU: ING. KATARÍNA TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ, KA 0021
ING. DUŠAN DANIŠ, PhD., KA 0068
ING. JOZEF TOMAN
ING. ARCH. LENKA KAVULJÁKOVÁ
Bc. PETRA VAŠKOVÁ
ING. LUBOMÍR CANDRÁK

DÁTUM: NOVEMBER 2022

OBSAH

1. Údaje o stavbe.....	3
2. Podklady.....	4
3. Charakteristika záujmového územia.....	4
3.1 Vymedzenie záujmového územia	4
3.2 Inžinierske siete	4
4. Popis kompozičného a architektonického riešenia	5
4.1 Osobnosti lesníctva pre tvorbu informačného systému	6
5. Popis technického riešenia.....	29
5.1 Príprava záujmového územia	29
5.1.1 Modelácia a konečná úprava prirodzeného terénu	29
5.1.2 Konštrukčné riešenie smerovníkov	29
5.1.3 Konštrukčné riešenie smerovníkov na stávajúce liatinové stĺpy v meste	29
5.1.4 Konštrukčné riešenie mapových nosičov	29
6. Údržba navrhovaných prvkov	30
6.1 Údržba prvkov vybavenosti.....	30
7. Technické riešenie z hľadiska starostlivosti o životné prostredie	31
Výkaz Výmer	32

Príloha:

Smerovníky 1-4

Smerovníky 5-8

Smerovníky 9-12

Smerovníky 13-16

Smerovníky 17-20

Smerovníky 21-25

Členenie dokumentácie:

B		KRAJINNO-ARCHITEKTONICKÉ ÚPRAVY
B	SO 10	INFORMAČNÝ SYSTÉM TRASY „HORE DOLE ŠTIAVNICOU“
B	10.0	TECHNICKÁ SPRÁVA
B	10.1	LOKALIZÁCIA TRASY „HORE DOLE ŠTIAVNICOU“
B	10.2	LOKALIZÁCIA TRASOVANIA CHODNÍKA NA PARADAJS, UMIESTNENIE LAVIČIEK A SMEROVNÍKOV Č. 2, 3 A 16
B	10.3	LOKALITY OSADENIA LAVIČIEK A SMEROVNÍKOV Č. 6, 11, 12, 13, 14, 15
B	10.4	NÁVRH SMEROVNÍKOV
B	10.5	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 1, 2, 3
B	10.6	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 4, 5, 6
B	10.7	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 7, 8, 9
B	10.8	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 10, 11, 12
B	10.9	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 13, 14, 15
B	10.10	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 16, 17, 18
B	10.11	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 19, 20, 21
B	10.12	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 22, 23, 24, 25
B	10.13	NÁVRH MAPOVÉHO NOSIČA
B	10.14	MAPA TRASY „HORE DOLE ŠTIAVNICOU“

1. ÚDAJE O STAVBE

Stavba

Názov: Lesy osobitného určenia – rozmiestnenie rekreačných aktivít v krajine
Miesto stavby: Územie ML Banská Štiavnica, k.ú. Banská Štiavnica, parcely KNC č. 7180; 7181; KNE č. 989/1; 4734/19; 4745/4; 4745/7; 6556/2; 6556/3; 6628/1; 6628/6; KNC č. 7212; 7229; 7775; 1003/1; 2582/5; k.ú. Štiavnické Bane, parcely KNC č. 3425; 3427/1

Kraj: Banskobystrický
Okres: Banská Štiavnica
Katastrálne územie: Banská Štiavnica
Charakter stavby: revitalizácia územia
Stupeň: RP – realizačný projekt
Objekt: SO 10 INFORMAČNÝ SYSTÉM TRASY „HORE DOLE ŠTIAVNICOU“

Stavebník / investor

Názov: Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o.
Adresa: Šobov 1401/1, 969 01 Banská Štiavnica
IČO: 31638775

Generálny projektant:

Názov: Technická univerzita vo Zvolene
Adresa: T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen
IČO: 00397440

Identifikačné údaje spracovateľa projektu – Zodp. projektant

Názov: Ateliér Toman, s.r.o
Adresa: Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice
Zodp. projektant: Ing. Katarína Tomanová Porubčinová
Autori: Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, KA 0021; Ing. Dušan Daniš, PhD., KA 0068;
Ing. Jozef Toman; Ing. arch. Lenka Kavuljaková; Bc. Petra Vašková,
Ing. Ľubomír Candrák

Spracovali: Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Katarína Tomanová Porubčinová,
Ing. arch. Lenka Kavuljaková, Bc. Petra Vašková

Dátum: 11/2022

2. PODKLADY

- katastrálna mapa územia
- zadania dodané investorom – Mestské lesy Banská Štiavnica
- vlastný prieskum územia – 9-10/2022
- Projekt lesov osobitného určenia - ML Banská Štiavnica, krajinárska štúdia – TU vo Zvolene 2022

3. CHARAKTERISTIKA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

3.1 Vymedzenie záujmového územia

Navrhované prvky informačného systému sú osadené v nasledovných lokalitách riešeného územia:

SO 01 – Územné riešenie lokality Červená Studňa – smerovník č. 1 a mapový nosič

SO 02 – Územné riešenie lokality prameň Svätého Jána Nepomuckého – smerovník č. 17 a mapový nosič

SO 03 – Územné riešenie lokality Šobov - smerovník č. 22 a mapový nosič

SO 04 – Územné riešenie lokality Rosniarky – smerovník č. 5 a mapový nosič

SO 05 – Územné riešenie lokality Horná Roveň - smerovníky č. 8, 9 a 10 a mapový nosič

SO 10 – Informačný systém trasy „Hore dole Štiavnicou“ - osadenie smerovníkov podľa výkresov č. 10.2, 10.3 a 10.14

3.2 Inžinierske siete

V prípade zistenia priebehu inžinierskych sietí je treba brať na zreteľ ich ochranné pásma:

vodovod:	1 m na každú stranu
kanalizácia:	1 m na každú stranu
plynovod - prípojka:	2 m na každú stranu
elektrotechnika:	1 m na každú stranu

4. POPIS KOMPOZIČNÉHO A ARCHITEKTONICKÉHO RIEŠENIA

Objektmi informačného systému sú drevené smerovníky 2300 mm + 700 mm, do mesta na existujúce historizujúce liatinové stĺpiky hliníkové cedulky so smerovou šípkou umiestňované na tzv. vstupné uzly a mapové nosiče v 1900 mm + 600 mm. Drevené smerovky a mapové nosiče sú navrhnuté rovnakým dizajnom riešenia, ako zahradzovacie stĺpiky. Ide o drevené hranoly s vrcholom zrazeným šikmo v jednej rovine pod uhlom 45°.

V krajinárskej štúdií – Projekt lesov osobitného určenia ML Banská Štiavnica bola navrhnutá vyhlídková trasa, spájajúca Červenú Studňu s Hornou Rovňou. Na trase boli identifikované atraktory v území, vyhlídky a funkčné zóny, ktoré trasa prepájala. Rovnako tak štúdiá identifikovala vstupné uzly do územia mestských lesov z mesta, čo je potrebné pre funkčnú distribúciu návštevníkov.

Na základe požiadaviek zadávateľa a po rozpracovaní samotného trasovania bola vybraná téma predmetnej trasy – osobnosti lesníctva a lesníckeho školstva v Banskej Štiavnici. Pre jednotlivé križovatky a miesta sme pre tvorbu trasy vybrali niekoľko osobností, ktorých mená nesú jednotlivé funkčné prvky na trase. Nižšie uvádzame výber osobností lesníctva a lesníckeho školstva v súvislosti s Banskou Štiavnicou, ktoré je možné v ďalších etapách rozširovania informačného systému zapracovať do tematickej trasy.

Forma prezentácie faktografických informácií na trase je navrhovaná cez QR kódy, ktoré umožňujú jednoduché off-line, ale aj on-line prepojenie na databázu informačného zdroja. Takto je možné kedykoľvek meniť a dopĺňať vybrané informácie pomerne bez nákladovo.

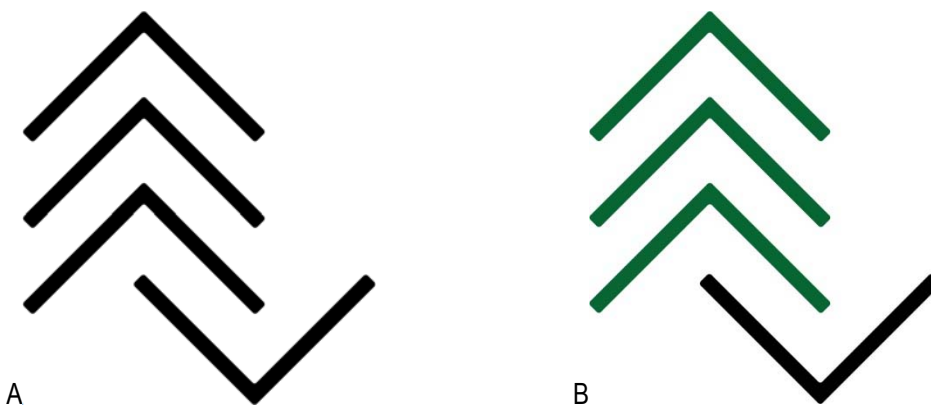
Názov navrhovanej tematickej trasy v priestore Mestských lesov Banská Štiavnica je: „HORE DOLE ŠTIAVNICOU.“ K tematickej trase sme spracovali aj návrh loga trasy, ktoré sa bude nachádzať na všetkých navrhovaných prvkoch, všetkých spracovávaných stavebných objektoch. Návrh loga je na obrázkoch 1-3 nižšie v rôznych používaných farebných riešeniach, podľa použitia na funkčnom prvku.

Obrázok 1: Logo trasy Hore dole Štiavnicou pre gravírovanie a čiernobielu grafiku

Obrázok 2: Logo trasy Hore dole Štiavnicou pre farebnú grafiku

Obrázok 3: Logo trasy Hore dole Štiavnicou pre gravírovanie (A) a farebnú grafiku (B)

4.1 Osobnosti lesníctva pre tvorbu informačného systému

Nižšie uvádzame zoznam osobností lesníckeho školstva v Banskej Štiavnici. Nižšie uvedený zoznam obsahuje osobnosti, ktoré sú zahrnuté v navrhovanom informačnom systéme. Ďalej sú uvedené charakteristiky osobností, ktoré je možné použiť pri rozširovaní informačných vrstiev informačného systému v budúcnosti. Pre navrhovanú trasu Hore dole Štiavnicou sme vybrali nasledujúce osobnosti:

Feistmantel Rudolf Ritter, Ing.

Bol významný rakúsky lesník, ktorý sa podieľal na uhorskom lesníckom vysokom školstve. Narodil sa 22. júla 1805 na viedenskom predmestí Ottakring. Absolvoval humanistické gymnázium a filozofický kurz na univerzite. Študoval na Viedenskej univerzite a v rokoch 1825 - 1827 navštevoval c. k. Forstakademie v rakúskom Mariabrunne, ktorú skončil s vyznamenaním. Po absolvovaní štúdií tam pôsobil ako privátny docent. S lesníckou praxou začal vo Viedenskom lese. Po päťročnej službe ho vymenovali za lesného inžiniera na ústrednom úrade vo Viedni, kde mal v referáte hospodársku úpravu lesa. V roku 1835, tri roky po smrti prvého zakladajúceho profesora Lesníckeho odboru na Banskej akadémii v Banskej Štiavnici Henrika D. Wilckensa, a po úspešnom zložení konkurznej skúšky odchádza pracovať ako profesor lesníctva do Banskej Štiavnice, kde

pôsobí ako prednosta Lesníckeho odboru. Funkciu profesora lesníctva potom úspešne zastával 12 rokov. Hneď po príchode do Banskej Štiavnice bolo na jeho návrh vyčlenené nové školské poľesie v Kysihýbli, ktoré nahradilo vzdialené Sklené Teplice. Zostavil nový učebný plán ústavu, pokladáme ho za zakladateľa Botanickej záhrady v Banskej Štiavnici, lebo zabezpečil pre potreby Lesníckeho odboru pri Banskej akadémii v Banskej Štiavnici kúpu budovy bývalej výletnej reštaurácie Fortuny. Prednášky v tejto budove sa začali v roku 1841 a Lesnícky ústav v nej zotrval až do roku 1892, kedy sa presťahoval do novopostavenej budovy. V roku 1845 dal Feistmantel postaviť v Dolnej botanickej záhrade pomník na počesť troch klasikov lesníckej vedy – Cottu, Hartiga a Hundeshagena. Výsledkom Feistmantelovho pôsobenia v Banskej Štiavnici bol značný pokrok v úrovni lesníckej výučby. Absolventi Lesníckeho odboru mali možnosť sa uplatniť na území Uhorska, v Sedmohradsku, ale aj iných krajinách monarchie i v zahraničí. Za pôsobenia Feistmantela bolo lesnícke štúdium zrovnoprávnené so štúdiom baníctva tým, že v r. 1846 panovník potvrdil rozhodnutie Dvorskej komory o ustanovení Banskej a Lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. Profesor Feistmantel začínal byť unavený z namáhavej a časovo náročnej výchovnej činnosti a preto si opakovane podával žiadosť o preloženie. V roku 1847 mu bolo vyhovené a cez letné prázdniny s rodinou opustil Banskú Štiavnicu, aby sa u viedenskej Dvornej komore naďalej venoval otázkam lesného hospodárstva. Stal sa špičkovým lesným odborníkom v ústredných štátnych orgánoch monarchie, kde pôsobil ako ministerský radca novozriadeného Ministerstva poľnohospodárstva a baníctva. Od roku 1848 pôsobil v štátnej správe. Zaslúžil sa o reorganizáciu štátnej lesníckej služby, podieľal sa na príprave Lesného zákona č. 250/1852, ako i zavádzaní štátnych lesníckych skúšok. Od roku 1853 bol pridelený na ministerstvo financií, kde pôsobil až do roku 1868, kedy odišiel do výslužby. V roku 1865 bol vyznamenaný Leopoldovým rádom (nem. Leopoldsorden). Zomrel 7. februára 1871 vo Viedni vo veku 66 rokov.

Fekete Ludovít, prof., Ing.

Jeden z najvýznamnejších profesorov Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici, prorektor a prednosta Lesníckeho odboru sa narodil 18.4.1837 v Torde (Sedmohradsko). Študoval na gymnáziu v Torde a Kluži (1856), pokračoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici (1856 – 1859). Po skončení Akadémie bol od roku 1859 lesným praktikantom na Banskom a lesníckom riaditeľstve v Kluži. Už v roku 1867 sa vracia do Banskej Štiavnice ako pomocný profesor na Lesnícky odbor Banskej a lesníckej akadémie. Zo začiatku prednáša lesnícku zoológiu, entomológiu, pôdoznanectvo a ochranu lesov. Od roku 1873 ako mimoriadny profesor, sa stal vedúcim Katedry botaniky a pestovania lesov. Po pestovnej stránke mal na starosti školské poľesie v Kysihýbli a podstatne zveľadil Botanickú záhradu v Banskej Štiavnici. Popri pedagogickej práci sa venoval výskumu obnovy porastov a výchovných zásahov. Skonštruoval stroj na vysievanie semena lesných drevín. V roku 1878 bol menovaný za riadneho profesora, od roku 1891 je vedúcim Katedry zariadenia lesov, na ktorej prednášal oceňovanie lesov, lesnú taxáciu, štatistiku a dejiny lesníckeho písomníctva. Súčasne sa stáva riaditeľom školského poľesia v Kysihýbli. V roku 1892 sa stal prorektorom Akadémie. Bol členom Predsedníctva Krajského lesníckeho spolku v Uhorsku, tajomníkom Lekárskej a prírodovedeckej spoločnosti, pobočky v Banskej Štiavnici, v rokoch 1881 – 1886 jej predsedom. Od roku 1906 bol na dôchodku. Žiadny iný lesnícky autor v Uhorsku neuvěřil toľko odborných lesníckych prác ako profesor Fekete. Jeho literárna odborná tvorba je vyjadrením rozmanitosti jeho odborných záujmov a predstavuje disciplíny, ktoré vyučoval. Prenikol do všetkých oblastí vtedajšej lesníckej vedy. Jeho „Rozhovor o novom lesnom zákone“ (1879) vyšiel aj v jazyku slovenskom. Je spoluautorom (s Tiborom Blatným) rozsiahleho a známeho diela „Rozšírenie stromov a krov lesníckeho významu na území Uhorska“ (1913). Jedna z najvýznamnejších jeho prác je učebnica „Zariadenie lesov (1903) ďalej „Lesnícka pedológia“ (1882 Banská Štiavnica), „Ochrana lesov“ (1887 Banská Štiavnica), „Zalesnenie pustých pozemkov“ (Kluj 1876), „Oceňovanie lesov, 2. vyd.“ (1892 Banská Štiavnica), „Dub a jeho pestovanie“, súťažná a odmenená práca (1888, Lesnícka

jednota), „O lesnej sejbe a sadbe“ (1893 Lesnícka jednota), Náuka o lesnom hmyze (1878), „O pestovaní a využitkování lesov“ (1895, Budapešť) a mnoho ďalších odborných prác. Zomrel 29.6.1916 v Banskej Štiavnici, pochovaný je na cintoríne za Klopačkou, žiaľ hrob už zanikol. Má postavený pomník – bustu na podstavci v Botanickom parku v Soproni.

Vadas Jenő (Vikolinský Eugen), Prof., Ing.

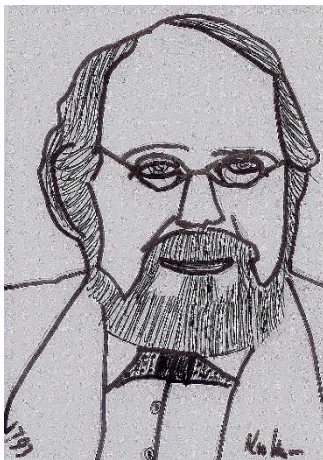
Narodil sa v maďarskom Hámori (dnes súčasť Miskolcza) dňa 2.4.1857. Pochádzal - ako pôvodné meno Vikolinsky napovedá - zo slovenskej rodiny. Po skončení základnej a strednej školy sa zapísal v roku 1874 na v tom období prestížnu Banskú a lesnícku akadémiu v Banskej Štiavnici, na štúdium lesného inžinierstva. Jeho štúdium na akadémii trvalo v rozmedzí rokov 1874 – 1878. Po ukončení štúdia, v rokoch 1878 až 1891 pracoval na lesných správach vo viacerých oblastiach Uhorska a prešiel bohatou prevádzkovou praxou na lesných správach v Marmarošskej Sihoti, Starej Vode a Vadászerdő v Banáte, kde sa počas svojho pôsobenia v roku 1885 stal riaditeľom novozaloženej Odbornej horárskej školy. Od roku 1891 pôsobil na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici, kde bol od roku 1894 vo funkcii vysokoškolského profesora. Tu sa stáva vedúcim katedry pestovania lesov, ochrany lesov, botaniky a zoológie. Po výstavbe novej budovy Lesníckeho odboru v roku 1892 sa v budove vyčlenili aj miestnosti pre budúcu Ústrednú výskumnú stanicu, ktorá bola pričlenená k Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Dňa 31. 12. 1897 minister pôdohospodárstva Uhorska, Ignác Darányi vydal výnos o vytvorení Uhorských Kráľovských výskumných staníc a o deň neskôr, na základe tohto výnosu vznikla 1. 1. 1898 pri Akadémii Ústredná lesnícka výskumná stanica v Banskej Štiavnici. Za vedúceho tejto Výskumnej stanice bol ministrom pôdohospodárstva vymenovaný Eugen Vadas (Vikolinsky), ako jej prvý vedúci. S touto stanicou je spätá aj osobnosť Jána Tuzsona, ktorý bol menovaný za adjunkta tejto stanice a ktorý bol projektantom výsadby drevín v Arboréte v Kysihýbli, ktoré vzniklo aj vďaka Ústrednej lesníckej výskumnej stanici v roku 1900. Od júla 1898 sa Eugen Vadas stáva súčasne prednostom Lesníckeho odboru Akadémie. Počas svojho života robil výskum botanický, zoológický a entomologický. Venoval sa tiež otázkam pestovania lesov a dejinám lesníctva. Pre slovenskú entomológiu majú význam jeho údaje o nálezoch niektorých druhov hmyzu v mieste svojho pôsobenia. Do dejín slovenského lesníctva sa zapísal ako autor vynikajúceho historického diela o histórii Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici pod názvom „A Selmecezbányai M. Kir. Erdőakademia Története és Ismertetője“ (1896). Knihu vydalo Ministerstvo pôdohospodárstva. Eugen Vadas vynikajúci lesník, pedagóg a výskumník, zomrel po mimoriadne plodnom živote 21. júla 1922 ako 66 ročný.

Wagner Karol, prof., kráľovský lesný radca

V roku 2015 sme si na Slovensku pripomenuli 185. výročie narodenia špičkového lesníka Karola Wagnera, ktorý spolu s profesorom Farbakym zachránili po revolúcii 1848 štiavnickú Akadémiu a špeciálne Lesnícky odbor pred zánikom. Narodil 8.10.1830 v Sugatagu, župa Marmaroš, ako potomok nemeckých kolonistov, kde jeho otec Antal bol zástupcom hlavného lesníka, lesov národnej pokladnice (eráru). Strednú školu ukončil s vyznamenaním v župnom meste Satu Mare roku 1850. Ešte toho roku pokračuje na Banskej akadémii v Banskej Štiavnici, najprv na Baníckom odbore, neskôr aj na Lesníckom odbore a končí ju ako premiant v roku 1855. Po vysokoškolských štúdiách nastupuje na lesný úrad do Banskej Bystrice ako pomocný lesník,

neskôr bol priradený na odbor plánovania a zariadenia lesov. V roku 1857 je vymenovaný za lesného praktika do Dobroče. Obdobie pôsobenia Wagnera na Lesníckom odbore Banskej Akadémie v Banskej Štiavnici možno hodnotiť z hľadiska rozvoja Lesníckeho odboru mimoriadne pozitívne, na strane druhej sa k nemu viažu negatívne dôsledky zmeny nemeckého vyučovacieho jazyka za maďarský. Na Akadémii pôsobil v dvoch obdobiach : V prvom období pôsobenia na Akadémii 1859 – 1864 (pred dualizmom) tu pôsobí ako adjunkt profesora Schwarza a po 5 rokoch dobrovoľne odchádza z Akadémie. V medziobdobí rokov 1864 – 1866 bol Wagner zamestnancom komorských lesov v Marmaroskej župe a v školskom roku 1866 – 1867 učil lesníctvo na poľnohospodárskom a lesníckom učilišti v Keszthely. Po vzniku Rakúsko-Uhorska v roku 1867 sa Wagner vracia na Akadémiu. Druhé obdobie pôsobenia na Akadémii 1867 – 1872 Lesnícky odbor zaznamenáva veľký rozvoj. Aktivizuje činnosť Akadémie, ktorá bola vo veľmi zlom stave a spolu s prof. Štefanom Farbakym ju budujú v nových uhorských podmienkach v tom najlepšom slova zmysle. Lesnícky odbor má jeho zásluhou prvýkrát v histórii viacčlenný profesorský zbor, vypracoval nový učebný plán, budujú sa školské zbierky, zabezpečil Klauzerové pozemky pre hornú Botanickú záhradu, doterajšie prenajímanie školského poľsia v Kysihýbli prešlo do správy Akadémie atď. Ešte v roku 1867 začal Wagner vydávať spolu s Adolfom Divaldom časopis „Lesnícke listy“ (Erdészeti Lapok). Bol to prelom v uhorskom lesníctve, považujú sa za tvorcov maďarskej odbornej lesníckej terminológie. Preto spolu s Divaldom vydali aj Terminologický lesnícky maďarsko-nemecký a nemecko – maďarský slovník (Budapešť 1868). Je autorom tzv. Wagnerovej priemerky na meranie stojacich stromov. Bol podpredsedom Krajinského lesníckeho spolku. V rokoch 1872 – 1879 pôsobil na Ministerstve financií v Budapešti. Na ministerstve pripravil okrem iného aj vydanie prvého súborného lesného zákonného článku XXXI z roku 1879 a pričínal sa o ustanovenie prvých riaditeľstiev štátnych lesov nezávislých na banskej správe. Zomrel predčasne 21.12.1879 ako 49. ročný.

Wilckens Henrich David, prof.

Narodil sa 14.11.1763 vo Wolfenbüteli pri Braunschweigu. Po absolvovaní gymnázia vyštudoval medicínu, rok baníctva a matematiku. V nasledujúcich rokoch sa preorientoval na biologické vedy a lesníctvo. V roku 1795 sa stal profesorom na Bechsteinevom lesníckom učilišti v Kemnote, neskôr v Dreissigackeru. Henrich Dávid Wilckens ako prvý profesor lesníckeho ústavu v Banskej Štiavnici pôsobil na tomto poste úspešne dlhý čas (1808 – 1832). Dr. Wilckens bol nadaný prírodovedec, chápauci les ako vzácne spoločenstvo, ktoré sa nesmie využívať len na produkciu dreva. V priebehu rokov sa ukázalo, že jeho výber za profesora Lesníckeho ústavu v Banskej Štiavnici bol mimoriadne šťastným riešením. Prvú prednášku z lesníctva na lesníckej katedre predniesol Dr. Wilckens dňa 12. februára 1809 v deň narodenín panovníka cisára Františka I.

Tento deň sa považuje za medzník v histórii odborného lesníckeho školstva. Na otvorení sa zúčastnili všetci profesori a poslucháči Akadémie a tiež personál Hlavného komorskogrófskeho úradu. Okrem pedagogickej činnosti sa Wilckens venoval aj výskumu – išlo o zalesňovanie degradovaných pôd, aklimatizačné pokusy s domácimi rýchlorastúcimi a introdukovanými drevinami. Na školskom poľsi v Sklených Tepliciach a na Repišti robil pokusy s výsadbou borovice limby, túto odolnú vysokohorskú drevinu chcel aklimatizovať v nižších polohách. Robil pokusy o introdukcii americkej borovice vejmutovky. V banskoštiavnickej oblasti začal s umelým rozširovaním smreka obyčajného ako hmotove výnosnej a hospodársky cennej dreviny – i keď táto oblasť nie je jeho prirodzeným areálom. Spolupracoval s Jozefom Dekretom Matejoviem, ktorý bol od roku 1814 komorským lesmajstrom v Banskej Bystrici. Wilckens bol natoľko zaťažovaný školskými povinnosťami a organizačnými starosťami, že sa nedostával k literárnemu spracovaniu odborných poznatkov a vydávaniu učebníc. V rokoch 1812 až 1814 zachytil poslucháč František Nedeczey jeho prednášky a pod názvom „Lesnícka veda, prednášaná pánom H. D. Wilckensom, banským radcom a profesorom na kráľovskom Lesníckom ústave v Banskej Štiavnici“ ich vydal v 5.zväzkoch pre poslucháčov. Aj ďalší poslucháč – Jozef Russeger vydal jeho prednášky pod názvom „Záznam Wilckensových

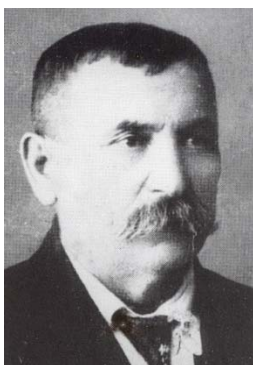
prednášok z encyklopédie lesníctva“. Profesor Wilckens zomrel v Banskej Štiavnici 25.5.1832 ako 69 ročný. Pochovali ho na cintoríne za Klopačkou. Wilckens pôsobil na štiavnickej Akadémii 24 rokov.

Nižšie je uvedený zoznam osobností lesníckeho školstva v Banskej Štiavnici, ktorý slúži na potenciálne nadstavby informačného systému trasy Hore dole Štiavnicou, napr. formou web aplikácie, alebo aplikácie pre smart zariadenia, či iné formy informačnej infraštruktúry reakreačno-turistickej vybavenosti navrhovanej trasy v riešenom území.

Adamička Miloš, Ing.

Narodil sa 25.11.1872 v lesnatom Posázaví (Riegersburg) na panstve Komorní Hrádek, kde bol jeho otec lesmajstrom. Študoval na českej vyššej reálke v Prahe, pokračoval na Lesníckom ústave v Bělé pod Bezdězem. Výborný pedagóg, lesník a v poradí druhý riaditeľ Štátnej vyššej lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Svoju lesnícku prax začal ako lesný asistent na veľkostatku Zruč Zbraslavice v období 1895/1896, od roku 1896 – 1900 na veľkostatku Nové Hradky v južných Čechách. Po štyroch rokoch sa ako profesor vrátil na lesnícku školu v Bělé pod Bezdězem a z nej prešiel v roku 1904 na lesnícku školu do Zákup, v ktorej pôsobil až do roku 1920. Medzitým však počas Veľkej vojny bol v rokoch 1914 – 1918 mobilizovaný. Po reorganizácii lesníckych škôl bol od 30.3.1920 menovaný správcom a o rok neskôr od 1.2.1921 riaditeľom Československej štátnej strednej lesníckej školy v Banskej Štiavnici po odchádzajúcom jej zakladateľovi Prof. Dr. Hašovi. Vyučoval tu lesnícku geodéziu, matematiku a ďalšie technické predmety. Na banskoštiavnickej škole pôsobil do augusta 1925. Jeho úlohou tu bolo nielen vyučovať, ale v podstate organizovať celý vyučujúci proces, pretože jeho predchodca tu pôsobil len rok. Musel zabezpečiť vyučujúcich pedagógov, opraviť budovu, ktorá utrpela značné škody vo vojnovnej dobe, najmä doplniť jej vydrancovaný inventár a školské pomôcky, rovnako podmienky pre život študentov. Po týchto neľahkých, budovateľských rokoch v Banskej Štiavnici požiadal o možnosť návratu do Čiech a pokračovať v lesníckej pedagogickej činnosti ako riaditeľ Štátnej vyššej lesníckej školy v Písku. V tejto následnej funkcii pôsobil od roku 1925 až do roku 1933, kedy odišiel do dôchodku. Za jeho vedenia škola získala v roku 1928 školské polesie Hůrka, kde bolo treba zrekonštruovať všetky prevádzkové budovy, majetok zaistiť hraničnými kameňmi a geodeticky zamerať, vykonať nový lesný hospodársky plán. Tieto práce skomplikovala veterná kalamita v roku 1929, takže len jeho organizačné schopnosti umožnili, aby novú situáciu dobre zvládol. Ako učiteľ bol veľmi náročný na znalosti študentov, avšak vytváral pre nich optimálne podmienky. Svoje prednášky mal dokonale pripravené, predmet prednášania precízne graficky znázornený na tabuli, ktorý dopĺňoval inžinierskym popisom. Dňa 4.10.1946 pri ceste na stretnutie lesníckych abiturientov z roku 1890 utrpel v Prahe úraz, bol prevezený do nemocnice kde vo svojich 74 rokoch zomrel.

Bencze Gregor, Ing.

Narodil sa 8.3.1854 v Lemhényi v Sedmohradsku. Po absolvovaní gymnázia v Kluži a Miskolci, študoval Lesnícky odbor Baníckej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorý ukončil v roku 1879. V období rokov 1882 – 1885 študoval geológiu, meteorológiu a chémiu s osobitným dôrazom na lesníctvo na univerzite v Mníchove. Tu absolvuje aj aplikáciu chémie v lesnom pôdoznalectve. Priekopník lesníckej chémie, v rámci ktorej sa vyučovala aj pedológia. Po roku 1879 začínal ako lesný praktikant na lesných úradoch v Gödöllő a Visegrade a neskôr bol lesníkom a taxátorom Lesného riaditeľstva v Banskej Bystrici a v Predajnej. Odtiaľto odchádza roku 1882 na ďalšie štúdiá na vyššie uvedenú mníchovskú univerzitu. Po návrate z mníchovských štúdií prichádza na Banickú a lesnícku akadémiu do Banskej Štiavnice v roku 1885 kde bol menovaný za vedúceho novozriadenej katedry na ktorej pôsobil ako profesor. Špecializuje sa tu na vyučovanie lesníckej chémie, ktorú v roku 1886 vyčlenil ako samostatný predmet, ďalej prednášal lesnícku pedológiu a klimatológiu. Po premene Akadémie na Vysokú školu banícku a lesnícku v roku 1904 vedie Katedru lesníckej chémie a prednáša aj Náuku o lesnom stanovišti. V roku 1911 bol menovaný za hlavného lesného radcu, v roku 1919 za ministerského radcu. Na tejto

škole pôsobil aj po jej presťahovaní do Šoprona. Bol priekopníkom lesníckej chémie ako samostatnej disciplíny, do ktorej vtedy patrila aj pedológia. Zameriaval sa aj na geológiu vo vzťahu k lesníctvu, pôdoznanectvo a klimatológiu, na výskum chemického spracovania dreva, najmä bukového a na výrobu papiera z neho. Zaslúžil sa o rozvoj lesníckej chémie a vybudovanie vzorového chemického laboratória lesníckej a poľnohospodárskej chémie. Spoločne s R. Schellem uverejnili v časopise BKL (1916), podrobný opis tohto nového chemického ústavu vysokej školy, ktorého výstavba v areáli Botanickej záhrady bola ukončená v novembri 1912. V roku 1923 odišiel do dôchodku. Uverejňoval odborné príspevky v lesníckych a baníckych časopisoch. Je autorom učebnice o lesníckej chémii (1905). V časopise Erdészeti lapok (Lesnícke listy) uverejnil štúdiu o výrobe brikiet z dreveného uhlia a ich tepelnej kapacite (1900), úvahy nad písomnou prácou o výrobe cukru a liehu z dreva (1909) a pod. Publikoval aj viaceré práce s tematikou lesníctva a meteorológie. Zomrel 15.12.1925 v Šoproni.

Blatný Tibor, Ing.

Narodil sa 22.2.1883 v Košiciach, v lesníckej rodine. Študoval na reálnom gymnáziu v Levoči (1900), pokračoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici (1900 - 1903). Od roku 1903 bol lesným praktikantom na Riaditeľstve lesov v Banskej Bystrici. Od roku 1906 pôsobil ako botanik, dendrológ a asistent u profesora Ľudevíta Feketeho na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici. Už v tomto období spracovával s prof. Feketom dielo o rozšírení drevín v Karpatskej kotline. Súčasne viedol aj Lesnú správu v Banskej Štiavnici. Po presťahovaní vysokej školy do Šoprona mu ponúkli Katedru pestovania lesov, v dôsledku rozpracovaných prác na fyto geografickom výskume lesov Slovenska miesto neprijal, ale na Slovensku pre túto prácu nenašiel pochopenie, Výskumné ústavy lesníckej v Banskej Štiavnici v povojnovom chaose stagnovali. A tak hneď po skončení vojny, od roku 1918 pôsobil ako prednosta Lesnej správy Osrblie v Hronci v hodnosti lesmajstra. Od roku 1922 pracoval ako inšpektor na Riaditeľstve štátnych lesov a majetkov v Žarnovici vo funkcii lesného, neskôr hlavného lesného radcu. V rokoch 1930 – 1936 sa stal zástupcom riaditeľa na Riaditeľstve Štátnych lesov a majetkov v Liptovskom Hrádku, neskôr v rokoch 1937 – 1938 v tej istej funkcii v Hodoníne. Počas Slovenského štátu v rokoch 1939 - 1945 bol námestníkom ústredného riaditeľa Riaditeľstva Štátnych lesov v Bratislave. Po skončení 2. svetovej vojny odchádza do dôchodku v hodnosti ministerského lesného radcu. Od roku 1945 z politických dôvodov pokračuje ako referent v Pôdohospodárskom archíve v Rimavskej Sobote, ktorému sa stal v rozmedzí rokov 1948 – 1955 vedúcim. V archíve zbieral dokumentáciu pre svoje diela. V spolupráci s Tiborom Šťastným pripravili slovenskú verziu „Prirodzené rozšírenie lesných drevín na Slovensku“ (1959) z originálu, rozsiahleho a známeho dvojväzkového diela Fekete – Blatný „Rozšírenie stromov a krov lesníckeho významu na území Uhorska“ (1913). Je autorom historických štúdií o lesných pomeroch na Horehroní v období J. D. Matejovie a o Ľ. Greinerovi. Článkami prispieval do odborných časopisov Erdészeti Lapok, Botanikai Közleménye, Zentralblatt für das ges. Forstwesen. Bol stúpencom zachovania pôvodných karpatských lesných spoločenstiev a uprednostňoval prirodzenú obnovu lesa s náležitým docenením ekonomických drevín na rôznych stanovištiach. Považujeme ho za priekopníka slovenskej fyto geografie a dendrológie, dejín lesníctva a lesníckeho archívnictva na Slovensku. Od roku 1960 je nositeľom zlatého a od roku 1966 diamantového odznaku a diplomu Lesníckej a drevárskej univerzity v Šoprone. V roku 1968 mu bola udelená Pamätná zlatá medaila Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene. Od roku 1965 žil v B. Bystrici, kde zomrel 12.12.1969, vo veku 86 rokov, ale pochovaný je na Frauenberskom cintoríne (náhrobník č. 502) v Banskej Štiavnici.

Cséti Otto Verbói, prof.

Narodil sa roku 1837 v Budíne. Študoval na Vysokéj škole technickej vo Viedni a Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Bansko – lesnícky merač, vedec, staviteľ a profesor náuky o zememeračstve. Svoju prevádzkovú prax začínal ako zememerač erárnych baní a lesov a staviteľ hutných zariadení. V roku 1878 sa stal riadnym profesorom a vedúcim Katedry geodézie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Prednášal tu aj geodéziu a experimentálnu fyziku a pre poslucháčov Lesníckeho odboru aj banícku encyklopédiu. Vynikol ako konštruktér meračských lesníckych prístrojov. Na svetovej výstave v Paríži v roku 1900 bol ocenený zlatou medailou. Pozitívne tam hodnotili najmä Csétiho zrkadlovú lesnícku buzolu na odčítavanie uhlov bez paralaktických chýb. Okrem toho tam vystavoval tzv. štiavnický statív, štiavnickú banksú rozperu, centračný tanier, tachymeter na optické meranie dĺžok a výšok, rýchlonivelačný prístroj, štiavnické nivelačné pásmo, štiavnickú nivelačnú latu, logaritmické pravítko, sklonomer, uhorský meračský stôk, uhorskú lesnícku buzolu a ďalšie prístroje a pomôcky. Vo vedeckej činnosti sa uberal dvomi smermi – zdokonaľoval banskomeračské prístroje a rozvíjal odbornú meračskú literatúru. Okrem početných článkov a štúdií vydal učebnicu banského meračstva a povrchového zememeračstva. Napísal učebnicu lesníckej zememeračskej náuky (1888), učebnicu povrchového zememeračstva, príručky o stavbe ciest, mostov a lesných železníc (1889), a geodézie pre železničných, katastrálnych, komasačných, bankských a lesných inžinierov (1900). Pri odchode do dôchodku v roku 1902 bol poctený šľachtickým titulom s prírmením „Verbói“. Jeho syn Robert Cséti (1872 Banská Štiavnica – 1933 Budapešť) bol rovnako učiteľ na Akadémii na Katedre staviteľstva. Publikoval články o meračstve a budovaní dopravných zariadení, medzi ktorými mal v oblube lesné železnice. Zomrel 9.8.1906 počas liečenia v kúpeľoch Lučivná, kde je aj pochovaný.

Duda Josef, Ing.

Narodil sa 3.3.1883 v Beroune. Študoval na reálnom gymnáziu v Prahe – Vinohradoch (1902). Pokračoval v rokoch 1903 – 1906 štúdiom lesníctva na Vysokéj škole poľnohospodárskej vo Viedni. Lesnícky pedagóg, technický typ a riaditeľ Štátnej vyššej lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Ešte pred štúdiom na vysokej škole rok pôsobil ako lesný adjunkt na panstve kniežata Schwarzenberga v Českom Krumlove (1903). Po ukončení lesníckeho štúdia pôsobil v rokoch 1907 – 1920 v štátnej službe pri zahrádzaní bystrín v Čechách a na Morave. V rokoch 1920 – 1933 sa stal profesorom na Vyššej lesníckej škole v Písku, kde založil (1924) a bol správcom pokusnej lesníckej stanice. Počas tejto doby prednášal na škole geodéziu, lesnú ťažbu a náuku o strojoch. V roku 1933 bol preložený na miesto riaditeľa Štátnej vyššej lesníckej školy do Banskej Štiavnice, kde vystriedal v tejto funkcii riaditeľa Ing. Antonína Michálka, ktorý zhodou okolností bol tiež pedagógom a riaditeľom lesníckej školy v Písku. Hlavným predmetom, ktorý prednášal bola lesná ťažba. Súčasne úzko spolupracoval s Výskumným ústavom lesného hospodárstva v Banskej Štiavnici na ktorom bol prednostom Ústavu pestovania lesa a lesnej biológie (1933 – 1936). Zaoberal sa anatóniou dreva z hľadiska technického využitia. Spolupracoval na vynáleze hlbkej impregnácie dreva sublimátom. Je autorom školských prednášok z náuky o strojoch, z ťažby a lesného staviteľstva – „Nauka o strojích pro lesníky“ (1921). Vo funkcii riaditeľa banskoštiavnickej školy zotrval až do roku 1939, kedy musel z politických dôvodov odísť zo Slovenska. Vrátil sa do Písku, ale zdravotné problémy mu nedovolili ďalej učiť, tak predčasne nastúpil do penzie. Od roku 1927 bol členom Lesníckeho odboru Československej akadémie zemédelskej, neskôr členom skúšobných komisií učiteľskej spôsobilosti na lesníckych školách a pre pracovníkov výskumu lesnej ťažby a technológie. Spolupracoval pri tvorbe „Lesníckeho náučného slovníka“ a bohato prispieval do odborných lesníckych časopisov. Zomrel 8.7.1945 v Písku.

Faller Gustáv, prof.

Narodil sa 2.3.1816 v Gelnici v Spišskej župe. Po ukončení štúdií filozofie a práva, prišiel v r. 1837 na Banskú akadémiu do Banskej Štiavnice, kde skončil s výborným prospechom baníctvom a lesníctvom. Odtiaľto za účelom ďalšieho dôkladnejšieho štúdia geológie a mineralógie odišiel do viedenského banického múzea, kde pod vedením Haidingera štúdiá úspešne ukončil. V roku 1840 bol preložený k výskumnej komisii, ktorá bola činná v Chorvátsku, ako banský praktikant. V roku 1843 bol vyslaný vtedajšou Dvorskou kanceláriou na štúdium významnejších domácich a zahraničných banských diel a revírov. Po návrate z tejto cesty r. 1844 bol vymenovaný za asistenta k banskému profesorovi Jánovi Adriányimu. R. 1846 sa stal banským technickým úradníkom na Hornej Biber štôlni v Banskej Štiavnici. Tu sa dôkladne oboznámil so štiavnicko – piargským banským revírom a roku 1847 zložil profesorskú skúšku. V rokoch 1849 – 1850 z poverenia c. k. Ministerstva orby a baníctva a tak mohol počas 3 semestrov zastupovať profesora baníctva. V roku 1851 bol Gustav Faller preložený k Banskému úradu Biber štôlnie ako prvý bansko – inžiniersky asistent. Odtiaľto bol v roku 1852 vymenovaný do Hall v Tirolsku k tamojším banským a soľným dielam, ako obvodný banský inžinier. Tu sa natoľko osvedčil, že keď sa v roku 1855 uprázdnila v Banskej Štiavnici Katedra baníctva stal sa najpovolanejším k rozhodnutiu Jeho c. k. Výsosti dňa 19.10.1855 na jej obsadenie. V tejto funkcii mohol najlepšie uplatniť svoje bohaté skúsenosti a vedomosti. Bol pre svoje úspešné prednášky natoľko obľúbeným profesorom, že sa po čase stal predsedom Akademickej podpornej Jednoty. Bol mimoriadne literárne činný. Jeho práce vydávali všetky tri banické akadémie v mocnárstve. Pre nás je dôležitá jeho „Pamätnica“ - spis k storočnici štiavnickej Akadémie : „Pamätnica Banskej a lesníckej akadémie 1770 – 1870, Vydalo Joerges Ágoston, Banská Štiavnica 1871“ (A Selmeczi M. K. Bányász – És Erdész – Akadémia, Évszados fennállásának Emlékkönyve 1770 – 1870). Jeho profesorská činnosť skončila v roku 1870, pretože ho Ministerstvo financií vymenovalo za banského referenta na Hlavnom komorsko-grófskom úrade v Banskej Štiavnici. Súčasne však vážne ochorel na následky svojej neúnavnej fyzicky namáhavej práci, a tak o rok neskôr v r. 1871 po 37 ročnej nepretržitej službe odchádza do definitívneho odpočinku. Z Banskej Štiavnice sa odsťahoval nevyliečený do Košíc, odtiaľ do Jasova, kde svojej chorobe definitívne podľahol.

Fekete Zoltán, Prof., Ing.

Narodil sa 18.4.1877 v Banskej Štiavnici ako syn profesora na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie Ľudevíta Feketeho. Študoval lesné inžinierstvo na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici (1900). Po skončení štúdia začínal nakrátko ako lesný taxátor v Žarnovici a Liptovskom Hrádku, avšak už po roku sa vracia do rodnej Banskej Štiavnice. Pedagogickú kariéru začal v roku 1901 ako asistent, neskôr adjunkt na Katedre zariadenia lesov na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici, kde pôsobil do roku 1907. Následne odchádza z Akadémie a stáva sa hlavným lesníkom oddelenia zariadenia lesov Lesného úradu v Žarnovici (1907-1911). V roku 1911 sa vracia na už premenovanú Vysokú školu banícku a lesnícku do Banskej Štiavnice, kde bol v roku 1918 menovaný profesorom. V roku 1919 odchádza s Akadémiou do maďarskej Soproni. Okrem pedagogickej činnosti sa zaoberal najmä geobotanickým výskumom, je autorom vysokoškolských učebníc oceňovania, zariadenia lesov a taxácie lesov. V roku 1946 odchádza na dôchodok. Bol členom rôznych lesníckych a prírodovedeckých spoločností, menovite člen korešpondent Finskej lesníckej vedeckej spoločnosti, člen korešpondent Maďarskej akadémie vied. V roku 1960 dostal diamantový diplom vysokej školy v Soproni. Zomrel 4.4.1962 v Soproni. Rovnako ako jeho otec Ľudovít, má postavený pomník – bustu – na podstavci v Botanickom parku v Soproni, medzi ostatnými veľikánmi štiavnických pedagogických akademikov.

Fodor Mayerhofer Ladislav, prof.

Narodil sa ako Mayerhofer 25.6.1855 v Skalici. V roku 1882 si zmenil meno na Fodor. Po odchode do dôchodku profesora E. Pöschla z Katedry deskriptívnej geometrie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici sa o uvoľnené miesto úspešne uchádzal L. Fodor. V roku 1883 bol menovaný profesorom akadémie a banským radcom, v roku 1919 ministerským radcom. Od roku 1887 až do jeho smrti bol profesorom a vedúcim Katedry deskriptívnej geometrie. Po premenovaní Akadémie na Vysokú školu banskú a lesnícku v roku 1904 bol zvolený za prvého rektora tejto vysokej školy na dvojročné obdobie. V tejto funkcii dosiahol významné úspechy. Druhýkrát ho zvolili za rektora v roku 1910. S profesorom V. Barlaiom napísali a uverejnili pamätný spis profesorského zboru o premiestnení sídla vysokej školy do Budapešti. Ešte prežil odsťahovanie svojej obľúbenej školy do Šoprona, ale o 5 rokov v Budapešti zomrel. V odborných kruhoch bol považovaný za priekopníka deskriptívnej geometrie v Uhorsku. Jeho učebnice používali na vysokých a stredných školách takmer trištvrte storočia. Učebnicu „Prvky deskriptívnej geometrie“ 2.diel vydal v Banskej Štiavnici v roku 1896. Učebnica „Kreslená planimetria“ bola preložená do 20 jazykov a používali ju aj na školách v západnej Európe. Bol propagátorom medzinárodnej vedeckej spolupráce v exaktných vedách, v lesníctve a baníctve. Ladislav Fodor sa zapísal do záverečného diania na škole nasledovne: Dňa 7.1.1919 obsadilo Banskú Štiavnicu československé vojsko. Na druhý deň pricestovali vládni poverenci ministra dr. Šrobára, menovite aj Ing. Karel Šiman, hlavný inšpektor lesníckych škôl za Ministerstvo pôdohospodárstva. Komisia sa zišla s rektorom Vysokej školy baníckej a lesníckej Ing. Rézom a profesorom Ladislavom Fedorom, aby prevzala školu do československej správy. Rektor školy odmietol zložiť sľub vernosti Československej republike, čo znemožnilo obnoviť vysokoškolskú výučbu v Banskej Štiavnici. Profesori aj študenti uvítali presťahovanie školy do Soprona. Zomrel 17.8.1924 v Budapešti.

Grünwald Friderich, Ing.

Narodil sa vo Veľkých Stankovciach pri Trenčíne 13.1.1902, v roľnícko-živnostníckej rodine s vlasteneckou výchovou. Mladý Friderich mal snahu študovať a otec ho v tomto snažení podporoval. Začal v maďarskom piaristickom gymnáziu v Trenčíne, počas štúdia vznikla Československá republika, maturitu už robil v jazyku slovenskom na Reálnom gymnáziu v Trenčíne, roku 1921. Pokračoval v štúdiu na Vysokej škole zemiedelskej, Lesníckom odbore v Brne. Ešte ako študent v Brne sa zúčastnil študijnej cesty vo Švajčiarsku, ktorú viedol profesor Opletal. Z cesty napísal podrobnú správu o lesníckej hospodárskej činnosti vo Švajčiarsku. Bližšie analyzuje zriaďovateľskú metódu Gaurnaud-Biolleyovú a jej výsledky v švajčiarskej praxi s osobným kontaktom na jej autora vynikajúceho švajčiarskeho lesníka Biolleya. Po získaní inžinierskeho diplomu v roku 1926 vykonal ešte krátke jednoročné doplňujúce štúdium na francúzskej Ecole Nationale des Eaux et Forêts v Nancy. Počas nej podnikol exkurziu do rôznych lesníckych oblastí Francúzska. Výsledky tejto cesty publikoval v Lesníckej práci v roku 1926. Vojenskú prezenčnú službu vykonal na prelome rokov 1927 a 1928 v Terezíne. Svoju lesnícku prax začína ako technik v lesnícko - zriaďovateľskej a zememeračskej kancelárii Ing. Javorského v Trenčíne. Vzápätí sa však stáva asistentom Správy Štátnych lesov a majetkov v Smečne pri Prahe, na bývalých majetkoch grófa Clam-Martinica. V roku 1928 sprevádzal oficiálnu štátnu návštevu francúzskych lesníkov v Československu. V roku 1930 sa v Prahe oženil a s manželkou, odbornou učiteľkou, prišli na Slovensko. V roku 1938 sa im narodil syn. Svoju najdlhšiu lesnícku-prevádzkovú činnosť vykonával počas rokov 1931 až 1950 ako správca lesov mesta Banská Štiavnica. V roku 1933 vykonal skúšku samostatného lesného hospodára. Málo známou skutočnosťou z jeho života je, že bol jedným z iniciátorov a realizátorov výstavby továrne Dinas v Banskej Belej. V roku 1948 začal najprv externe pôsobiť na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici. Roku 1950 nastúpil do funkcie stredoškolského profesora na premenovanú Strednú lesnícku technickú školu v Banskej Štiavnici. Pedagogickú kvalifikáciu si doplnil v roku 1951 seminárom v Spišskej Novej Vsi. Ako pedagóg vyučoval dendrometriu a hospodársku úpravu lesov. Napísal, alebo v spoluautorstve s kolegami pripravil vydanie učebnicových textov pre

študentov z lesníckej dendrometrie, hospodárskej úpravy lesov, zememeračstva, a lesníckej taxácie. Do dôchodku odchádza v školskom roku 1969-70. Ako dôchodca ešte externe vyučoval na Strednom odbornom učilišti lesníckom v Banskej Štiavnici až do roku 1975. Spolupracoval s Lesníckym, drevárskym a poľovníckym múzeom vo Svätom Antone ako prekladateľ odborných diel z jazyka maďarského. Svoje spomienky napísal vo svojich 76. rokoch (v roku 1978). Zomrel 5. júna 1993 ako 91. ročný v Prahe.

Haša Rudolf, Prof., Dr., Ing.,

Narodil sa 1.4.1881 v Kunoviciach u Valašského Meziříčí ako syn učiteľa. V r. 1892 prišiel na gymnázium vo Valašskom Meziříčí. V r. 1900 sa stáva poslucháčom Lesníckeho odboru Vysokej školy poľnohospodárskej vo Viedni. Už v r. 1911 po zložení skúšky z ekonomickej skupiny a národného hospodárstva bol v r. 1912 menovaný doktorom poľnohospodárskych vied. Bol významnou osobnosťou československého lesníckeho života, zakladateľ Štátnej vyššej lesníckej školy v Banskej Štiavnici (1919) i Lesníckeho odboru Vysokej školy zemédelskej v Brne (1920). V rokoch 1906 až 1910 prešiel primárnou praxou na auerspergských majetkoch, najprv v Libáni u Nasavrkov a potom na veľkostatku Zelená Hora u Nepomuku. V r. 1910 nastúpil na Vyšší lesnícky ústav v Písku ako učiteľ pre odbor geodézie, lesného staviteľstva, dendrometrie a lesnej tvorby. Pre ideový konflikt odchádza na konci školského roku 1913/14 a znovu vstupuje do služieb kniežatstva auerspergského. Konceptia lesníckeho školstva ktorú napísal bola prijatá Ministerstvom poľnohospodárstva v r 1919. Od 1. apríla 1919 prechádza R. Haša do služieb štátnych lesov, kde nastupuje ako vrchný lesný radca s poverením riaditeľa novozriadenej Štátnej vyššej lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Odtiaľto 1. októbra 1920 odchádza na Vysokú školu zemédelskú do Brna, kde je menovaný mimoriadnym a krátko na to riadnym profesorom pre odbor lesnícka ekonómia s poverením výučby zariadenia lesov, oceňovania lesov, dendrometrie a užitej geodézie. Tu sa stal hlavným pilierom Lesníckeho odboru, aj celej vysokej školy. Bol trikrát zvolený rektorom, a to pre obdobie 1921/22, 1939/40 a 1945/46, dvakrát dekanom Lesníckeho odboru, a to pre obdobie 1928/29 a 1937/38. Podarilo sa mu zabezpečiť stavbu novej budovy, určenej hlavne pre Lesnícky odbor. Do roku 1923 sa mu podarilo ustanoviť odborné ústavy, pre ktorých vedenie vyhľadal mimoriadne schopných odborníkov (J. Opletal, A. Dyk, F. Müller, A. Bayer A. Tichý). Jeho zásluhou je aj získanie adamovského lesného majetku pre potreby školy v r. 1923 po zábore liechtensteinského majetku. Bol poverený zriadením a vedením Oddelenia lesníckej ekonómie Štátnych výskumných ústavov lesného hospodárstva v Brne, ktoré boli umiestnené na Lesníckom odbore pri Ústave lesníckej ekonómie. Na dôchodku sa venuje písaniu : "História Vysokej školy poľnohospodárskej v Brne a Školského lesného závodu" (1976). Jeho odborný literárny odkaz spočíva v troch hlavných prácach : "Hospodárske lesné zariadenie" Písek 1928, "Cesty k uskutočneniu ekonomického princípu a princípu hospodárskej udržateľnosti v súlade s lesnou tvorbou" Písek, 1929 a zásadný spis: "Lesné zariadenie a jeho pomer k lesnej tvorbe" Písek, 1925. V dôchodku (od roku 1951) žil vo svojej rodnej obci v Kunoviciach na usadlosti Na Luhu, kde dňa 12. 4.1963 vo veku 82 rokov umiera.

Hudec Jozef, Ing.

Narodil sa v Banskej Štiavnici 11.5.1891 a prežil tu celý svoj plodný život v pedagogickej kariére. Vyštudoval tu gymnázium aj Vysokú školu banskú a lesnícku v Banskej Štiavnici (1916). Po skončení štúdia, krátky čas pôsobil v lesníckej prevádzke. Ako lesný inžinier – praktikant začína na lesnom majetku v Eisenstadte u grófa Esterházyho (1.8.1913 – 31.7.1914). Od 1.8.1914 do 31.10.1919 sa zúčastnil ako vojak svetovej vojny. Po návrate z Veľkej vojny pôsobil ako taxátor a geometer na Centrálnnej správe katolíckych cirkevných veľkostatkov v Bratislave (1.11.1919 – 31.8.1922). Dňa 14.7.1922 bol Ministerstvom zemédelství v Prahe menovaný dočasným profesorom Čsl. štátnej strednej lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Plných 26 rokov bol stredoškolským profesorom Štátnej vyššej lesníckej školy v Banskej Štiavnici, na ktorú prišiel 1.9.1922 ako profesor dendrometrie, zariadenia a oceňovania lesov. Ako zaujímavosť možno uviesť, že spolu s prof. Rezníčkom, boli prví dvaja

Slováci medzi českým učiteľským zborom. V roku 1939 pri vzniku Slovenského štátu, bol menovaný riaditeľom tejto školy (tiež prvým slovenským riaditeľom v celej jej dlhej histórii). Skutočnosť, že sa stal riaditeľom práve on bola šancou aj pre ďalší vývoj školy, pretože v dôsledku dlhoročnej spolupráce s českými profesormi vytrvalo presadzoval myšlienku intenzívnej odbornej spolupráce českých a slovenských škôl a profesorov, ale aj celej československej integrity. Školským rokom 1939/1940 zaviedol novinku – vydávanie výročných školských správ. Bola to akási kronika vyučujúcich, organizačných, administratívnych, ale aj spoločenských udalostí roka. Z dnešného pohľadu má tento počin nesmierny pozitívny dopad, pretože sa z týchto správ dozvedáme presné podrobnosti o chode školy počas ďalších desaťročí. V riaditeľskej funkcii náhle zomrel pri práci v riaditeľni školy 23.5.1948. Škola mu vystrojila ceremoniálny obradný školský pohreb. Pochovaný je na cintoríne Nad bránou, pri veľkej skupine svojich menovcov – Hudecvcov. Jeho syn – americký Slovák, dal na jeho pamiatku renovovať vstupnú bránu do tohto cintorína.

Charvát Jaroslav, Ing.

Narodil sa 28.4.1898 v Olomouci, ako syn profesora na Slovanskom gymnáziu, kde dostal základné vzdelanie a gymnázium do 4 triedy. Po otcovom penzionovaní v roku 1912 sa presťahovali do Prahy a v roku 1914 do Chrudimi. Preto v týchto rokoch pokračoval na gymnáziu v Prahe, ale maturoval už v Chrudimi (1916). V roku 1917 zložil druhú maturitnú skúšku na Učiteľskom ústave v Hradci Králove. V roku 1917 pokračoval v štúdiu na Vysoké škole poľnohospodárskej, Odbor lesného inžinierstva vo Viedni a po rozpade monarchie pokračoval na Lesníckom odbore Vysoké školy technickej v Brne (1921). Podstatnú časť života prežil v Banskej Štiavnici. Po maturite krátko učil na Ľudovej škole v Chrudimi (1916/1917). Pracovať začína v lesníckej prevádzke Štátnych lesov na Podkarpatskej Rusi (1922), potom na Riaditeľstve štátnych lesov a majetkov v Solivare (1923) a v Liptovskom Hrádku. V roku 1924 prichádza na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Banskej Štiavnice kde pôsobí ako stredoškolský profesor neuveriteľných 34 rokov až do roku 1958. Dĺžkou svojho pôsobenia na škole patrí k najdlhšie pôsobiacim pedagógom na škole. V roku 1958 odchádza do dôchodku. Vychoval stovky, možno povedať celú generáciu lesníkov, z ktorých mnohí sa vypracovali na vynikajúcich odborníkov. Dal im pevné základy z pestovania lesov, lesníckej botaniky, ale aj ďalších disciplín, pretože prof. Charvát svojimi širokými, hlbokými vedomosťami a prenikavou inteligenciou bol pravým lesníckym polyhistorom. Bol pripravený kedykoľvek učiť, alebo zastúpiť ktorýkoľvek odborný predmet. Ovládal niekoľko jazykov. Počas rokov sa stal na škole legendou. Bol odborníkom aj v hudbe a maľoval obrazy. Okrem svojho učiteľského povolania na Lesníckej škole, ťažiskom jeho pôsobenia v Banskej Štiavnici sa stalo správcovstvo Botanickéj záhrady pri lesníckej škole. Po zrušení vysokej školy v r. 1919 a jej odchode do Šoprone prevzala botanickej záhradu do správy novovzniknutá Československá štátna vyššia lesnícka škola. Jej priamym vedením bol v roku 1924 poverený Ing. Jaroslav Charvát, ktorý ju v rámci finančných možností spravoval až do r. 1956. Počas druhej svetovej vojny záhrada utrpela značné vojnové škody. Okrem toho začal realizovať aj projekt obnovy záhrady, ktorý významne podporila vyhláška Povereníctva školstva a kultúry č.25/1958, ktorou bola záhrada vyhlásená v zmysle zákona SNR o štátnej ochrane prírody č.1/1955 Zb., za Chránenú záhradu, za čo vďačíme práve prof. Charvátovi. Po vzniku Slovenského štátu z profesorov českej národnosti zostal na škole učiť len on, výborný botanik a na ten čas najlepší znalec botanickej záhrady. Zohral vo vývoji školy ojedinelú úlohu. Vykonal súpis dendrologických druhov Botanickéj záhrady, ktorý bol vydaný aj samostatne i v ročenke lesníckej školy. Zomrel 30.11.1962 v Banskej Štiavnici.

Illés Ferdinand, prof., Ing.,

Narodil sa 15.5.1836 v obci Kráľovciach – Krnišove v Hontianskej župe. 1 až 7 triedu gymnázia navštevoval v Banskej Štiavnici a 8 triedu v Rožňave, kde aj v roku 1853 maturoval. V štúdiu pokračoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorú ukončil v roku 1861 a v roku 1864 tam zložil štátnu lesnícku skúšku. Profesor lesníctva a významný lesný hospodár. Začínal v rokoch 1861 – 1867 ako lesný adjunkt na Coburgovskom panstve v Polomke a Svätom Antone. Od marca roku 1868 bol členom prvého profesorského kolektívu najprv ako pomocný profesor na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie, navyše tu tento kolektív prednášal prvýkrát v jazyku maďarskom. Prednášal botaniku, pestovanie lesov, lesnícku technológiu, poľovníctvo a ochranu lesov a navyše bol aj správca oboch záhrad Akadémie, v ktorých pokračoval v ich budovaní a výsádzaní domácimi, ale aj exotickými drevinami. Vypracoval aj dlhodobý hospodársky plán školského poľsia v Kysihýbli, kde roku 1862 založil lesnú škôlku. V roku 1871 sa stal mimoriadnym profesorom. Na Akadémii pôsobil do roku 1873, zlé finančné podmienky na Akadémii spôsobili, že prijal ponuku grófa Juraja Károlyiho u ktorého slúžil ako lesmajster do roku 1878. V rokoch 1879 – 1880 bol v službách grófa Eszterházyho na ktorého lesnom majetku vykonával funkciu hlavného lesného dozorca. Od 30.7.1880, kedy vstúpil do platnosti lesný zákon, slúžil ako lesný inšpektor u budapeštianskeho Krajinského lesného dozorného úradu. Medzi 19.7.1881 a 1.7.1891, t.j. plných 10 rokov pracoval na Ministerstve pôdohospodárstva v Budapešti vo funkcii hlavného lesného radcu a vedúceho oddelenia zariaďovania lesov a lesníckej politiky. Zaoberal sa najmä pestovateľskými problémami. Zaviedol výsadbu agátu na dolnozemskej nížinách. V roku 1888 pri príležitosti 25. výročia jeho publikačnej činnosti dostal v Budapešti vysoké ocenenie. Od 1.7. 1891 odchádza definitívne do dôchodku. Angažoval sa aj v Krajinskom lesníckom spolku. Bol neúnavným prispievateľom do lesníckych časopisov - Erdészeti Lapok (Lesnícke listy) a Poľovníckych novín. Má veľkú zásluhu na zostavení Lesníckeho terminologického poľovníckeho slovníka. Jeho monografia „Pestovanie lesov“ (Budapešť 1871), bola prvým súborným dielom tohto druhu v Uhorsku. Ďalšie jeho dielo „Viazanie a zalesňovanie viatych pieskov“ (Budapešť 1885) bolo odmenené v súbehu odborných lesníckych prác. Spolu s Ľudovítom Feketem vydali v roku 1873 pre pomocný odborný lesnícky personál príručku o úlohách lesníka vo verejnej službe pod názvom „Obecný lesník krátky náčrtok lesníctva“, ktorá bola odmenená. V roku 1874 vydal publikáciu o drevárskej technológii. Pod literárnym menom Rámóczy, a Nyulassy Farkas vydal viacero príspevkov s poľovníckou tematikou. V roku 1896 vydal trojdielnu príručku o poľovníctve a strážcoch zveri. Zomrel 2.5.1907 Bačke Palanke (Srbsko).

Jankó Alexander, Ing.

Narodil sa 18.2.1866 vo Vasváre v Zadunajskej oblasti. Študoval na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici (1890), štátnu lesnícku skúšku absolvoval v roku 1893. Od roku 1890 pôsobil ako taxátor v Banáte, potom na Lesnom úrade v Lugoji a od roku 1892 v Zalaegerszegu. Od roku 1893, po zložení štátnej lesníckej skúšky bol pracovníkom oddelenia zariaďovania lesov a lesného staviteľstva pri Ministerstve pôdohospodárstva v Budapešti. Od roku 1911 je riadnym profesorom lesníctva na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici a vedúcim Katedry lesného meračstva a staviteľstva kde prednášal lesnícku geodéziu, lesnú dopravu a zahrádzanie bystrín. Po odchode vysokej školy z Banskej Štiavnice do Šoprona v roku 1919, sťahuje sa aj on a prednášal tam až do roku 1923. Bol popredným odborníkom v zememeračstve, fotogrametrii a lesnom staviteľstve. Je autorom učebných textov z lesníckej geodézie, lesnej dopravy a príručky lesníckej geodézie. Jeho dielo „Fotogrametria“ vydaná vo vydavateľstve Pázmány v Prešporku (1917) je prvou súhrnnou prácou o tejto disciplíne v Uhorsku. Druhé vydanie jeho „Lesníckej geodézie“ vyšlo v dvoch zväzkoch v rokoch 1921 a 1922 v Šoprone. Zomrel 14.5.1923 vo Vonocku v Maďarsku.

Kováč Ján, Ing. ml.

Narodil sa 24.11.1925 v obci Sása na Gemeri v rodine učiteľa Jána Kováča, správcu Ľudovej školy v obci Teplý Vrch. Základné vzdelanie získal na Ľudovej škole v Teplom Vrchu (1936). Ako nadaný dedinský chlapec pokračoval v štúdiu na 8-ročnom gymnáziu najskôr v Rimavskej Sobote a potom, po odtrhnutí južnej časti Slovenska v Tisovci, kde v roku 1944 aj zmaturoval. Vzťah k prírode, ktorý si vypestoval práve v prostredí Teplého Vrchu ho podnietil, aby sa v roku 1946 zapísal na Vysokú školu poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach, ktorú ukončil štátnymi skúškami v roku 1951. Po jej absolvovaní nastúpil ako stredoškolský učiteľ na Lesnícku technickú školu do Banskej Štiavnice. A práve Banská Štiavnica sa stala na takmer 40 rokov jeho novým domovom, kam sa do služobného školského domu na okraji Botanickej záhrady presťahoval. V roku 1964 sa presťahovali do svojho vlastného domu na ul. Ivana Krasku. Jedno volebné obdobie v 70-tych rokoch vykonával Ing. Ján Kováč, aj funkciu poslanca Mestského národného výboru v Banskej Štiavnici. Vtedy, keď sa pôvodné označovanie a číslovanie domov v Banskej Štiavnici podľa štvrtí menilo na nové pomenovávanie podľa ulíc, navrhol, aby sa ulica, na ktorej býval, pomenovala podľa známeho slovenského básnika – predstaviteľa slovenského symbolizmu Ivana Krasku, čo sa aj udialo. Učiť začal v školskom roku 1952/53, špecializáciou a dominantnými predmetmi Ing. Jána Kováča, bola predovšetkým lesná ťažba, doprava, lesné sklady, odvoz a približovanie dreva, mechanizácia a strojnictvo. Ing. Kováč sa okrem svojej pedagogickej činnosti na Strednej lesníckej technickej škole v Banskej Štiavnici stal známym aj svojím školským lesníckym mandolínovým súborom, s ktorým dosiahol popredné umiestnenie dokonca aj na celoslovenských súťažiach. Zaujímavosťou jeho profesionálnej lesníckej praxe je skutočnosť, že jeho prvé pôsobisko – lesnícka škola v Banskej Štiavnici sa stala aj miestom jeho odchodu do dôchodku v roku 1990. Pri tejto príležitosti mu za jeho vernosť pedagogickej lesníckej praxi bolo udelené čestné uznanie Ministerstva pôdohospodárstva SR. Počas svojej učiteľskej praxe napísal niekoľko učebných skript pre študentov lesníctva, pričom celoštátnou učebnicou sa stala učebnica mechanizácie, ktorú napísal v autorskej dvojici s kolegom, učiteľom z lesníckej školy v Písku. V roku 1991 sa presťahoval z Banskej Štiavnice do Zvolena, kde spolu so svojou manželkou prežil posledných 21 rokov svojho života. Okrem majstrovania vo svojej dielničke medzi jeho najväčšie záľuby patrilo chov anduliek, v ktorom sa stal aj uznávaným odborníkom. Zomrel v bezdetnom manželstve vo Zvolene 11.10. 2012 vo veku nedožitých 87 rokov.

Kövessi František, prof., Doc., Dr.

Narodil sa v roku 1875 v Érolaszi v Bihárskej župe. Profesor a docent botaniky, dendrológie a fytopatológie na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici. Jeho pôsobenie na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici sa viaže na obdobie rokov 1904 – 1918. Spravoval aj banskoštiavnické botanické záhrady. Po vzniku Vysokej školy baníckej a lesníckej v Banskej Štiavnici (jej premenovaní v roku 1904), vzniklo z pôvodných troch katedrií na škole šesť nových lesníckych katedrií na Lesníckom odbore. Na novej Katedre lesníckej botaniky bol menovaný jej vedením práve profesor František Kövessi. Bol významným predstaviteľom Vysokej školy, jej Lesníckeho odboru i lesníckeho výskumu na škole. Prednášal na škole až do ukončenia jej existencie v Prvej Československej republike, na jeseň v roku 1919. Po presťahovaní školy v roku 1919 pokračoval vo svojej pedagogickej činnosti v Šoprone. Zaoberal sa aj ovocinárstvom a skúmaním matematických súvislostí v biologických procesoch. Zomrel 13.1.1945 v Budapešti.

Králik Ján, Mgr.

Bývalý riaditeľ Lesníckej technickej školy a neskôr dlhoročný zástupca riaditeľa tejto školy v Banskej Štiavnici sa narodil 27. 8. 1921 v Pukanci. Základné školské vzdelanie na Štátnej ľudovej a Štátnej meštianskej škole v Pukanci (1937). Štátna škola pre lesných hájnikov v Liptovskom Hrádku (1942). Štátna vyššia lesnícka škola v Banskej Štiavnici (1946). Pedagogický seminár pre učiteľov poľnohospodárskych a lesníckych škôl (1951). Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava, odbor biológia, geológia a zemepis (1958). Diplomová práca z odboru dendrológia bola „Botanická záhrada SLTŠ v Banskej Štiavnici.“ Jeden z najdlhšie pôsobiacich učiteľov a riaditeľov lesníckych škôl na Slovensku. Svoju lesnícku prax začína v období rokov 1937 - 1941 ako lesný praktikant na lesnom hospodárstve obce Pukanec a Správe ŠL v Bohuniciach. V rokoch 1947- 1948 pokračuje ako zamestnanec Povereníctva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy, VII. odbor (lesopolitika) a pridelený na Lesné odd. ONV v Topoľčanoch a neskôr ONV v Humennom. Pedagogickú činnosť začína v rokoch 1948 – 1951 ako učiteľ odborných predmetov na Štátnej horárskej škole v Jelšave. Po jej zrušení bol preložený v rokoch 1951 - 1955 ako učiteľ na novovzniknutej Strednej lesníckej škole v Liptovskom Hrádku. V rokoch 1955 - 1957 preložením na Strednú lesnícku školu v Banskej Štiavnici do funkcie riaditeľa sa stabilizoval v Banskej Štiavnici. Tu v rokoch 1957 - 1981 pôsobil ako učiteľ a zástupca riaditeľa lesníckej školy. Po dosiahnutí dôchodkového veku v roku 1981 ešte v období 1981– 1984 pokračoval ako učiteľ a v roku 1984 definitívne odchádza do dôchodku. Okrem prvých úvodných rokov, celé svoje produkčné profesijné obdobie prežil ako pedagóg na lesníckych školách, najdlhšie na lesníckej škole v Banskej Štiavnici. V dobe pôsobenia na SLTŠ v Banskej Štiavnici bol poverený vykonávať odbornú starostlivosť o školskú botanickú záhradu, o ktorú v zmysle zákona o štátnej ochrane prírody v kategórii Chránená záhrada sa staral takmer 3 desaťročia. Počas tohto obdobia sa záhrada dočkala svojej dendrologickej renesancie, rekonštrukcie oplotenia, bola plošne a priestorovo rozčlenená, upravená a priebežne dosádzaná. Od r. 1928 bol členom TJ Sokol a skautingu. Od roku 1973 člen Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny a Slovenského zväzu záhradkárov. Najširší rozsah svojej publikačnej činnosti realizoval v odborných časopisoch, zborníkoch Lesníckeho a drevárskeho múzea a ročenkách SLTŠ. Vydal niekoľko knižných vydaní o Botanickej záhrade SLTŠ v Banskej Štiavnici, v spoluautorstve učebnicu Lesníckej botaniky, Všeobecnú botaniku, Náuku o lesných drevinách. Osobitne sa venoval publikovaniu problematiky moruše čiernej. Čerešničku na svojej publikačnej torte nasadil v roku 2015 mimoriadne vydarenou publikáciou „Moje lesnícke decéniá“, v ktorej spomína cez svoj plodný lesnícko – pedagogický život súčasne na celú spoločenskú situáciu na Slovensku.

Krippel Móric, Ing.

Narodil sa 5.9.1867 v Kátlovciach pri Trnave. Študoval na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Profesor lesníctva na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici. Po ukončení štúdia pracoval ako pomocný lesník v obvode riaditeľstva štátnych lesov v Banskej Bystrici, neskôr v rumunskej Gheorghieni a od roku 1907, rok ako lesmajster Lesného úradu Miercurea Ciuc. Od roku 1908 pôsobil ako vysokoškolský profesor, vedúci Katedry lesnej ťažby a lesného priemyslu na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici. Prednášal tu lesnú ťažbu, lesný priemysel, lúkarstvo, pasienkarstvo, poľovníctvo a náuku o zbraniach. Po odchode školy do Šoprona (1919), pokračoval ako profesor a vedúci katedry. Na škole pôsobil až do roku 1938, kedy išiel do dôchodku. Zaoberal sa zlepšovaním lesných meračských prístrojov. V Šoprone založil laboratórium na výskum dreva a vypracoval novú metódu na určovanie konštant tvrdosti dreva. Je autorom vysokoškolských učebníc a príručiek o lesných meračských prístrojoch, o lesnej ťažbe, o lúkarstve a pasienkarstve, o priemyselnom spracovaní dreva a o poľovníckych zbraniach. Pôsobil ako dekan Lesníckeho odboru a v rokoch 1914 – 1916 ako rektor Vysokej školy banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici. Zomrel 23.11.1945 v Šoprone.

Lehoťan Tomáš, Ing.

Narodil sa 8.12.1913 vo Zvolenskej Slatine. Po roku 1945 prišiel z lesníckej prevádzky vyučovať na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Banskej Štiavnice. Na škole bol obľúbený aj z dôvodu, že okrem odborných predmetov prednášal aj poľovníctvo a viedol všetky školské poľovačky. V roku 1947 po zatknutí skupiny študentov na Vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici za údajnú tzv. „protištátnu činnosť“ sympatizoval s nimi, za čo bol v nasledujúcom roku 1948 politicky perzekvovaný a musel odísť nielen zo školských služieb, ale z lesníckej prevádzky vôbec.

Madlen Ján, Doc., Ing., DrSc.

Známy slovenský lesnícky muzeológ a pedagóg sa narodil 28. júla 1918 v obci Lišov v malej dedinke rozprestierajúcej sa na najjužnejších výbežkoch Štiavnických vrchov, už typicky hontianskej. V rokoch 1936-1940 študoval na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici, po maturite v rokoch 1940-1945 pokračoval v štúdiu na lesníckom odbore Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Medzitým od roku 1941 začal externe študovať aj na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po úspešnom ukončení štúdia, v rokoch 1945 – 1947 nastupuje do Štátneho výskumného ústavu lesníckeho v Banskej Štiavnici, kde pôsobil ako vedúci Ústavu pre pestovanie lesov a lesnícku biológiu. Jeho pričinením začal vychádzať Zborník Výskumných ústavov lesníckych, do ktorého aj sám prispieval odbornými článkami. Od roku 1947 pôsobí ako stredoškolský profesor na Vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici a v rokoch 1952–1954 ako asistent na Vysokej škole lesníckej a drevárskej vo Zvolene. Odborne sa spočiatku zameriaval na obnovu a pestovanie lesov, najmä lesné semenárstvo. Podieľal sa na založení prvého Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene. V rokoch 1954–1964 v ňom pôsobil ako jeho riaditeľ. Po preložení múzea do Svätého Antona, od 1. 4. 1963 prebral vedenie historicko-dokumentačného pracoviska LDM vo Zvolene. Československá akadémia vied už v roku 1956 vyhlásila Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene za vedecké pracovisko, čo bolo významným ocenením jeho práce. V rokoch 1958 – 1964 editoval účelové publikácie múzea V roku 1961 založil a do roku 1964 zostavoval Zborník prác Lesníckeho a drevárskeho múzea. Ako autor knižných publikácií, vysokoškolských učebníc, sa významne podieľal na rozvoji lesníckej historiografie. Redigoval Lesnícke a drevárske písomnosti. Od roku 1964 odchádza z múzea a pokračuje v prerušenej pedagogickej dráhe, prednášal biológiu na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici ako vedúci Katedry biológie a agrológie. Externe pôsobil aj na Pedagogickej fakulte v Trnave. Počas učiteľskej praxe sa venoval hlavne biológii a zoológii, ale aj teórii chovu kožušinových zvierat. V roku 1965 obhájil docentskú habilitačnú prácu "Ondatra na Slovensku a jej využitie ako kožušinového zvieratá" a v roku 1971 doktorskú dizertačnú prácu na tému "Komorské lesy". Pedagogickú činnosť vykonával až do svojej smrti 17. apríla 1981, kedy umiera vo Zvolene vo veku 63 rokov. Bol autorom knižných publikácií, vysokoškolských učebníc, inštrukcií i biografických článkov. Napísal asi 70 štúdií a časopiseckých článkov, ktoré uverejnil v Zborníku LDM a v lesníckych a prírodovedných časopisoch i v dennej tlači.

Marossi Martinský Imrich, Ing.

Narodil sa 30.10.1905 v Banskej Štiavnici. Vyštudoval Štátne reálne gymnázium v Banskej Štiavnici, pokračoval na Lesníckom odbore Vysokej školy zemédskej v Brne (1928). V poslednom ročníku štúdia pracoval ako demonstrátor na Ústave zariadenia a oceňovania a dendrometrie. Po skončení štúdia, nasledujúce dva roky tu pracoval ako asistent tohože ústavu (1928 – 1930). Po 2. svetovej vojne prešiel ako učiteľ na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Banskej Štiavnice, kde pôsobil v rokoch 1946 – 1949. Vyučoval odborné predmety – dendrometriu a hospodársku úpravu lesov. Po tzv. Víťaznom Februári nebol politicky preverený a musel školu opustiť.

Michálek Anton, Ing.

Narodil sa v roku 1879 vo Vysokom Mýte. Lesník, lesnícky pedagóg, dlhoročný riaditeľ lesníckych škôl v Banskej Štiavnici a v českom Písku. Svoju lesnícku prax začal krátko v lesníckej prevádzke, následne prechádza k lesníckej pedagogike, prichádza do Jemnice, kde začína budovať lesnícku školu. Svetová vojna prerušila jeho činnosť až do roku 1920, kedy sa vrátil do vlasti a po krátkom pôsobení na lesníckej škole v Písku, bol preložený na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Banskej Štiavnice. V Banskej Štiavnici (1921 – 1922) súbežne s učiteľskou činnosťou bol poverený prácami v Arboréte a na Školskom polesí v Kysihýbli. V roku 1923 sa vrátil na lesnícku školu do Písku, kde pôsobil do roku 1925. V roku 1925 sa opäť vracia na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Banskej Štiavnice, tentoraz ako jej riaditeľ. Škola je už po transformácii a po presťahovaní väčšiny svojho vybavenia do Šopronu stabilizovaná, vďaka predchádzajúcemu riaditeľovi Adamičkovi zabezpečená k základným vyučovacím potrebám. Možno tvrdiť, že bol najprogressívnejším a najproduktívnejším riaditeľom školy v rozmedzí prvej Československej republiky. Vyučuje tu technické predmety ako geodézia, strojnictvo, fyzika a matematika. Na škole strávil 8 rokov a v roku 1933 sa opäť vracia do Písku do rovnakej riaditeľskej funkcie. V Písku okrem vedenia školy a vyučovania založil veľkú lesnícku škôlku, vybudoval pri nej zvláštny objekt na náradie a praktický výcvik študentov na školskom polesí. V roku 1939 odišiel do penzie a vrátil sa do svojho rodiska Vysokého Mýta. Zomrel v roku 1960 vo Vysokom Mýte.

Muzsnay Gejza, Ing.

Známy zariadenovateľ lesov, vysokoškolský profesor a prednosta lesného úradu. Tento významný lesník, profesor pôsobiaci v Banskej Štiavnici a v Žarnovici sa narodil v auguste 1865 v Kersede (Aradska župa, Sedmohradsko). Študoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. Po skončení štúdia vykonal predpísané lesnícke skúšky v Budapešti a nastúpil do praxe. Ako lesný inžinier, začína v roku 1886 v zadení lesného taxátora na viacerých miestach. V rokoch 1891 – 1900 bol vedúcim oddelenia zariadenia lesov na Lesnom úrade v Žarnovici, v období rokov 1901 – 1905 stihol pôsobiť ako lesmajster v Sedmohradskej Kluži a následne na Ministerstve pôdohospodárstva v Budapešti. V období rokov 1906 – 1911 prednášal ako profesor na Katedre úpravy lesov Vysokej školy banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici zariadenie lesov, oceňovanie lesov a lesnícku administratívu. Následne sa vrátil do Žarnovice (1911), do funkcie prednostu Lesného úradu, kde pôsobil do roku 1918 vo funkcii hlavného radcu. Pri hodnotení jeho osobnosti treba vyzdvihnúť jeho postavenie medzi poprednými taxátormi Uhorska, bol oceňovateľom lesov a tvorcom dlhodobých lesných hospodárskych plánov pre erárne lesné majetky. V roku 1912 zohral dôležitú rolu pri oslave Wilckensovej pamiatky z príležitosti jeho 150. výročia narodenia a 80. výročia úmrtia. Patril k organizátorom a k hlavným rečníkom pri odhaľovaní pomníka H. D. Wilckensa na Repišti za prítomnosti akademických funkcionárov i študentov. Po páde Rakúsko – uhorskej monarchie odchádza predvídavo zo Žarnovice do svojej Sedmohradskej vlasti, viediac že by ho nové československé úrady pre jeho monarchistické

postoje nenechali vo funkcii. V Aradskej župe necelých 10 rokov ešte pokračoval v lesníckej profesii, zakrátko však odchádza do penzie. Je autorom prác o lesnom hospodárskom pláne Lesnej správy Brod v Žarnovici, prác o obnove lesov v stredných pohoriach, o vývine zariadenia lesov, príručky o zariadení lesov a je autorom článkov o Vysokéj banskej a lesníckej škole v Banskej Štiavnici, pripravovanej Hospodárskej univerzite v Uhorsku a návrhu reformy učebného programu lesníckeho vysokoškolského štúdia. Odborné články publikoval v lesníckom časopise Erdészeti Lapok (Lesnícke listy). V prelomovom období politického prevratu patril k významným lesníckym odborníkom v Hornom Uhorsku o čom svedčí jeho bohatá publikačná činnosť, prednášková činnosť na Vysokéj škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici, ale najmä sa zapísal ako budovateľ štátnej lesnej správy v Uhorsku. Zomrel 19.11.1935 v Arade.

Petrikovič Štefan, JUDr., Ing.

Nebol lesníkom, ale za svoju celoživotnú lesnícko - pedagogickú kariéru vychoval celé generácie lesníkov pre slovenské lesníctvo. Filológ, právnik a ekonóm sa narodil 11.12.1913 v Banskej Štiavnici, kde absolvoval základné vzdelanie (1920 – 1925). Pokračoval na Učiteľskom ústave v Banskej Štiavnici, ktorý skončil v roku 1935. Diferenciálnu maturitu získal na gymnáziu v Turčianskom Svätom Martine v roku 1943. Externým štúdiom v období 1945 – 1950 nadobudol právnické vzdelanie na Slovenskej univerzite. Ďalškovo získal ekonomické vzdelanie a v roku 1958 získal titul promovanej pedagóg na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po ukončení Učiteľského ústavu pôsobil ako odborný učiteľ na rôznych, najprv nižších typov škôl – základné školy Dolná Maríková (1936), Vyhne (1937), Kremnica (1938), Nová Baňa (1939) a Žarnovica (1941). V roku 1941 začal učiť ako suplujúci profesor na gymnáziu v Banskej Štiavnici, na ktorom bol v roku 1943 zbavený služby. Preto prešiel v roku 1943 na Štátnu vyššiu lesnícku školu v Banskej Štiavnici. Bol tu prvým riadnym učiteľom jazyka slovenského po 24. rokoch existencie školy. Na uvedených školách vyučoval predovšetkým jazyk slovenský, filozofiu, dejepis, občiansku náuku a telesnú výchovu. Dňa 16.11.1945 Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici zápisnične zložil sľub vernosti a poslušnosti Československej republike do rúk zastupujúceho riaditeľa školy Ing. J. Charváta. Na lesníckej škole učil takmer 40 rokov (1943 – 1982). Počas týchto 40 rokov splynul s lesníckym prostredím školy nielen formálne, ale aj odborne. Aktívne sa zúčastňoval v kultúrnej práci na školách i pre mesto Banská Štiavnica. Naštudoval a režíroval mnoho divadelných hier a malých javiskových foriem. Bol členom Slovenského poľovníckeho zväzu a za aktívnu prácu mu bola udelená bronzová medaila „Za zásluhy“. Za pedagogickú prácu a mimoškolskú činnosť získal ocenenie „Vzorný učiteľ“. Zomrel 28.11.1982 v Banskej Štiavnici.

Piskun Benjamin, Ing., CSc.

Narodil sa 20.3.1904 v Boturinskej (Krasnodarský kraj - Rusko). Do Československa prichádza v rámci mohutnej vlny porevolučnej ruskej emigrácie (1921). Ako štipendista československej vlády absolvoval gymnázium (1923) a Lesnícky odbor Vysokéj školy zemédeľskej v Brne (1928), kandidátsku prácu obhájil v roku 1969. Za svojich 40 pracovných rokov v lesnom hospodárstve prešiel rôznymi pracovno – odbornými úsekmi. Začínal ako lesný geometer na rôznych lesníckych pracoviskách (1928 – 1939) v lesníckej prevádzke. Neskôr prešiel do školstva ako učiteľ na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici (1939 – 1945). Hneď po vojne ho ruská kontrarozviedka odviekla do Sovietskeho zväzu, kde strávil v zajatí na Sibíri 11 rokov. Pracoval tam ako lesný odborník v Magadanskej oblasti. V roku 1957 sa vrátil, do školstva už ísť nemohol. Prešiel na Lesprojekte Zvolen, kde sa ako pracovník štátneho autorského dozoru podieľal najmä na usmerňovaní pestovnej techniky v oblasti Podnikového riaditeľstva Štátnych lesov Banská Bystrica. V roku 1961 sa stal pracovníkom, neskôr (1962 - 1964) vedúcim oddelenia pestovania lesov vo Výskumnom ústave lesného hospodárstva vo Zvolene a vedeckým pracovníkom. V rokoch 1962 – 1964 bol vedeckým tajomníkom ústavu. Na tomto pracovisku sa orientuje na biologickú a pestebnú problematiku. Hneď po príchode sa začal venovať podstate uznávania lesných semenných

porastov na Slovensku. Neskôr sledoval problematiku sponov hlavných lesných drevín a výskumu hornej hranice lesa. O týchto disciplínach referoval na niekoľkých konferenciách a usporiadal inštruktáže pre pracovníkov lesníckej praxe. Pre účely výskumu založil 19 sérií trvalých výskumných plôch, ktoré sa naďalej udržiavajú. Osobitný význam dnes majú jeho tzv. „sponové plochy, určené pre výskum počtu sadeníc na hektár. Jeho práca sa dá zhrnúť do troch základných okruhov: zakladanie uznaných porastov pre zber semena, zvyšovanie hornej hranice lesa a určenie optimálnych počtov sadeníc pre zakladanie lesných kultúr. Z nich vypracoval Metodické pokyny Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR o spotrebných normách sadeníc a optimálnych sponov sadeníc lesných drevín v rastových podmienkach Slovenska. Tu v porovnaní s predchádzajúcim normatívom navrhol podstatne nižšie počty sadeníc diferencovane podľa stanovištných podmienok. Z tejto problematiky získal v roku 1969 verejnou rozpravou vedeckú hodnosť kandidáta vied. Od roku 1972 bol vedúcim odboru biológie a pestovania lesov. Od roku 1976 bol na dôchodku, avšak pracoval na krátený úväzok naďalej až do 72 rokov svojho života. Napísal celý rad odborných a vedeckých prác, uverejnených v lesníckej literatúre a časopisoch. Bol členom vedeckej rady VÚLH a rôznych odborných komisií. Bol ocenený množstvom uznaní a diplomov. Je nositeľ odznaku „Priekopník socialistickej práce“ a má ministerské vyznamenanie „Budovateľ socialistickeho lesníctva“. Zomrel v roku 1990.

Pittel Theodor, Ing.

Narodil sa 1.2.1890 v Nepomuku. Absolvoval Vyššie reálne gymnázium, následne Vysokú školu zemédělskú, Lesnícky odbor vo Viedni. Začínal ako adjunkt Lesného úradu v Žleby u Časlavi (1912 – 1914). Jeho profesionálnu dráhu mu prerušila Veľká vojna, v ktorej sa zúčastnil v trvaní 5 rokov, ale sa mu podarilo šťastne prísť do civilu. V lesníckej praxi pokračoval ako profesor na Horárskej škole v Liptovskom Hrádku (1919 – 1920). Onedlho bol preložený na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Banskej Štiavnice, kde pôsobil bezmála dve desaťročia (16.2.1920 – 6.2.1939). Tu treba povedať, že neodšiel z vlastnej vôle, ale na základe núteného odchodu Čechov zo Slovenska. V Banskej Štiavnici sa stal známy, nielen ako výborný pedagóg, ale predovšetkým ako organizátor a vedúci veľkého hudobného telesa, pozostávajúceho zo študentov lesníckej školy, ktoré koncertovalo každú sobotu na Trojičnom námestí, resp. pri každej spoločenskej príležitosti. Sám ovládal hru na nasledujúcich hudobných nástrojoch: husle, viola, čelo, basa, hobo, fagot, tympan, flauta, klarinet a lesný roh. Jeho vynútený odchod bol pre školu, ale najmä pre Banskú Štiavnicu nenahraditeľnou kultúrnou stratou. Zomrel vo funkcii riaditeľa Štátnej vyššej lesníckej školy v Hraniciach na Morave, kde pôsobil od núteného odchodu zo Slovenska 6.2.1939 až do svojej predčasnej smrti 6.8.1945.

Rezníček Ján, Ing.

Narodil sa 17.7.1896 v Banskej Bystrici. Tu absolvoval aj gymnázium (1914), po jeho úspešnom skončení pokračoval na Vysokej škole banskej a lesníckej v Banskej Štiavnici. Veľká vojna mu zasiahla do života tým, že v nej strávil dobu od 15.5.1915 do 28.10.1918. Preto aj vysokú školu dokončil až v maďarskom Šoprone v roku 1922, kde sa presťahovala z Banskej Štiavnice. Hneď po jej absolvovaní sa úspešne uchádzal o miesto profesora na novozriadenej Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici. Patril k najobľúbenejším učiteľom na škole, viedol početné školské odborné exkurzie. K najznámejším a súčasne najnáročnejším patrili študijné exkurzie k štátnym lesom na Podkarpatskej Rusi. Na škole boli spolu s Ing. Hudecom prvými Slovákmi v českom učiteľskom zbore. Jeho tunajšia pedagogická práca bola úspešná do tej miery, že na škole pôsobil 11 rokov. V roku 1933 bol preložený na Štátnu vyššiu lesnícku školu do Písku, kde ešte dlhšiu dobu ako pedagóg pôsobil a súčasne aj svoju pedagogickú činnosť ukončil.

Roth Július, Prof., DrSc., Ing.

Lesný inžinier, vysokoškolský profesor, priekopník lesníckeho výskumu, patrí k najväčším postavám našej lesníckej vedy. Rodák zo Šoprone, kde sa narodil 26.9.1873. Tu získal základné vzdelanie, študoval na Evanjelickom lýceu v Šoproni (1893), pokračoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici (1896). V lesníckej praxi začínal v roku 1896 ako taxátor na rôznych miestach Sedmohradska. Po 4 ročnej praxi odchádza v roku 1900 na výskumnú stanicu do Garghiu v Sedmohradsku, ktorá patrila do sústavy banskoštiavnických výskumných staníc. V roku 1904 je povolán do ústredia výskumu v Banskej Štiavnici a je poverený štúdiom pestebných pomerov a vypracovaním pestebnej techniky pre lesné hospodárstvo. Zostavuje výskumný program pre tunajší ústredný ústav. Súčasne sa stáva asistentom prof. Eugena Vadasa (Vlkolínskeho) na banskoštiavnickej akadémii, Katedre pestovania lesov, kde najväčšiu pozornosť venuje štúdiu úrovňových prebierok. Od roku 1904 pokračoval v budovaní lesníckeho arboréta v Kysihýbli pri Banskej Štiavnici, založeného v roku 1900 a toto usmerňuje podľa svojich získaných poznatkov. Ako pracovník lesníckeho výskumu sa od roku 1908 zúčastňoval na zakladaní a vyhodnocovaní pokusných lesných plôch, na ktorých sledoval účinky pestovateľsko – ťažobných zásahov, najmä prebierkové postupy a postupov prirodzenej obnovy porastov. Pokusné plochy zakladal pri Likavke na poľesí v Chočskom pohorí so smrekovcom a borovicou lesnou, pri Liptovskej Tepličke plochy so smrekovcom, pri Malackách na lokalite Vampír s borovicou lesnou, na Pohroní pri Michalovej, Dobroči, Jalnej a Voznici plochy s dubom a s jedľou. Tieto pokusné plochy sledoval až do svojho vysokého veku. Do roku 1919 bol pomocným profesorom, od roku 1919 až do roku 1944 profesorom pestovania lesov na presťahovanej Vysokej škole banskej a lesníckej v Šoprone, kde prednášal pestovanie lesov, rybnárstvo a poľovníctvo. V období rokov 1937 – 1938 bol dekanom lesníckej fakulty v Šoprone. Po roku 1944 až do roku 1959 tu bol externý prednášateľ. V roku 1952 sa stal doktorom pôdohospodárskych vied. Zanechal po sebe okrem iného známe dvojdielne „Zvláštne pestovanie lesov“ ako výsledok svojich 40 ročných výskumov. Pôsobil ako podpredseda (1929 – 1932), v rokoch 1932 – 1936 ako predseda a potom doživotne ako čestný predseda Medzinárodného zväzu lesníckych výskumných organizácií - IUFRO. V roku 1955 bol vyznamenaný Kossuthovou cenou za knihu o zalesňovaní (1953). Zomrel 7.1.1961 v Šoprone ako 88. ročný. V Šoprone jeho meno nesie jedna z ulíc mesta a má tu i pamätník. Z nášho pohľadu je pozoruhodné, že v roku 1953 ako 80 ročný navštívil Slovensko, svoje pokusné plochy na Liptove a Pohroní, lesnícke ustanovizne, navštívil ministra lesov a drevárskeho priemyslu Mareka Smidu a povereníka Františka Tupíka.

Sedílek Jozef, Ing.

Charizmatický, veliteľský, prísny, ale obľúbený stredoškolský profesor na Lesníckej škole v Banskej Štiavnici sa narodil 21.12.1926 v Brusne. Pochádzal z lesníckej rodiny, detstvo prežil v osade Vydrovo, základnú školskú dochádzku začínal v obci Braváčovo. Pokračoval na Reálnom gymnáziu v Banskej Bystrici. Bol v 6. ročníku gymnázia, keď bolo potlačené Slovenské národné povstanie (1944) a obec Zámotie kde v tom čase býval, obsadila nemecká armáda. Nemci odviekli všetkých mužov z obce nad 17 rokov vrátane jeho do zajatia. Za nesmierne strastiplných udalostí, pešo pochodovali denne 26 – 30 km až do rakúskeho Linzu, kde boli 15. mája 1945 dostihnutí postupujúcou sovietskou armádou a vyslobodení zo zajatia. Po nesmiernom fyzickom i duševnom utrpení sa vrátil 2. júla 1945 domov. Aby nestratil kontakt so spolužiakmi musel sa po príchode zo zajatia podrobiť diferencným skúškam z učiva 7. triedy gymnázia. S vypätím všetkých síl cez letné prázdniny a nesmiernym porozumením profesorov sa doučil zameškané učivo a postúpil do 8. ročníka. V školskom roku 1945/1946 zavšil štúdium na Štátnom reálnom gymnáziu Andreja Sládkoviča v Banskej Bystrici. Pri voľbe vysokej školy nezaváhal ani na chvíľku, na Vysokú školu poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach, ktorá bola práve založená nastúpil v roku 1946. Na škole pracoval počas celého štúdia ako vedecká pomocná sila u vedúceho Ústavu matematiky a deskriptívnej geometrie Prof. RNDr. Františka Jurgu. Bol nápomocný pri riešení vedeckých úloh

ústavu a tiež pri realizovaní praktických cvičení. Diplomovú prácu, si zvolil z predmetu lesné stavby pod názvom „Vypracovanie generálneho plánu lesnej dopravnej siete pre lesný komplex Bankov Mestských lesov Košice“. Obhajobu diplomovej práce robil pred komisiou, ktorej predsedom bol vedúci katedry Lesných stavieb Prof. Ing. Róbert Binder. Predsedom druhej štátnej skúšky bol Prof. Dr. Ing. František Papánek, členovia Ing. Binder, Ing. Lemarie, prof. Dérer, prof. Stollár, prof. Sokol a prof. Turčan. Roku 1950 ukončil štúdium lesného inžinierstva v Košiciach. Po skončení štúdia bol roku 1950 prijatý do Československých štátnych lesov, n. p. Stavebná výkonná oblasť Košice ako projektant lesníckych komunikácií. Od roku 1953 prešiel na pedagogickú činnosť - na Vyššiu lesnícku školu v Banskej Štiavnici, na ktorej zotrval celé svoje aktívne profesionálne obdobie až do svojho penzionovania v roku 1986. Vyučoval matematiku, geodéziu a lesné stavby. V neskoršom období vyučoval ešte aj lesnícku botaniku. Patril k mimoriadne schopným, prísny, napriek tomu obľúbeným pedagógom počas celého svojho dlhého 33 ročného učiteľského obdobia na štiavnickej lesníckej škole. Jeho technické odborné znalosti pomohli zdvihnúť odbornú zdatnosť absolventov lesníckej školy v technických disciplínach. Zomrel 14.10.2011 v Banskej Štiavnici.

Sóltz Július, prof.

Spišsko-novoveský rodák Július Sóltz bol popredným uhorským lesníkom a lesníckym pedagógom 19. storočia. Jeho profesionálna kariéra sa realizovala prevažne na území dnešného Slovenska, Maďarska a krátko aj Rumunska. Narodil sa 11.3.1837 v Spišskej Novej Vsi, kde absolvoval základné vzdelanie aj časť gymnaziálnych štúdií v ktorých pokračoval v Rožňave a Kežmarku. Na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici študoval v rokoch 1858 – 1861. Počas štúdia bol predsedom banskoštiavnického Akademického podporného študentského spolku. Po ukončení štúdií nastúpil v roku 1862 do služieb lesného úradu v Kremnici. V tom istom roku úspešne zložil štátnu lesnícku skúšku v Budíne. Roku 1863 bol vymenovaný za lesného praktikanta. V roku 1865 bol preradený ako pomocný lesník do Banskej Belej. V lesníckej kariére pokračoval v roku 1867, kedy bol preradený na Hlavný komorsko-grófsky úrad v Banskej Štiavnici ako pomocný úradník – koncipient, neskôršie postúpil na hlavného koncipienta. U toho istého úradu bol menovaný za taxátora lesných porastov. Odtiaľto postúpil za lesmajstra do Diosgyorského lesného úradu. Nakrátko pôsobil aj v Sedmohradsku, kde zastával okrem funkcie riaditeľa lesov v Sighetu Marmatiei aj významné verejné funkcie. V roku 1871 bol menovaný za dočasného profesora na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. O rok neskôr ho menovali za lesného radcu a riadneho profesora Banskej a lesníckej akadémie a súčasne vedúceho Lesného odboru Akadémie. V roku 1878 bol menovaný riaditeľom Akadémie, v tejto funkcii zotrval až do roku 1890, kedy bol menovaný za hlavného lesného radcu. Roku 1893 sa stal vedúcim Uhorského kráľovského lesného riaditeľstva vo funkcii ministerského radcu. V roku 1895 ho povolali na Ministerstvo pôdohospodárstva za zástupcu vedúceho odboru lesníctva, neskôr prebral funkciu vedúceho tohto odboru už ako hlavný uhorský lesmajster. Počas svojej lesníckej kariéry sa odborne zameriaval predovšetkým na zariaďovanie lesov a oceňovanie lesov, dendrometriu, lesnícku štatistiku a dejiny lesníckeho písomníctva. Je autorom príručky oceňovania lesov a lesníckej štatistiky. Bol vynikajúcim teoretikom, ale aj praktikom v lesníckom odbore, čím sa zapísal do dejín tvorby uhorskej odbornej lesníckej literatúry. Bol voči sebe prísny aj v súkromnom živote, ale ochotne pomáhal iným, zapájal sa do spoločenského života v Banskej Štiavnici i v Budapešti. Bol členom výboru Krajinského lesníckeho spolku a komisie pre štátne lesnícke skúšky. Zomrel po mimoriadne plodnom živote 16.9.1913 v Budapešti, zanechajúc po sebe bohatý lesnícky odborný i dokumentačný odkaz.

Szécsi (Nikel) Žigmund, Ing.

Lesný inžinier, vysokoškolský učiteľ, priekopník moderného lesníctva u nás sa narodil 6.10.1841 v Malom Garame (Hronci) v rodine správcu huty. Rodina sa onedlho presťahovala do Tisovca, kde bol jeho otec menovaný správcom hute. Študoval na nemeckom gymnáziu v Banskej Bystrici, ktoré ukončil v roku 1859. V nasledujúcich rokoch 1859 – 1862 pokračoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. Štátnu lesnícku skúšku zložil v Budíne roku 1864. Po ukončení štúdia od roku 1862 pracoval ako „forstkandidat“ - praktikant v taxačnej službe Riaditeľstva baní, lesov a majetkov v Banskej Štiavnici. Od 9.4.1867 bol menovaný lesníkom s konkrétnou úlohou usporiadania lesného katastra, so zriaďovateľským účelom. Vzápätí 28.7.1867 ho menovali za lesníka na Starých Horách. Od 7.10.1867 súčasne pracoval ako asistent pri profesorovi Wagnerovi na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici a v roku 1868, ako lesný úradník na Lesnej správe v Banskej Bystrici. Avšak naďalej vykonával aj práce asistenta na Akadémii. V roku 1871 ho na Lesníckom odbore povýšili na mimoriadneho profesora a súčasne sa stal vedúcim Katedry lesnej ťažby a stavieb. V roku 1888 sa stal riadnym profesorom. V roku 1889 dostal titul lesného radcu, v roku 1893 hlavného lesného radcu. Na Lesníckom odbore prednášal počas svojho pôsobenia množstvo odborných predmetov – lesné hospodárstvo, všeobecné stavitelstvo, lesné stavby, zahrádzanie bystrín, náuku o lesnom priemysle, rybárstvo. Na jeho pamiatku bol pomenovaný v Kysihýbli, prameň Szécsiho. V roku 1879 založil na Akadémii pre profesorov strelecký krúžok v streľbe krátkou zbraňou – pištoľou, ktorý sa neskôr preorganizoval na verejný občiansky krúžok. Zúčastnil sa na projektovaní a postavení novej budovy Lesníckeho odboru Akadémie v Banskej Štiavnici (1892), zaslúžil sa o získanie a inštaláciu rozsiahleho zbierkového fondu jej Lesníckeho odboru a o usporiadanie lesníckych výstav, na ktorých boli jeho zbierky vyhodnotené vždy ako najlepšie - Viedeň (1873), Belehrad (1879), Budapešť (1885). Za vybudovanie týchto zbierok, najmä z lesnej ťažby a mechanickej technológie dreva bol roku 1885 vyznamenaný Rytierskym krížom cisára Františka Jozefa. Z jeho publikácií je najvýznamnejšia „Náuka o lesnej ťažbe“ a „Prírodopis divej zveri“ (s neskorším prekladom ako „Náuka o poľovníctve“ (1892). Posledným jeho dielom sa stal Zborník prác zužitkovania drevnej hmoty pri príležitosti výročnej schôdze Krajského lesníckeho spolku v r. 1895. Túto prácu však už nestihol pre nemoc na zasadnutí predniesť, 8.10.1895 zomrel. Bol popredným a aktívnym členom Predsedníctva Krajského lesníckeho spolku v Budapešti. Zomrel predčasne 8.10.1895 v Banskej Štiavnici počas svojej profesúry v aktívnej službe, po 28. ročnom pôsobení na Lesníckom odbore. Pochovaný je na Panskom cintoríne.

Škultéty Jozef, Ing.

Narodil sa 14.2.1909, v lesníckej osade Klimentka pod obcou Sihla a vyrastal v lesníckej rodine. Študoval na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici (1929). Po maturite vykonával vojenskú prezenčnú službu (1929 – 1931). Pokračoval na Lesníckom odbore Vysokej školy zemедělskej v Brne (1937). Po skončení brnianskych lesníckych štúdií začína svoju lesnícku prax na Riaditeľstve štátnych lesov a statkov v Liberci v Krasliciach (1938 – 1939). Po vzniku Slovenskej Krajiny (1938) sa musel vrátiť na Slovensko. Od roku 1939 pôsobil v školstve. Najskôr bol profesorom na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici (1939 – 1945). Prednášal ochranu lesov, poľovníctvo, rybárstvo a lesnícku zoológiu. V rokoch Slovenského štátu sa aktívne zúčastnil Slovenského národného povstania ako záložný dôstojník. Po jeho potlačení bol Nemcami zajatý, dostal sa do koncentračného tábora v Keiserstienbruchu a v Altenburgu, z ktorých sa šťastne vrátil domov. Hneď po návrate z koncentračného tábora sa stal nakrátko riaditeľom Štátnej vyššej drevársko – piliarskej školy v Žarnovici (1945 - 1948). Onedlho začal externe prednášať na Lesníckom odbore Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave a po presídlení odboru do Košíc, prednášal aj na Vysokej škole poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach. Na škole prednášal ochranu lesov, poľovníctvo, rybárstvo a lesnícku fytopatológiu. V Košiciach bol menovaný v roku 1946 aj za mimoriadneho profesora. V roku 1948 sa vracia do Banskej Štiavnice na uvoľnené miesto riaditeľa školy. Až do roku 1951 bol opäť riaditeľom Štátnej vyššej lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Tento vynikajúci odborník a

pedagóg bol v nastupujúcom období politického temna v roku 1951 odvolaný z politických dôvodov z funkcie. Zamestnal sa najprv v českom závetrí, ako vedecko - výskumný pracovník vo Výskumnom ústave lesov a myslivosti v Zbraslavi nad Vltavou, kde pracoval 8 rokov. Tu zabezpečoval regionálny výskum poľovníckych úloh na Slovensku. V roku 1959 sa vrátil ako vedúci Výskumnej stanice lesného hospodárstva v Banskej Štiavnici, na ktorej bol súčasne vedúcim poľovníckeho oddelenia, vo výskume pôsobil až do roku 1975. Dva roky bol aj námestníkom riaditeľa Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene. Vo svojej vedecko – výskumnej tvorivej činnosti sa zameriaval na ochranu lesov a poľovnícky výskum. Významne prispel pri rajonizácii plošnej výmery pre chov raticovej a malej úžitkovej zveri ako i pri výskume vplyvu prostredia na habitus raticovej zveri. Spoluautor právnych noriem z oblasti poľného hospodárstva, vedeckých a odborných prác, zodpovedný riešiteľ výskumných projektov a autor monografie „Význam zveri v biocenóze lesa“ (1953). Okrem iných, odbornolesníckych vyznamenaní, dostal aj vysoké vojenské vyznamenanie „Za odbojovú činnosť“. Zomrel 18.1.1989 v Banskej Štiavnici, vo veku 80 rokov.

Tégylás Karol, Prof., Ing.

Lesný inžinier a vysokoškolský učiteľ, profesor lesnej ťažby sa narodil 15.3.1864 v Sepsiszentgyörgy v Sedmohradsku. Študoval na Reálnom gymnáziu v Deve (Sedmohradsko) a na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorý absolvoval v roku 1885, neskôr tu vykonal aj štátnu lesnícku skúšku (1890). Od roku 1903 vysokoškolský profesor. V rokoch 1886 – 1890 bol praktikantom Lesného úradu v Žarnovici, neskôr v Sinevirskej Poľane na Podkarpatskej Rusi. V ďalších rokoch (1890 – 1893) pôsobil ako asistent Katedry botaniky, pestovania lesov na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici u profesora Vadasa. Ten o ňom neskôr napísal : „Počas troch rokov strávených na Akadémii usilovne pracoval najmä v oblasti lesnej ochrany a na základe toho vydal dielo Náuka o lesnej ochrane ktorá sa používala ako učebnica.“ Publikácia bola vydaná v Banskej Štiavnici roku 1893. Od roku 1893 bol vedúcim Lesnej správy v Cimpeni v Sedmohradsku a v rokoch 1896 -1898 bol lesným inšpektorom a neskôr 1898 – 1903 vedúcim Lesného úradu v Brašove. V roku 1903 sa vrátil do Banskej Štiavnice, kde po smrti profesora Csibyho sa stal profesorom a viedol Katedru lesnej ťažby a spracovania dreva na práve premenovanej Vysokej škole banskej a lesníckej. Prednášal tu lesnú ťažbu, mechanickú technológiu dreva, encyklopédiu poľnohospodárstva a pasienkarstva, poľovníctvo a náuku o zbraniach. Na vysokej škole pôsobil síce len 4 roky, ale stihol pripraviť počas svojho pobytu významnú príručku o lesnej ťažbe, ktorá vyšla ako skriptá roku 1908. Príručka je súborom Tégylásových prednášok na vysokej škole. V rokoch 1907 – 1917 bol vedúcim oddelenia štátnych lesov na Ministerstve pôdohospodárstva v Budapešti, kde dosiahol funkciu ministerského radcu (1912). Je autorom mnohých učebníc, medzi inými ochrany lesov (1893), speňažovaní dreva (1905), poľnohospodárstva, lesnej ťažby (1908), poľovníctva a náuky o zbraniach. V publikovaní rozoberal problematiku lesných škôlok, zalesňovania a pasienkarstva vo vzťahu k lesnému hospodárstvu. Bol členom Krajinskej priemyselnej rady, výboru Krajinského uhorského lesníckeho spolku. Hojne publikoval do časopisu Erdészeti Lapok. Za svoje celoživotné lesnícke dielo bol v roku 1912 vyznamenaný Leopoldovým rytierskym radom. Zomrel 30.6.1916 v Budapešti.

Tomcsányi Gustáv

Narodil sa 13.2.1852 v Olšovonoch. Po maturite na Reálnom gymnáziu v Košiciach študoval v rokoch 1871 – 1874 na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. Od roku 1874 bol praktikantom štátnych lesov v Užhorode. V rokoch 1877 – 1879 bol asistentom Katedry botaniky a pestovania lesov na Lesníckom odbore banskoštiavnickej akadémie. V rokoch 1880 – 1881 bol zamestnancom lesných správ v Sedmohradsku. V rokoch 1881 -1882 bol na študijnom pobyte v Nemecku, východnom Francúzsku, Švajčiarsku a Tirolsku. Počas tohto pobytu študoval drevinové zloženie lesov s osobitým zreteľom na bukovo – jedľové porasty. Po návrate pôsobil ako lesník v Slovenskej Ľupči. V ďalších rokoch pôsobil ako inšpektor Lesníckeho odboru na Ministerstve

pôdohospodárstva v Budapešti. Neskôr bol vedúcim Lesnej správy v Buštine na Podkarpatskej Rusi, od roku 1895 bol lesným riaditeľom v Lugoji a v rokoch 1899 – 1911 v Sighetu Marmatici kde v roku 1911 v zamestnaní zomrel. Od roku 1910 mal služobnú hodnosť ministerského radcu. V lesníckej praxi sa zameriaval na pestovanie lesov, najmä na progresívne obnovy porastov. Pričinil sa o zvýšenie úrovne hospodárenia v štátnych lesoch Uhorska. Skonštruoval sušiareň lesného semena so vzdušným ohrievaním a zariadenie na zimné uskladňovanie dubových žaluďov. Je autorom publikácie o pestovaní lesných sadeníc a článkov s pestovateľskou tematikou v časopise Erdészeti Lapok (Lesnícke listy). Za zásluhy v dlhoročnom a úspešnom pôsobení v Uhorských kráľovských lesoch bol vyznamenaný rytierskym krížom Radu železnej koruny. Zomrel 3.10.1911 v Sighetu Marmatici.

Tuzson Ján, Ing. Dr.

Významný lesník, pre nás dôležitý tým, že na prelome 19. a 20. storočia z pozície adjunkta Ústrednej lesníckej výskumnej stanice pri Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici sa stal zakladateľom arboréta v Kysihýbli. Narodil sa 10.5.1870 v Cenade (Szászesanád) v Sedmohradsku. Študoval na gymnáziu v Budapešti a Sibiu (1887), pokračoval na Lesníckom odbore Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici (1890). Ďalej pokračoval v štúdiu lesníckej botaniky na univerzite v Mníchove, Zürichu a Lesníckej akadémii v Mariabrunne (1896 - 1897). Doktorom filozofie sa stal na univerzite v Kluži (1899). Vykonal študijné cesty na Balkán i do východnej a severnej Európy. Lesnícku prax začal vykonávať ako taxátor na lesných úradoch v Žarnovici a Banskej Bystrici (1890 – 1893). V rokoch 1894 – 1904 bol asistentom na Katedre zariaďovania lesov na banskoštiavnickej akadémii a súčasne od 15.7.1898 adjunktom Ústrednej lesníckej výskumnej stanice pri Akadémii. V rokoch 1902 – 1904 prednášal aj botaniku ako mimoriadny profesor. Je zakladateľom Lesníckeho arboréta v Kysihýbli pri Banskej Štiavnici. Pripravil jeho založenie, viedol v ňom prvé výsadby, najmä cudzokrajných drevín. Nabádal k zalesňovaniu Uhorskej nížiny. Bol výborným botanikom, z toho titulu v rokoch 1904 – 1918 prednášal anatómiu rastlín, systematiku rastlín a technickú mykológiu na Polytechnike, neskôr na Univerzite v Budapešti, najprv ako adjunkt, od roku 1914 ako mimoriadny profesor, od roku 1918 ako riadny profesor. V rokoch 1918 – 1940 bol prednostom novozriadeného Ústavu botaniky a fyto geografie v Budapešti. Zaoberal sa anatomickým zložením lesných drevín, mykológiou vo vzťahu k lesným drevinám a hubovými nákazami drevín. Neskoršie sa venoval rastlinnej systematike, fyto geografii a rastlinnej paleontológii. Skúmal príčiny hniloby buka a možnosti konzervovania bukového dreva o čom aj publikoval vedeckú prácu, najmä v súvislosti s výrobou železničných podvalov. Písal o škodcoch semenáčikov v lesných škôlkach, o anatómii lesných drevín, o hnilobe a konzervovaní bukového dreva a fosilnej flóre Uhorska a vydal dvojzväzkovú učebnicu systematickej botaniky (1911). Roku 1932 založil periodikum Index Horti Botanici Universitatis Budapestiensis. Redigoval zborník o rastlinstve Veľkej uhorskej nížiny (22 zväzkov). Od roku 1909 bol členom korešpondentom Uhorskej akadémie vied, členom výskumnej komisie Ministerstva pôdohospodárstva, výboru Krajinského lesníckeho spolku a členom Predsedníctva Prírodovednej spoločnosti. V roku 1940 išiel na dôchodok. Zomrel 18.12.1943 v Budapešti.

5. POPIS TECHNICKÉHO RIEŠENIA

5.1 Príprava záujmového územia

5.1.1 Modelácia a konečná úprava prirodzeného terénu

- smerovníky a mapové nosiče sa ukladajú do kamenného obsypu fr. 32/64 mm v neulahnutom výkope 400×400 mm hĺbky 700 mm (mapový nosič) a 800 mm (smerovník).
- kamenný obsyp sa po uložení mechanicky zhutní
- okolitý terén sa urovná do pôvodného horizontálneho profilu

5.1.2 Konštrukčné riešenie smerovníkov

Smerovníky sú navrhnuté z dubových hranolov, na ktorých tesárskym spojom a lepidlom sú pripevnené drevené šípky s navrhovanými textami. Hranoly stĺpikov smerovníkov sú na vrchole skosené v jednej rovine pod uhlom 45°. Hĺbka jamy pre uloženie hranola a obsyp je 900 mm s tým, že 700 mm z celkovej dĺžky 3000 mm je pod úrovňou terénu v kamennom obsype. Jednotlivé prvky konštrukcie sú:

1. Drevený hranol 100 mm x 100 mm (3 m), dub,
2. Drevená tabuľka (325x150x30)mm
3. Drevená šípka (400x150x30)mm
4. Kovový štítok s QR kódom-chemicky leptaný (50x50x2)mm, (40x40x2)mm
5. Tesársky spoj - drážka/kamp
6. MS Polymérové lepidlo na drevo, Montážne lepidlo Den Braven Mamut Glue High Tack
7. Logo "Hore dole Štiavnicou" - gravírovanie
8. Podložie zo zhutneného makadamu- vibrované, fr. 32-64 mm

Font textu na smerovníkoch: Segoe UI, Segou UI Bold

5.1.3 Konštrukčné riešenie smerovníkov na stávajúce liatinové stĺpy v meste

Na existujúce kovové, čierne, historizujúce stĺpy informačného systému v meste sú navrhnuté hliníkové tabuľky (ceduľky) rozmeru 300×200 mm s hrúbkou 1,8 mm. Pripevňovať sa budú značkárskou ESKA páskou.

Farba textu: čierny. Font textu na smerovníkoch: Segoe UI, Segou UI Bold

5.1.4 Konštrukčné riešenie mapových nosičov

Mapové nosiče sú navrhnuté z dubových hranolov, na ktorých tesárskym spojom a lepidlom sú pripevnené drevené šípky s navrhovanými textami. Hĺbka jamy pre uloženie hranola a obsyp je 800 mm s tým, že 600 mm z celkovej dĺžky 2500 mm je pod úrovňou terénu v kamennom obsype. Hranoly stĺpikov nosičov sú na vrchole skosené v jednej rovine pod uhlom 45°. Jednotlivé prvky konštrukcie sú:

1. Drevený hranol 100 mm x 100 mm (2,5 m), dub,
2. Drevená tabuľka (420x297x30)mm

3. Tesársky spoj - drážka/kamp
4. Kovový štítok s QR kódom-chemicky leptaný (50x50x2)mm, (40x40x2)mm
5. MS Polymérové lepidlo na drevo, Montážne lepidlo Den Braven Mamut Glue High Tack
6. LOGO "Hore dole Štiavnicou" - gravírovanie
7. Podložie zo zhutneného makadamu- vibrované, fr. 32-64 mm

Mapa bude zalaminovaná UV stabilným laminátom, nalepená na doske DIBOND

Font textu na smerovníkoch: Segoe UI, Segou UI Bold

6. ÚDRŽBA NAVRHOVANÝCH PRVKOV

6.1 Údržba prvkov vybavenosti

Pre udržateľnosť vo funkčnom stave je potrebné konštrukciu hľadiska pravidelne kontrolovať. Predmetom kontroly je okolie základových pätičiek, prípadné odstraňovanie náletových v okolí smerovníkov a nosičov. Keďže sú drevené časti navrhované bez povrchovej úpravy, očakáva sa prirodzená zmena farby povrchu drevených prvkov vplyvom vonkajšieho prostredia.

Čo sa týka údržby jednotlivých tabuliek a menších konštrukčných funkčných prvkov, potrebná je ich častejšia kontrola, čo sa týka mechanického poškodenia napr. zverou, prípadnými polomami konárov alebo vandalizmom. V prípade poškodenia sú jednotlivé prvky informačného systému navrhované tak, aby boli jednoducho a ekonomicky rekonštruovateľné.

7. TECHNICKÉ RIEŠENIE Z HĽADISKA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Krajinno-architektonické úpravy budú mať kladný vplyv na životné prostredie, priestor bude atraktívnejší, aktivity najmä pešieho rekreačného charakteru budú koordinované v rámci funkčného riešenia, čím sa podporí aj ochrana častí krajiny, ktoré sú súčasťou migračných trás a vo všeobecnosti systému ekologickej stability predmetnej časti krajiny.

Mechanizácia používaná pri prácach musí byť v dobrom technickom stave, aby nedošlo k úniku ropných látok do pôdy, resp. chemikálií do pôdy. Odstávka mechanizácie je nutná na plochách k tomu vyhradených a vhodne upravených (napr. parkovacie plochy vybavené lapačmi olejov apod.), opravy mechanizácie je potrebné tiež vykonávať v priestoroch k tomu určených.

Z hľadiska tvorby odpadu, je možné konštatovať, že pri realizácii navrhovaných úprav nedôjde k nežiaducej tvorbe a hromadeniu odpadu v zmysle zákona NRSR č. 409/2006 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri realizácii sadových úprav vznikajú stavebný odpad.

Zatriedenie odpadov podľa Vyhlášky č.365/2015 je nasledovný:

číslo skupiny	názov skupiny	podskupiny	druh odpadu	kategória odpadu
17 STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ				
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03			O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05			O
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03			O
15 ODPADOVÉ OBALY				
15 01 01	obaly z papiera a lepenky			O
15 01 02	obaly z plastov (len z PVC)			O

Zneškodnenie odpadov:

Odpad vznikajúci pri výstavbe – zmiešané odpady zo stavby navrhujeme odvieť a uložiť na skládku TKO. Zemina, kamenivo a výkopová zemina môžu byť rozprestreté na povrchu na miesto určené investorom. Obaly z papiera a lepenky navrhujeme vytriediť a odovzdať ako surovinu vhodnú k materiállovému zhodnoteniu odpadu. Odpad bude odovzdaný v zberni vybavenej patričným oprávnením. Stavebný odpad z likvidovaných kamennobetonových exponátov je možné recyklovať pri zakladaní navrhovaných objektov.

VÝKAZ VÝMER

	D	HSV	Práce a dodávky HSV		
	D	2312	231 – Konštrukcie a povrchy - smerovník 22 ks podľa PD		
1	K	5648111111	Podklad zo štrkodrviny fr.32-64mm s rozprestrením a zhutnením pre smerovník	m2	3,520
2	M	676133001	<i>Štrkodrvina fr. 32-64mm, vrátane dopravy</i>	<i>m3</i>	<i>2,464</i>
3	K	Pol10	Vybudovanie konštrukcie smerovníka, vrátane smerových šípok a tabuliek z dreva s osadením na miesto podľa PD, vrátane gravírovania loga	ks	22,000
4	M	676133002	<i>Drevené rezivo DB</i>	<i>m3</i>	<i>0,811</i>
5	M	676133003	<i>Rezerva 10% reziva hlavných konštrukcií</i>	<i>m3</i>	<i>0,081</i>
6	M	676133004	<i>Hliníková tabuľka s grafickou úpravou podľa PD pre smerovníky 23-25, vrátane inštalácie a inštaláčného materiálu na stávajúce liatinové stĺpiky podľa PD</i>	<i>ks</i>	<i>4,000</i>
	D	99	Presun hmôt HSV		
7	K	998231311	Presun hmôt pre sadovnícke a krajinárske úpravy – smerovníky	t	6,650
	D	D1	231 – Konštrukcie a povrchy - mapový nosič 5ks podľa PD		
8	K	5648111111.1	Podklad zo štrkodrviny fr.16-32mm s rozprestrením a zhutnením pre mapový nosič	m2	0,800
9	M	676133001	<i>Štrkodrvina fr. 32-64mm, vrátane dopravy</i>	<i>m3</i>	<i>0,640</i>
10	K	Pol11	Vybudovanie konštrukcie mapového nosiča s osadením na miesto podľa PD, vrátane kovového štítiku s QR kódom-chemicky leptaný (50x50x2)mm, (40x40x2)mm, vrátane mapy uv stabilný laminát, lepené na doske Dibond, vrátane gravírovania loga	ks	5,000
11	M	676133002,	<i>Drevené rezivo DB</i>	<i>m3</i>	<i>0,150</i>
12	M	676133003	<i>Rezerva 10% reziva hlavných konštrukcií</i>	<i>m3</i>	<i>0,015</i>
	D	99	Presun hmôt HSV		
13	K	998231311.1	Presun hmôt pre sadovnícke a krajinárske úpravy – mapový nosič	t	0,570
	D	D2	231 – Konštrukcie a povrchy - obnova murovaného banského jarku a úvozného múru		
14	K	Pol12	Vyčistenie a obnova konštrukcie murovaného banského jarku podľa PD v dĺžke 75 m	bm	75,000
15	K	Pol13	Vyčistenie a obnova konštrukcie murovaného úvozného múru v lokalite podľa PD na dĺžke 25 m zo stávajúceho materiálu	bm	25,000
	D	99	Presun hmôt HSV		
16	K	998231311.2	Presun hmôt pre sadovnícke a krajinárske úpravy – obnova banského jarku a úvozného múru	t	44,000

Vo Zvolene, november 2022

Vypracovali: Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Katarína Tomanová Porubčinová

1

ČERVENÁ STUDŇA

20min **PARADAJS KRÍŽ**
35min **ROSNIARKY**
50min **HORNÁ ROVEŇ**

PRAMEŇ SV. JÁNA
5min **NEPOMUCKÉHO**
40min **ŠOBOV**

2

POD PARADAJSOM

PARADAJS KRÍŽ 12min
ROSNIARKY 29min
HORNÁ ROVEŇ 42min

ROSNIARKY 22min
HORNÁ ROVEŇ 35min

ČERVENÁ STUDŇA
8min **GÁPLIK**
35min **ŠOBOV**

3

PARADAJS KRÍŽ

17min **ROSNIARKY GÁPLIK**
37min **HORNÁ ROVEŇ**

ČERVENÁ STUDŇA
GÁPLIK 15min
ŠOBOV 50min

PRAMEŇ SV. JÁNA
NEPOMUCKÉHO 20min

4

PARADAJS SEDLO

11min **ROSNIARKY GÁPLIK**
27min **HORNÁ ROVEŇ**

PARADAJS KRÍŽ 6min
ČERVENÁ STUDŇA 21min

ČERVENÁ STUDŇA 23min
HORNÁ ROVEŇ 36min

5

ROSNIARKY

2min **ROSNIARKY GAPLIK**
22min **PARADAJS-KRÍŽ**
32min **ČERVENÁ STUDŇA**

HORNÁ ROVEŇ 30min
ČERVENÁ STUDŇA 30min

25min **TANÁD**
35min **HORNÁ ROVEŇ**

6

**NAD KAMENŤ
SEDLO**

TANÁD 18min
HORNÁ ROVEŇ 28min

10min **ROSNIARKY GAPLIK**
30min **PARADAJS KRÍŽ**
40min **ČERVENÁ STUDŇA**

HORNÁ ROVEŇ GAPLIK 15min
HORNÁ ROVEŇ KALVÁRIA 20min
HĽADISKO 15min

7

POD TANÁDOM

12min **HORNÁ ROVEŇ GAPLIK**
10min **HORNÁ ROVEŇ KALVÁRIA**
12min **HĽADISKO**

ROSNIARKY GAPLIK 20min
PARADAJS KRÍŽ 40min
ČERVENÁ STUDŇA 50min

8

POD TANÁDOM

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK 2min
HORNÁ ROVEŇ 10min

TANÁD 17min

HĽADISKO 3min
HORNÁ ROVEŇ KALVÁRIA 5min

45min **ČERVENÁ STUDŇA**
65min **ŠOBOV**

9

HORNÁ ROVEŇ

3min **HORNÁ ROVEŇ KALVÁRIA**
5min **HĽADISKO**

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK 5min
ČERVENÁ STUDŇA 55min
TANÁD 20min

11

**KRIŽOVATKA EUGENA
VLKOLÍNSKEHO
VADASA**

12min **HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK**
12min **HĽADISKO**

17min **ROSNIARKY**
36min **ČERVENÁ STUDŇA**
65min **ŠOBOV**

10

HĽADISKO

7min **HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK**
50min **ČERVENÁ STUDŇA**
70min **ŠOBOV**

KALVÁRIA HORNÁ ROVEŇ 2min
HORNÁ ROVEŇ 7min

12

**KRIŽOVATKA
HENRICH A D.
WILCKENSA**

15min **ROSNIARKY**
34min **PARADAJS KRÍŽ**
34min **ČERVENÁ STUDŇA**
57min **ŠOBOV**

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK 13min
HĽADISKO 14min

20min **KLINGER**
25min **PIARGSKÁ BRÁNA**

13

KRIŽOVATKA KAROLA WAGNERA

ROSNIARKY GÁPLIK 12min
PARADAJS KRÍŽ 32min
TANÁD 25min

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK 14min
HĽADISKO 14min

32min **ČERVENÁ STUDŇA**
60min **ŠOBOV**

15

POD SEDLOM PARADAJSU

PARADAJS KRÍŽ 13min

ROSNIARKY 17min
HORNÁ ROVEŇ 33min

ČERVENÁ STUDŇA
GÁPLIK 15min
ŠOBOV 40min

14

KRIŽOVATKA RUDOLFA FEISTMANTELA

10min **ROSNIARKY GÁPLIK**
25min **TANÁD**
33min **HORNÁ ROVEŇ**

HORNÁ ROVEŇ 20min

25min **ČERVENÁ STUDŇA**
55min **ŠOBOV**

16

PRI OTTERGRUNDE

ROSNIARKY 20min
HORNÁ ROVEŇ 33min

ČERVENÁ STUDŇA
12min **GÁPLIK**
37min **ŠOBOV**

CENTRUM 20min

17

**PRAMEŇ SV. JÁNA
NEPOMUCKÉHO**

23min **PARADAJS KRÍŽ**
7min **ČERVENÁ STUDŇA GÁPLIK**
60min **HORNÁ ROVEŇ**

ŠOBOV 33min

CENTRUM 20min

18

**NAD
VODÁRENSKÝM
TAJCHOM**

**PRAMEŇ SV. JÁNA
NEPOMUCKÉHO 10min**

ČERVENÁ STUDŇA 15min
PARADAJS KRÍŽ 28min
HORNÁ ROVEŇ 65min

25min **ŠOBOV**

19

**KRIŽOVATKA
LUDOVÍTA
FEKETEHO**

14min **PRAMEŇ SV. JÁNA
NEPOMUCKÉHO**

19min **ČERVENÁ STUDŇA**
32min **PARADAJS KRÍŽ**
70min **HORNÁ ROVEŇ**

ŠOBOV 18min

20

**GLANZENBERG
VAL**

**PRAMEŇ SV. JÁNA
NEPOMUCKÉHO 29min**

ČERVENÁ STUDŇA 34min
PARADAJS KRÍŽ 47min
HORNÁ ROVEŇ 84min

6min **ŠOBOV**

21

ÚVOZNÁ

36min **ČERVENÁ STUDŇA**
49min **PARADAJS KRÍŽ**
86min **HORNÁ ROVEŇ**

4min **ŠOBOV**

NÁMESTIE SV. TROJICE 20min

22

ŠOBOV

**PRAMEŇ SV. JÁNA
NEPOMUCKÉHO** 35min

ČERVENÁ STUDŇA 40min
PARADAJS KRÍŽ 55min
HORNÁ ROVEŇ 90min

NÁMESTIE SV. TROJICE 25min

23

HORE DOLE ŠTIAVNICOU
ČERVENÁ STUDŇA

 HORE DOLE ŠTIAVNICOU
ŠOBOV

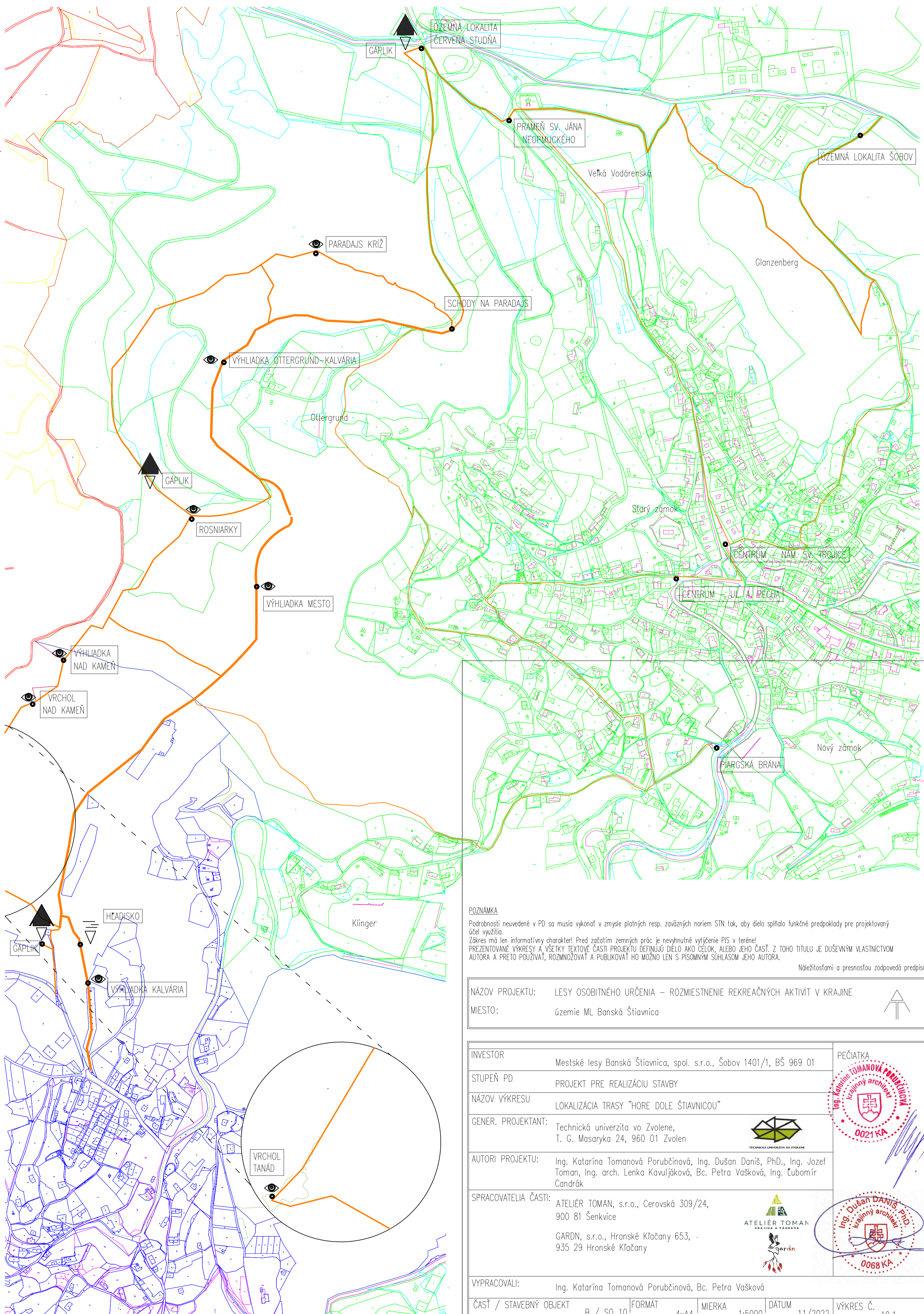
24

HORE DOLE ŠTIAVNICOU
PARADAJS

25

HORE DOLE ŠTIAVNICOU
HORNÁ ROVEŇ 33min

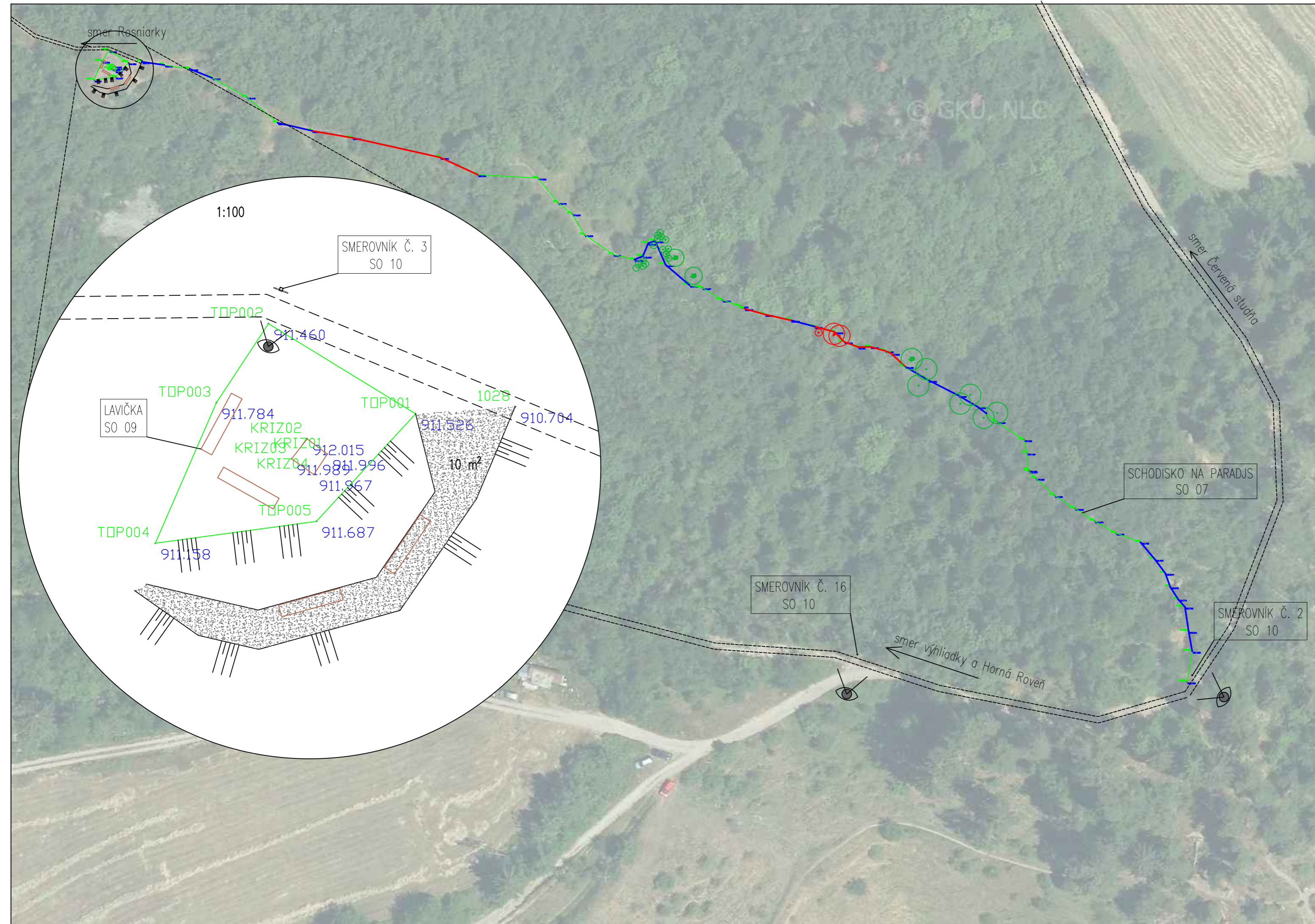

POZNÁMKA
 Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. záväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zákes má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytyčenie PIS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MOŽNO LEN S PÍSMENNÝM SOUHLASOM JEHO AUTORA.
 Nálezitosťami a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE
MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY	
NÁZOV VÝKRESU	LOKALIZÁCIA TRASY "HORE DOLE ŠTIAVNICOU"	 TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolene	
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	 Ing. Dušan DANIS, PhD. krajinný architekt 0068 KA
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany	
VPYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková	

ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	4xA4	MIERKA	1:5000	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.1
------------------------	-----------	--------	------	--------	--------	-------	---------	-----------	------

LEGENDA

- TRASOVANIE CHODNÍKA NA PARADJS
- ÚSEKY CHODNÍKA SO ZÁBRADLÍM SO 08
- ÚSEKY CHODNÍKA SO SCHODISKOM SO 08
- UMIESTNENIE LAVIČIEK SO 09 – 4 ks
- ÚPRAVA EXISTUJÚCEJ TERASY – 10 m²
- UMIESTNENIE SMEROVNÍKOV SO 10
- SMEROVANIE POHĽADOVEJ OSY

POZNÁMKA

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitostami a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE
 MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	LOKALIZÁCIA TRASOVANIA CHODNÍKA NA PARADJS, UMIESTNENIE LAVIČIEK A SMEROVNÍKOV Č. 2, 3 A 16								
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák								
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3x4	MIERKA	1:750	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.2

LEGENDA

- TRASA KU ČAPLIKOM
- ..... TRASA K VÝHLIADKAM

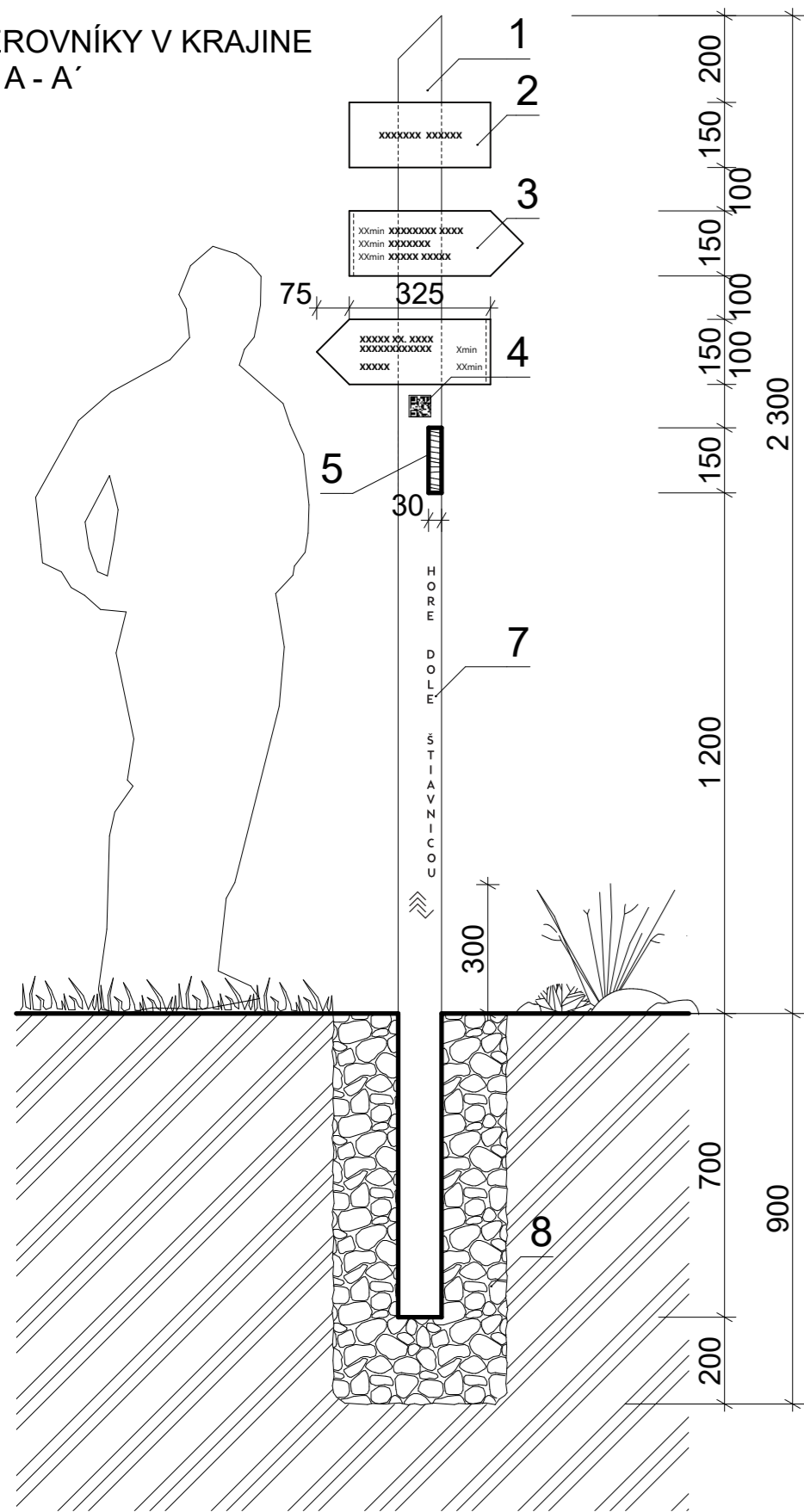
POZNÁMKA:
 Podrobnosti neuvádzané v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zrušených noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zároveň má len informatívny charakter. Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vyčistenie PS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEJINUM DIELO AKO CELOK, ALBO JEHO ČASŤ, Z TOHO TITULU JE DŮSLEDNĚ VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MOŽNO LEN S PÍSOMNÝM SOHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitostiami a presnosťou zodpovedá predpisom.

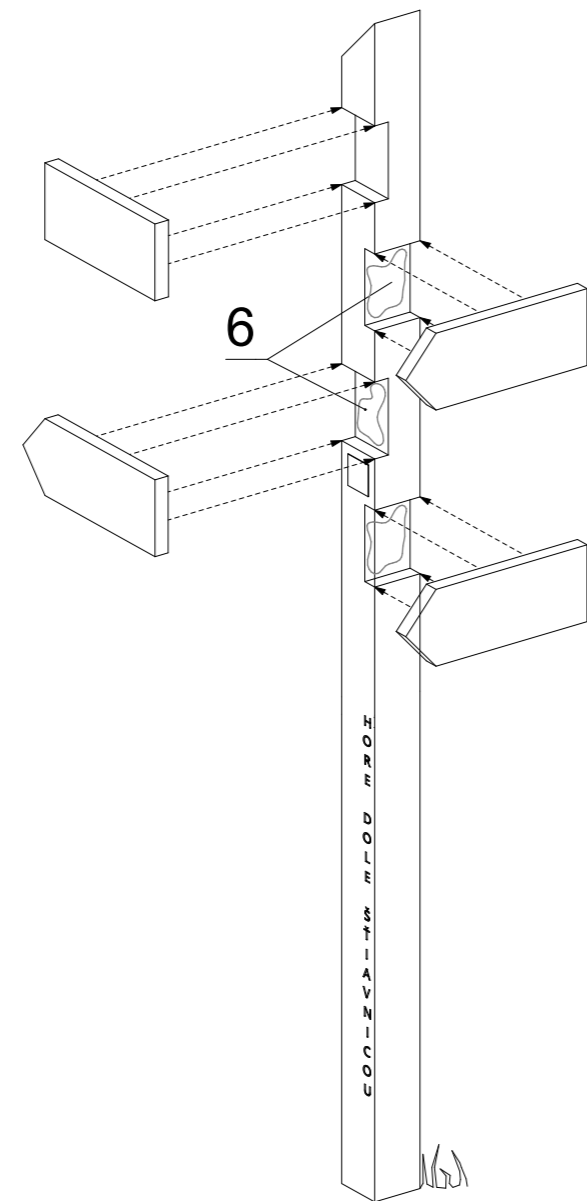
NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNITÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE
MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

INVESTOR:	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA:	
STUPEŇ PD:	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY		
NÁZOV VÝKRESU:	LOKALIZÁCIA VÝHLIADOK A SMEROVNÍKOV Č. 6, 11, 12, 13, 14, 15		
GENER. PROJEKTANTI:	Technická univerzita vo Zvolene, T. Č. Masaryka 24, 960 01 Zvolen		
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčínová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavulčíková, Bc. Petra Vosková, Ing. Lubomír Candrák		
SPRACOVATELIA ČASŤI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany		
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčínová		
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10 FORMÁT 5x44	MIERKA 1:1500	DATAUM 11/2022
			VÝKRES Č. 10.3

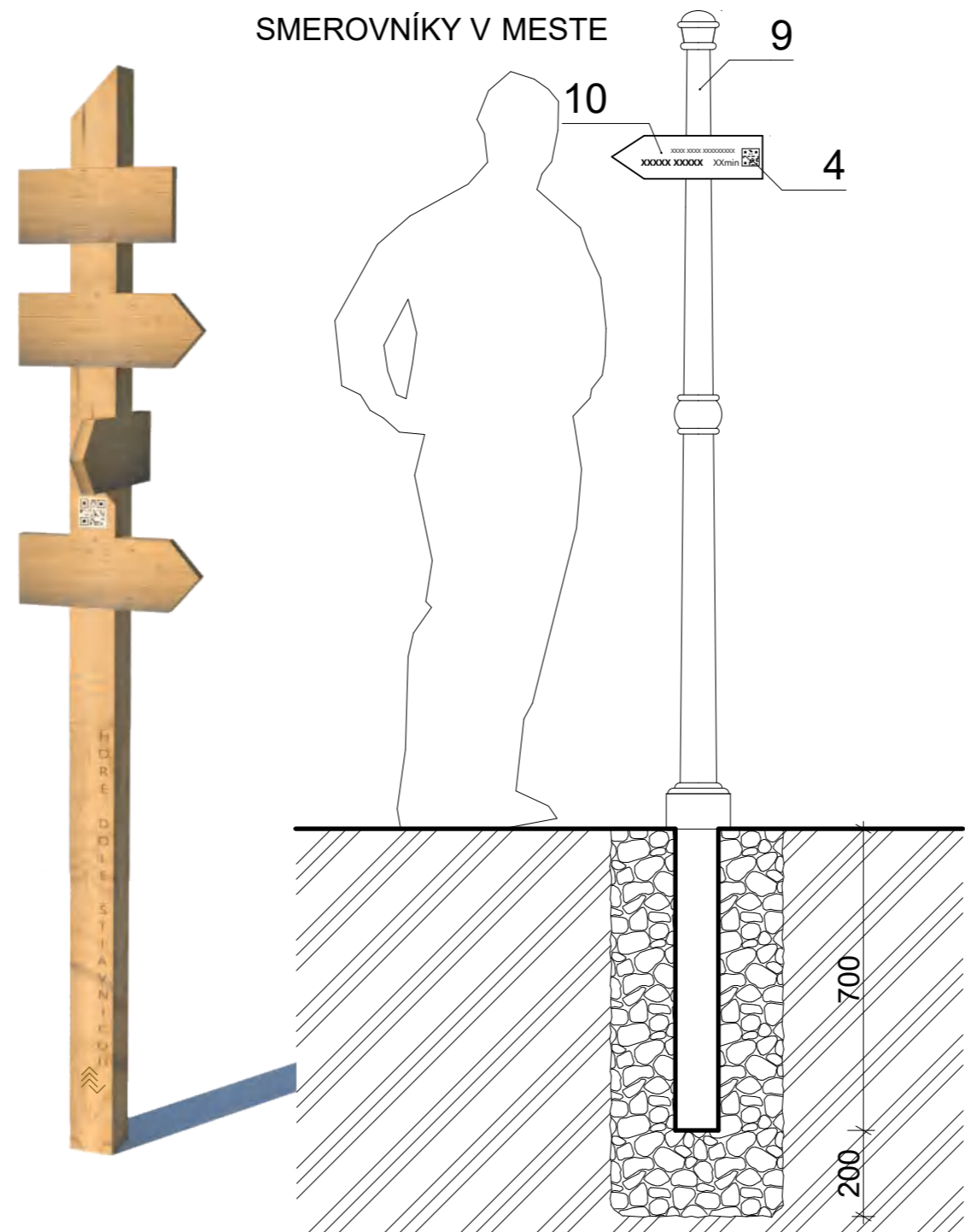
SMEROVNÍKY V KRAJINE
REZ A - A'

AXONOMETRIA

SMEROVNÍKY V MESTE

Legenda prvkov a materiálov:

1. - Drevený hranol 100 mm x 100 mm (3 m), dub,
2. - Drevená tabuľka (325x150x30)mm
3. - Drevená šípka (400x150x30)mm
4. - Kovový štítok s QR kódom-chemicky leptaný (50x50x2)mm, (40x40x2)mm
5. - Tesársky spoj - drážka/komp
6. - MS Polymérové lepidlo na drevo, Montážne lepidlo Den Braven Mamut Glue High Tack
7. - Logo "Hore dole Štiavnicou" - gravírovanie
8. - Podložie zo zhrutneného makadamu- vibrované, fr. 32-64 mm
9. - Existujúce/navrhované kovové, čierne, liatinové, historizujúce stĺpiky.
10. - ESKA páskou pripevnená hliníková cedulka (300x200x1,8)mm s vygravírovaným textom. Text čierny.

Font textu na smerovníkoch: Segoe UI, Segou UI Bold

Výkaz výmer:

Dubový hranol (0,1x0,1x3) m	- 22ks
Dubová tabuľka (325x150x30)mm	- 22ks
Dubová šípka (400x150x30)mm	- 62ks
Historizujúci stĺpik - kovový	- 1ks
Hliníková cedulka (300x200x1,8)mm	- 4ks
Kovový štítok QR kód (50x50x2)mm/(40x40x2)mm	- 22ks/4ks
Eska pásk	- 8ks
Logo "Hore dole Štiavnicou"	- 22ks
Makadam fr. 32-64 mm	- 3,3m ³

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.

Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytyčenie PIS v teréne!

PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MOŽNO LEN S PISOMNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitostiami a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNÉHO URČENIA - ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

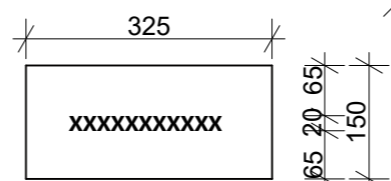
MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ Krajinný architekt 0021 KA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKOV	TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE							
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljaková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	Ing. Dušan DANIS, PhD. Krajinný architekt 0068 KA							
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. arch. Lenka Kavuljaková, Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3xA4	MIERKA	1:15, 1:10	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.4

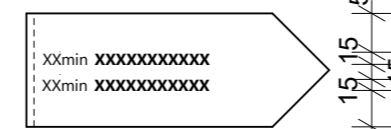
NÁZOV BODU/UZLU,
JEDEN RIADOK NA STRED

1. TYP

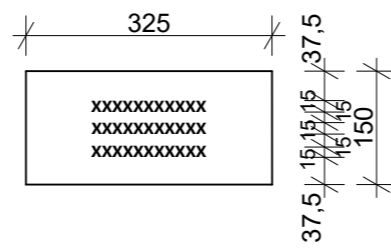
SMEROVNÍK
DVA RIADKY

4. TYP

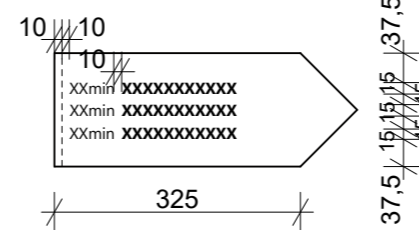
NÁZOV NÁZOV BODU/UZLU,
3 ALEBO 2 RIADKY NA STRED

2. TYP

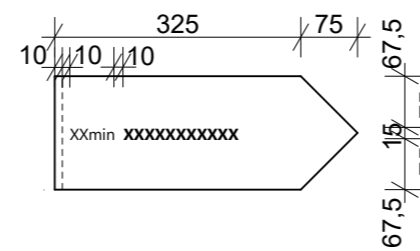
SMEROVNÍK
TRI RIADKY

5. TYP

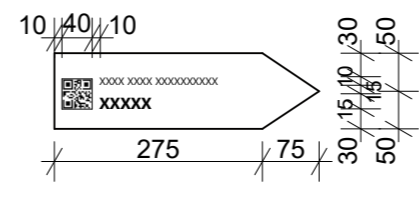
SMEROVNÍK
JEDEN RIADOK

3. TYP

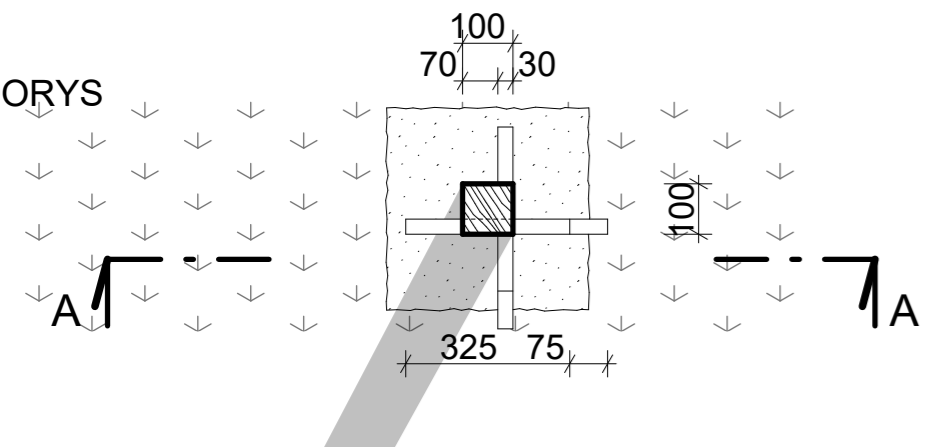

SMEROVNÍK
V MESTE

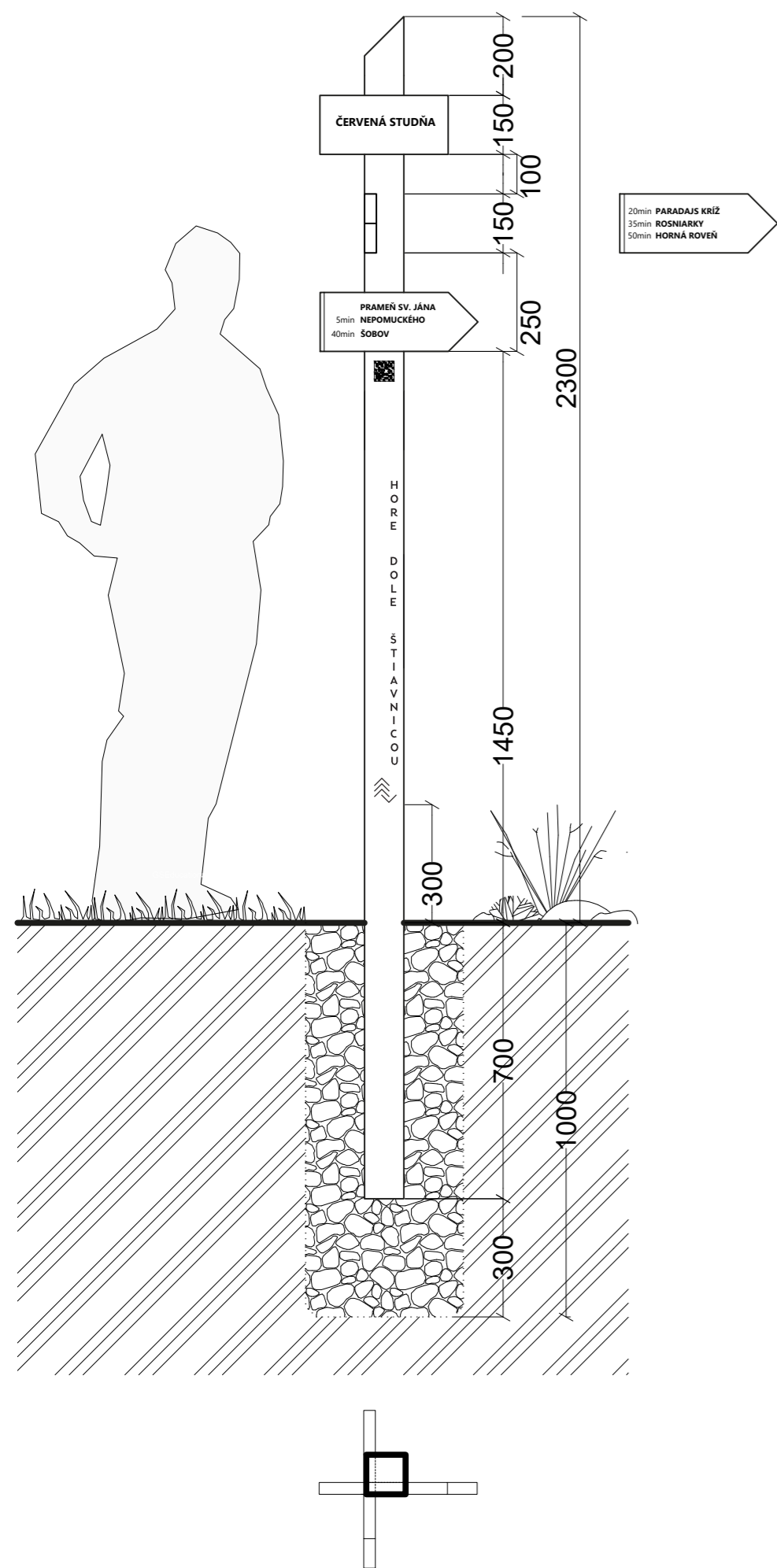
6. TYP

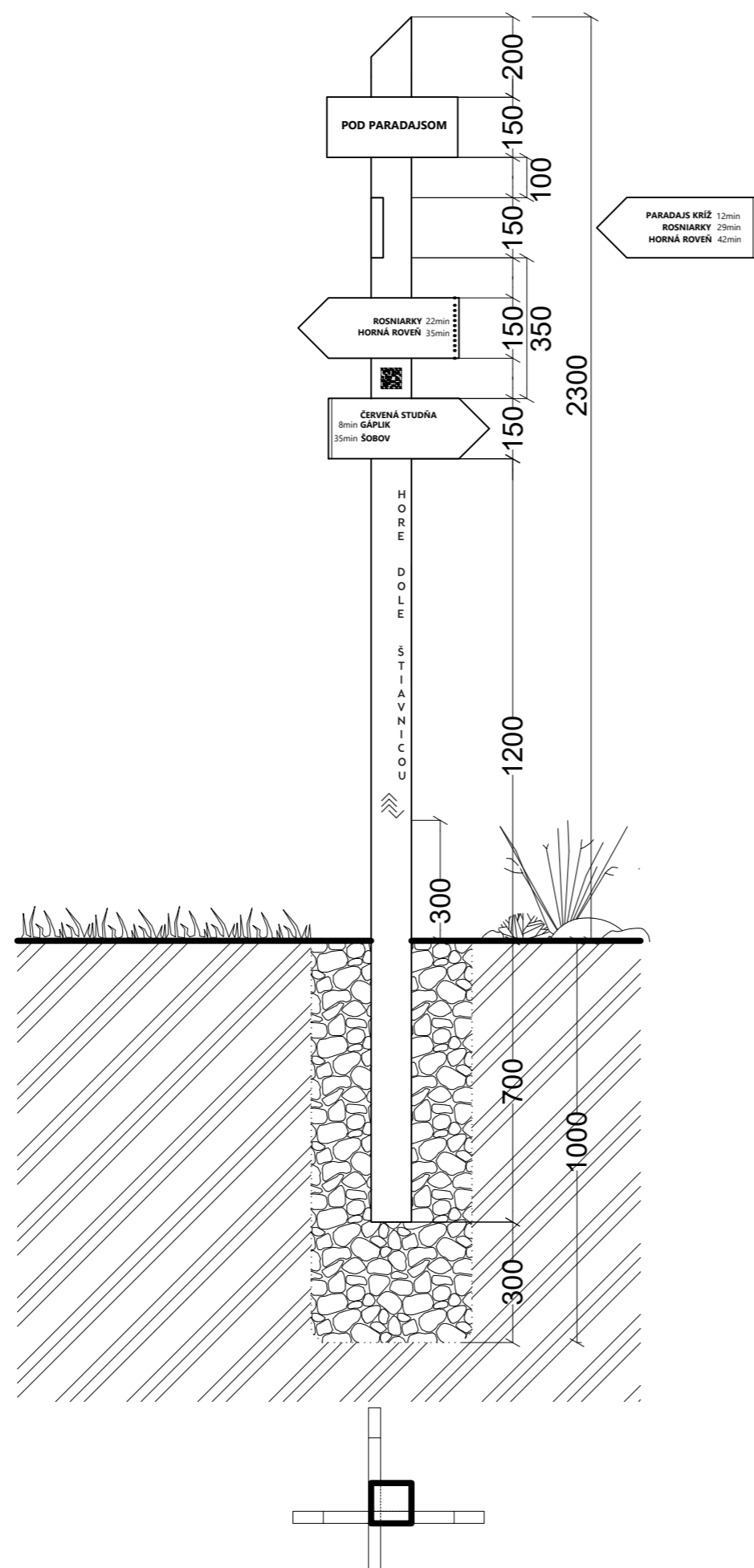
PÔDORYS

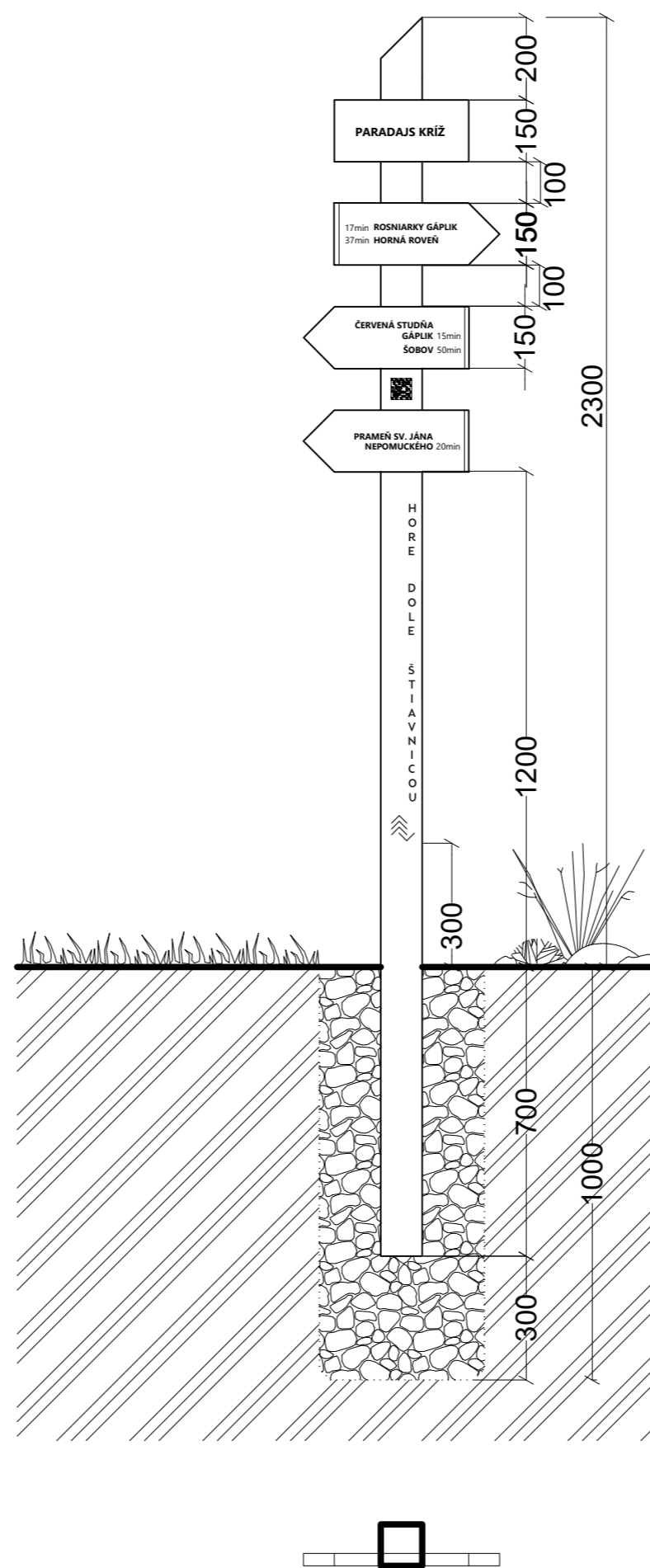
1. ČERVENÁ STUDŇA

2. POD PARADAJKOM

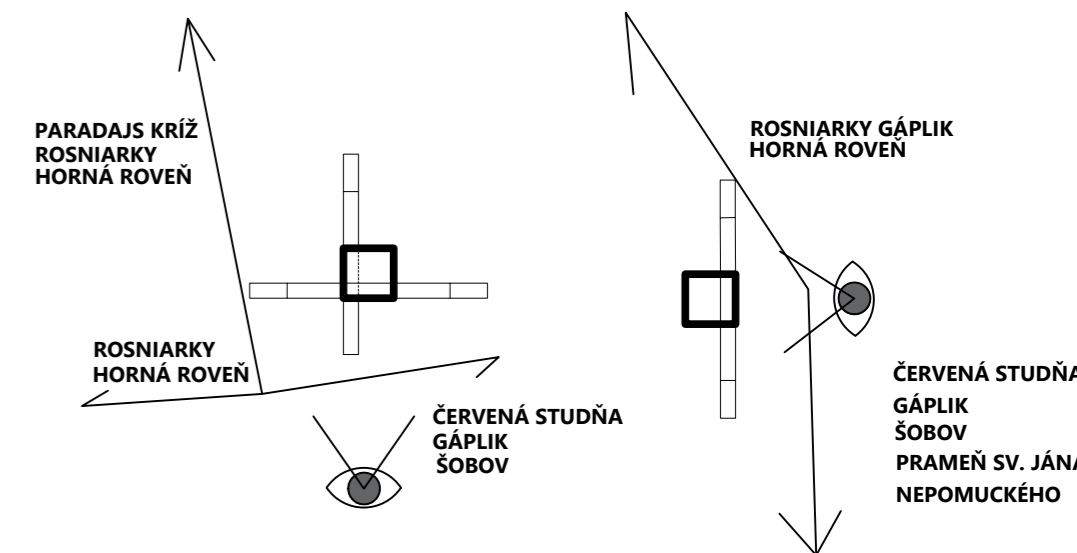
3. PARADAJSKÝ KRÍŽ

1. Vid' výkres č. 01.3

2.

3.

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.

Zároveň má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!

PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitosťami a presnosťou zodpovedá predpisom.

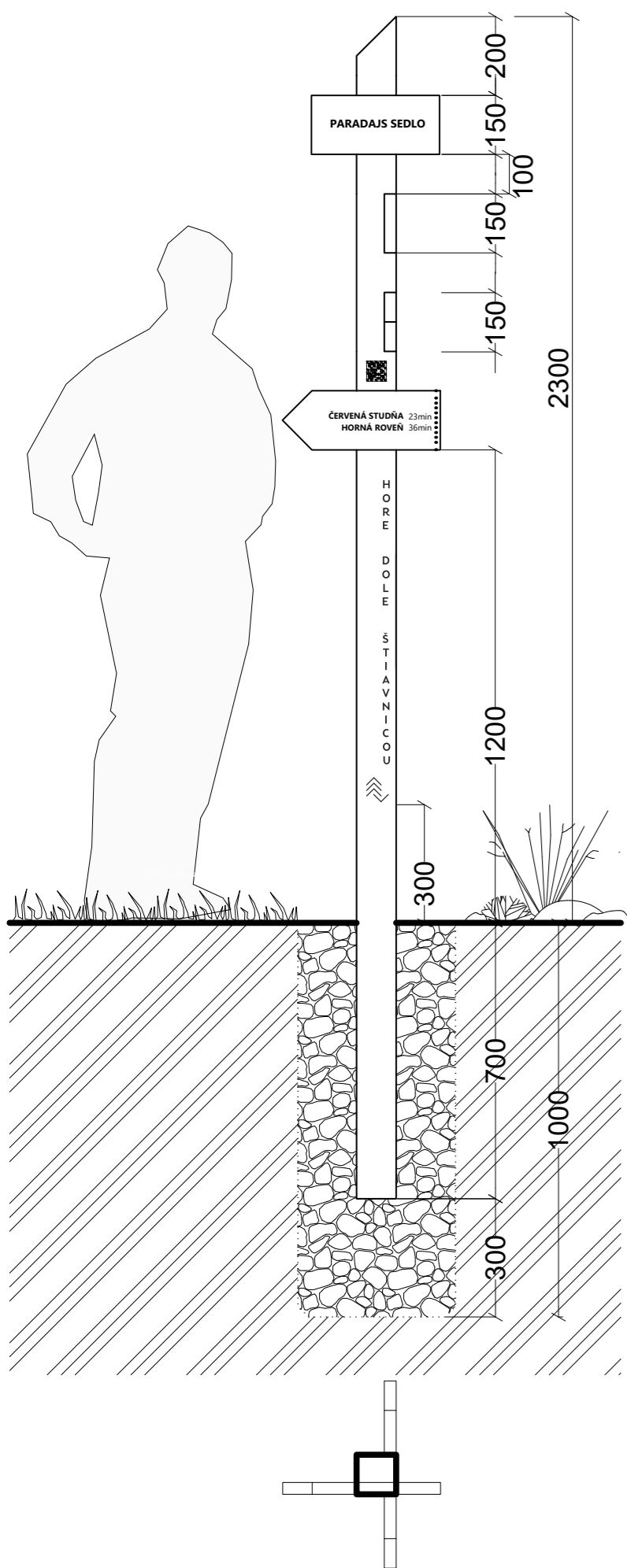
NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

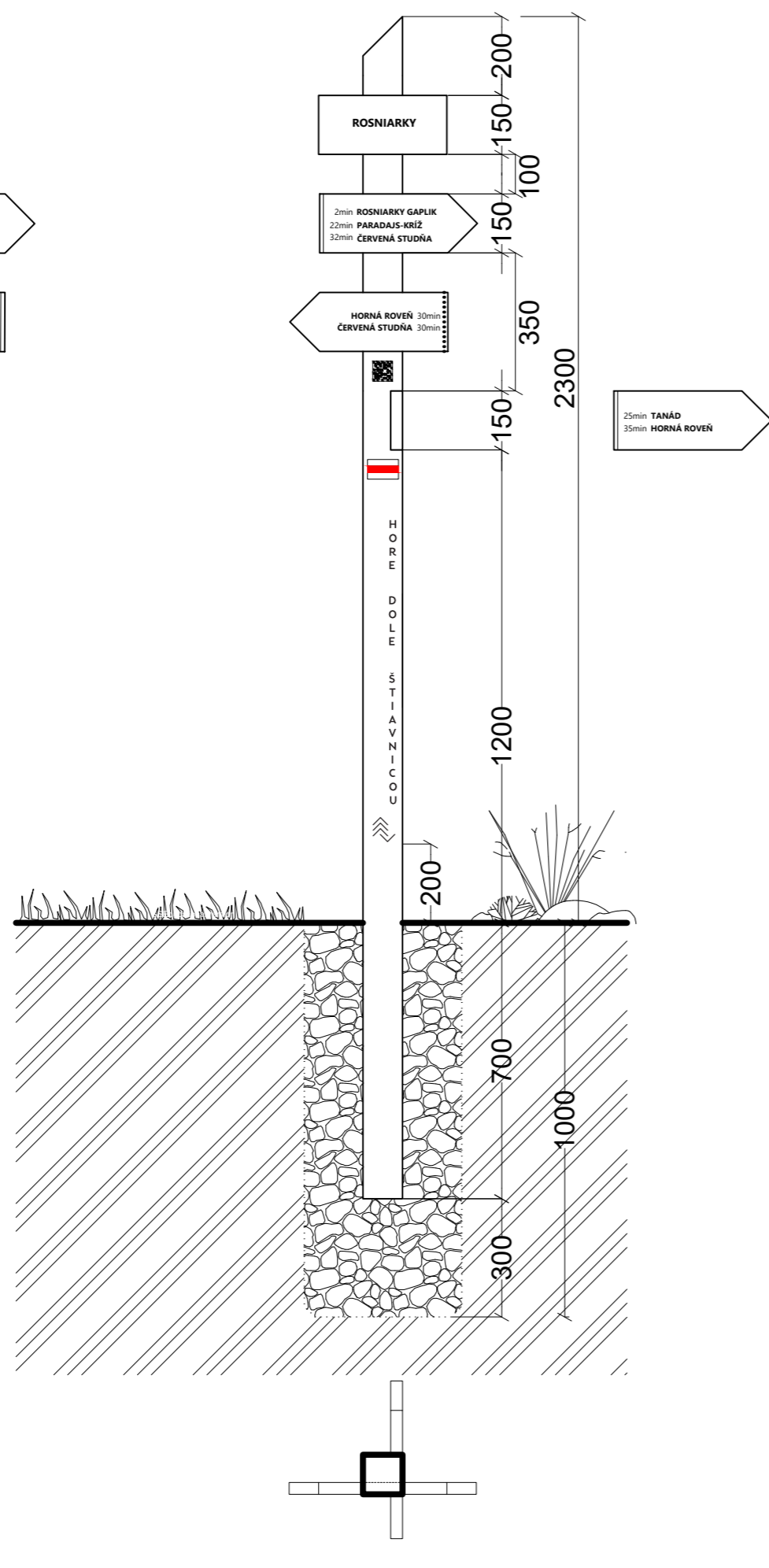

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY	
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 1, 2, 3	
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolene	
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany	
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková	
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT 3x44
MIERKA	1:15	DÁTUM 11/2022
VÝKRES Č.	10.5	

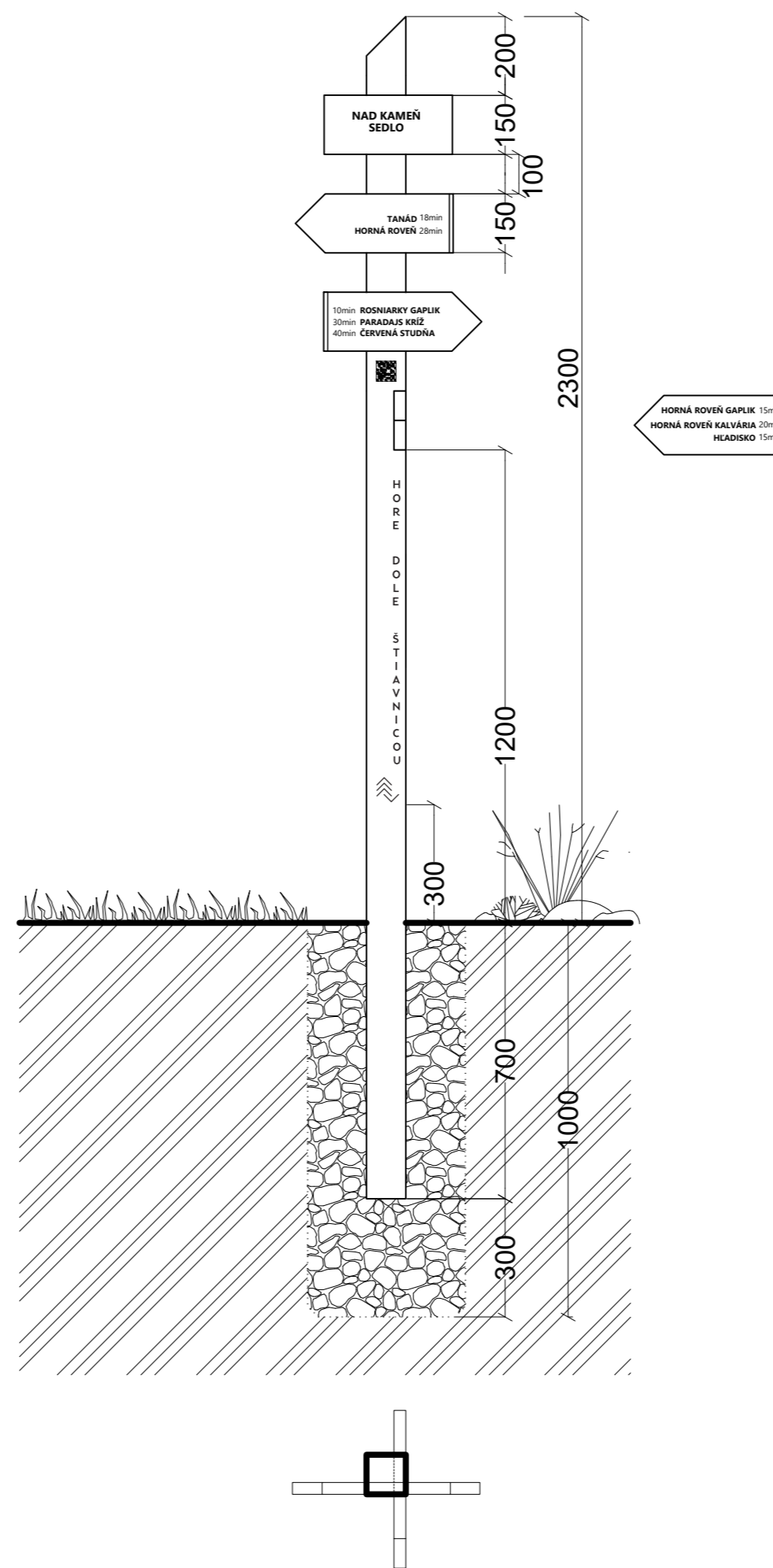
4. PARADAJS SEDLO

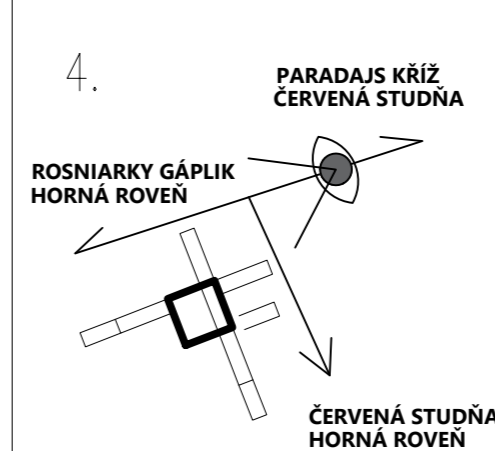
5. ROSNIARKY

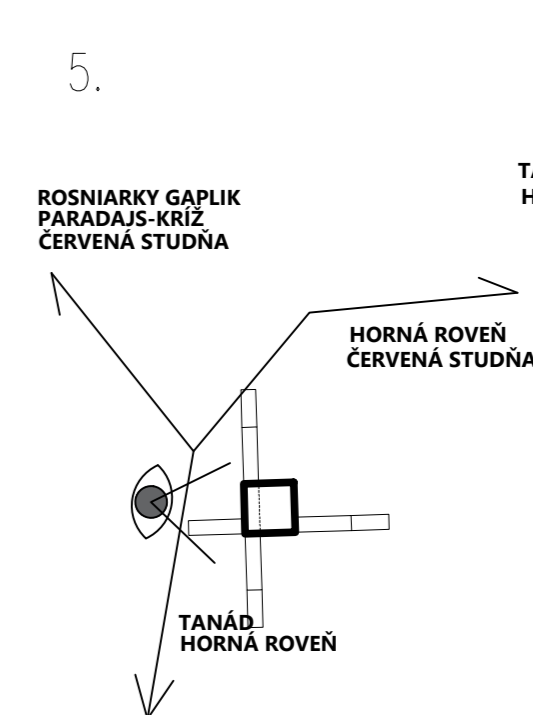
6. NAD KAMEŇ SEDLO

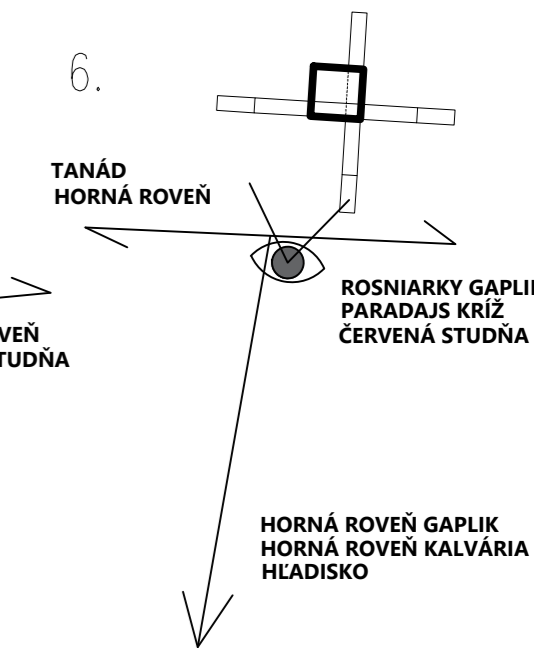
4.

5.

6.

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.

Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!

PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitostami a presnosťou zodpovedá predpisom.

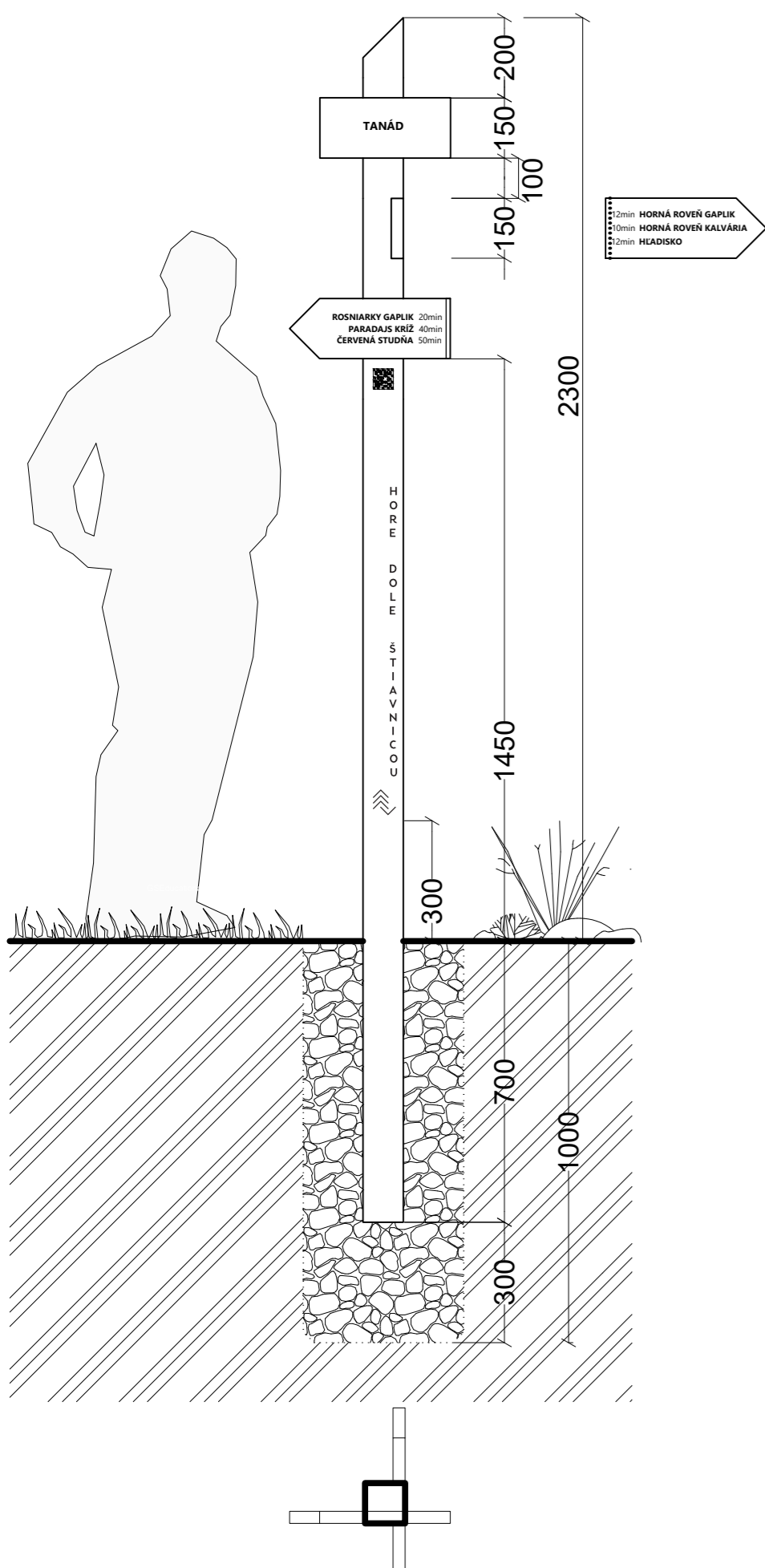
NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

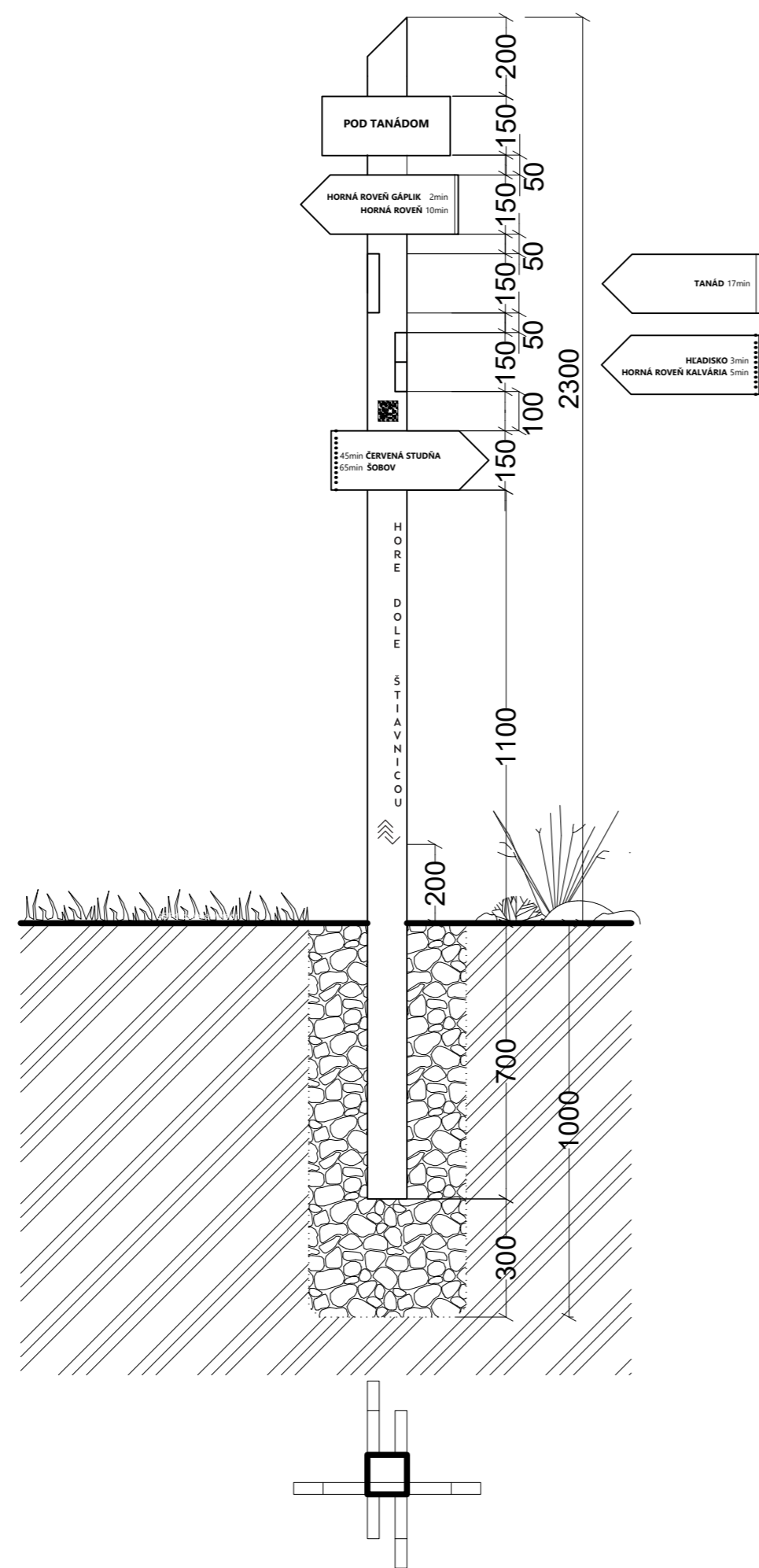

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA: Ing. Katarína TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ Krajinný architekt 0021 KA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 4, 5, 6	Ing. Dušan DANIS, PhD. Krajinný architekt 0068 KA							
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák								
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kláčany 653, 935 29 Hronské Kláčany								
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3xA4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.6

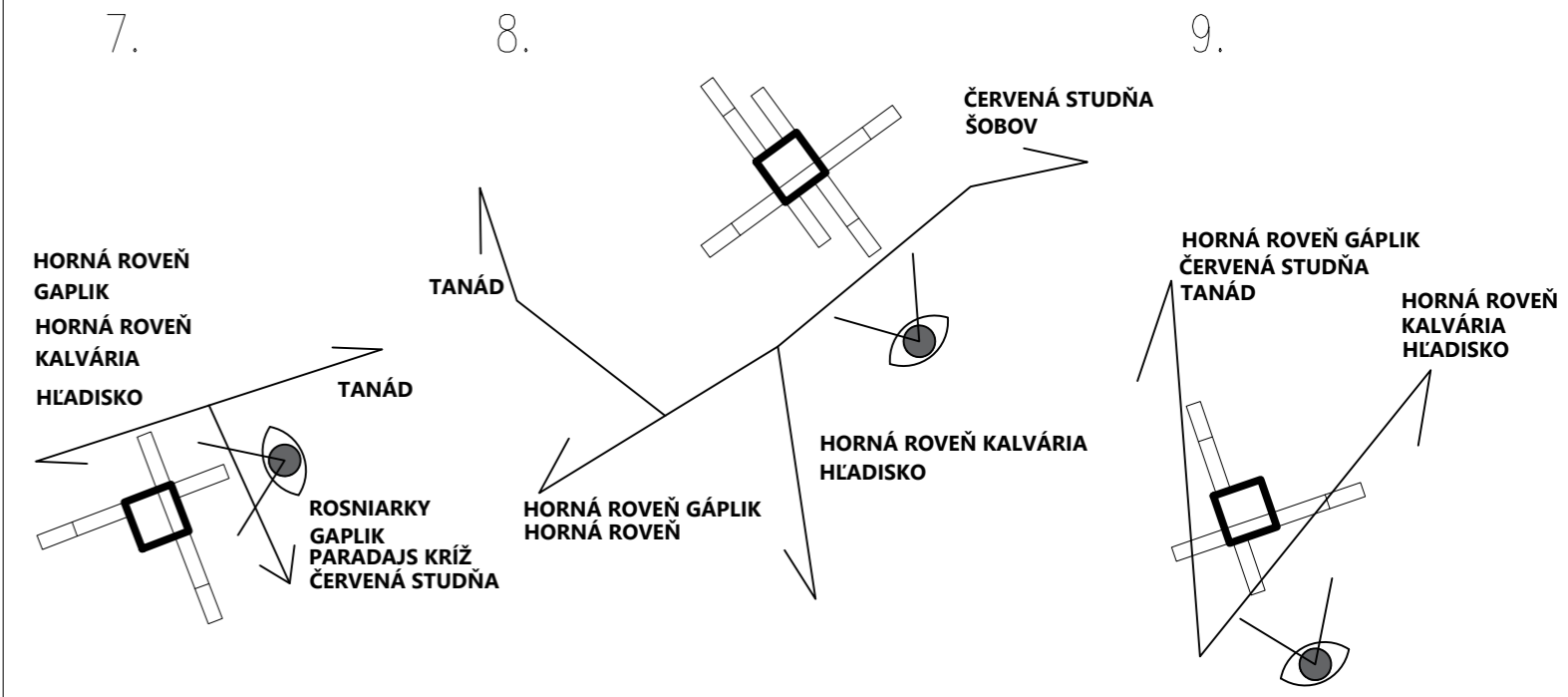
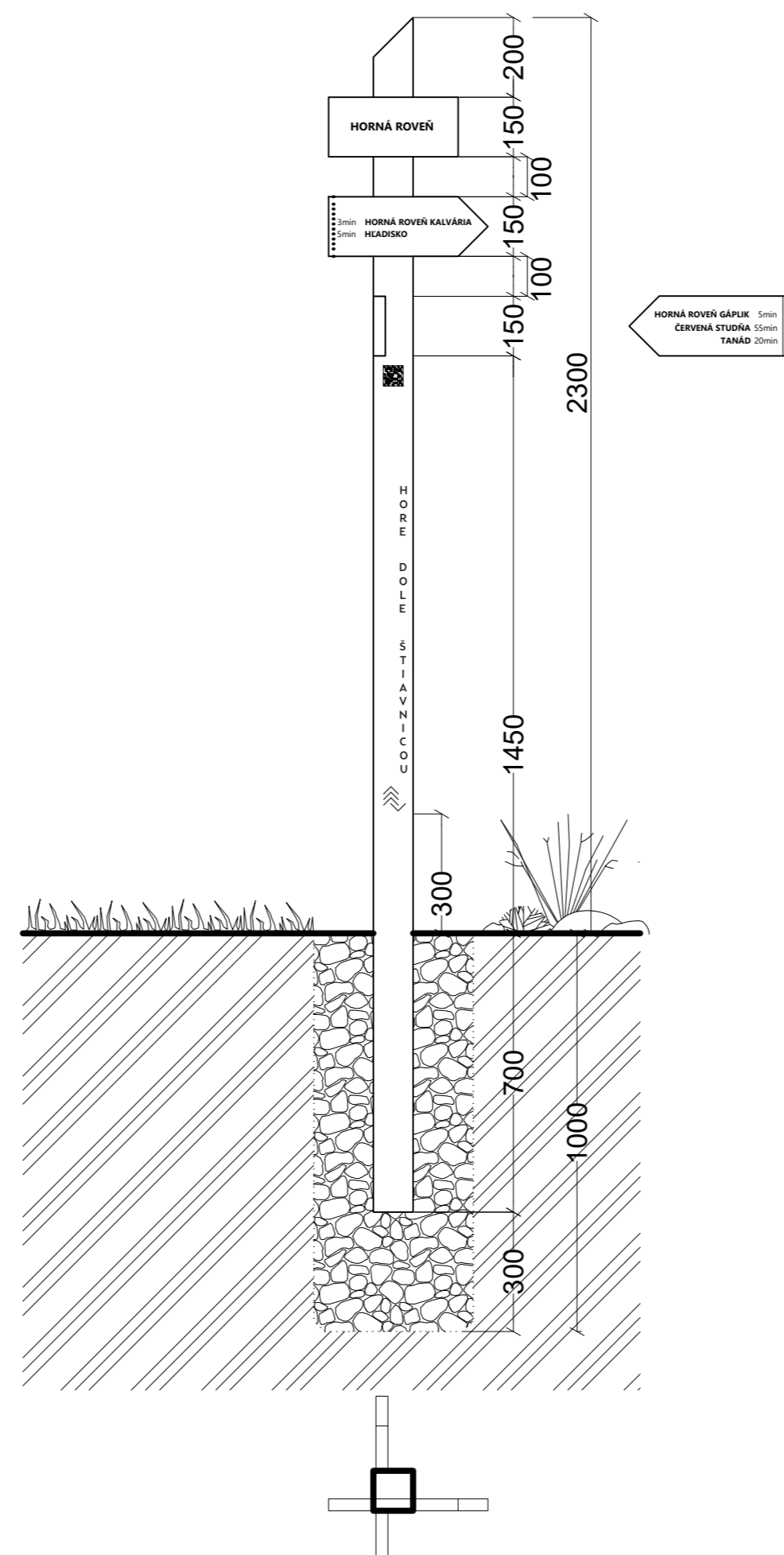
7. TANÁD

8. POD TANÁDOM

9. HORNÁ ROVEŇ

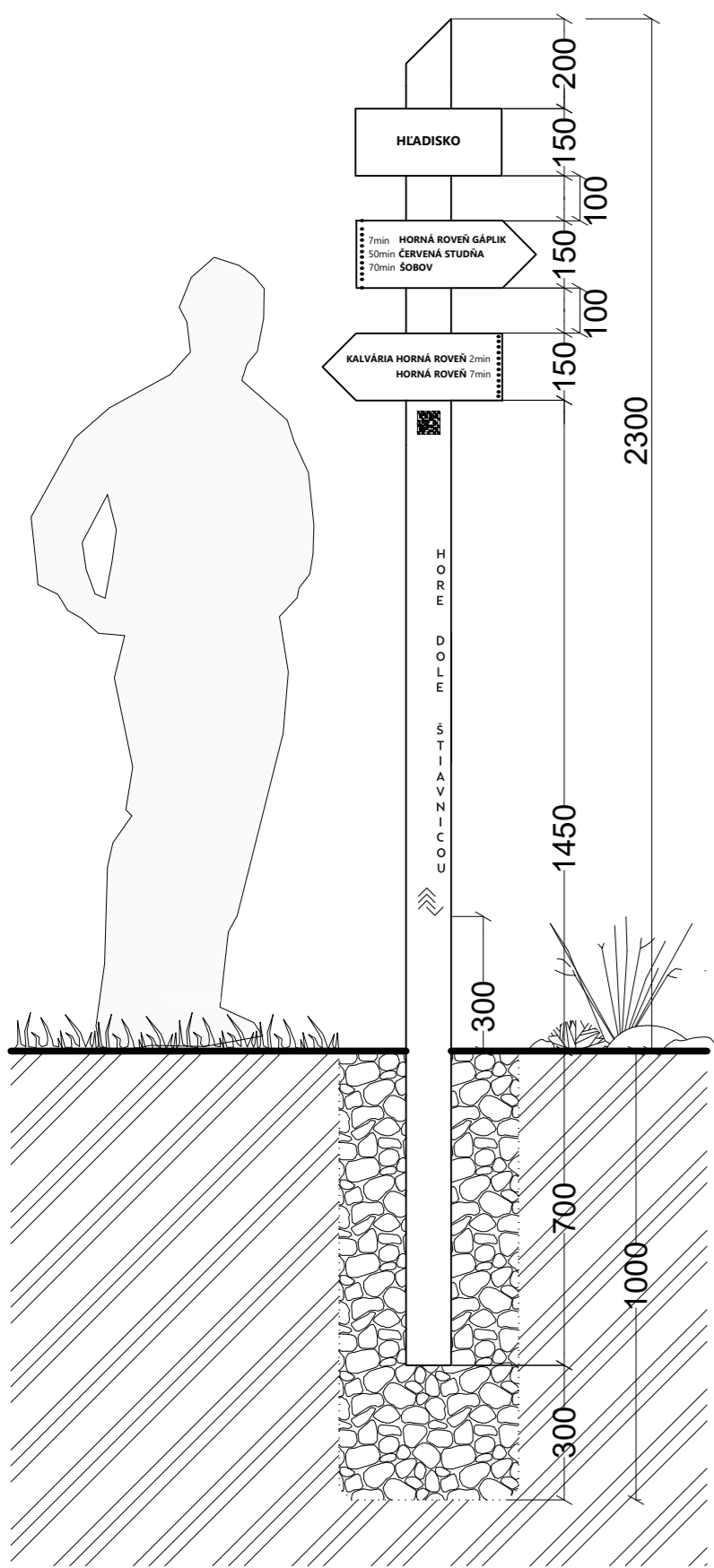
POZNÁMKA:
 Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.
 Náležitosti a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE
 MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

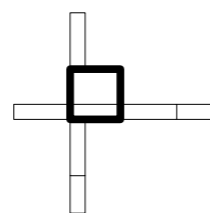
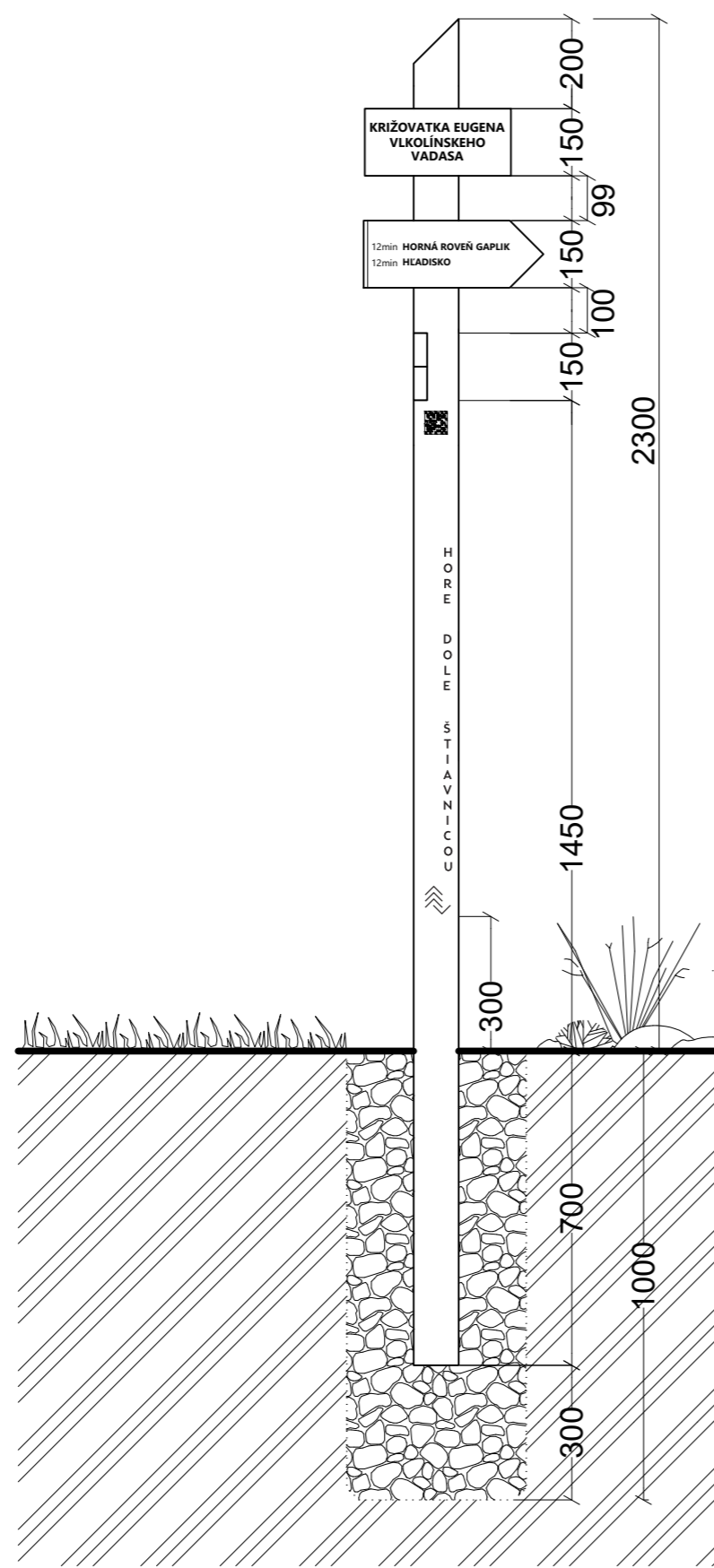
INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ krajinný architekt 0021 KA
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY	
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 7, 8, 9	Ing. Dušan DANIS, PhD. krajinný architekt 0068 KA
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen	
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	ATELIÉR TOMAN KRAJINA A ZÁHRADA garden
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany	

VYPRACOVALI: Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáková
 ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT: B / SO 10 | FORMÁT: 3x44 | MIERKA: 1:15 | DÁTUM: 11/2022 | VÝKRES Č.: 10.7

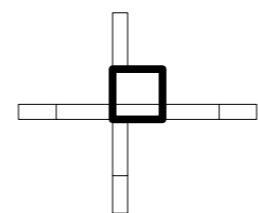
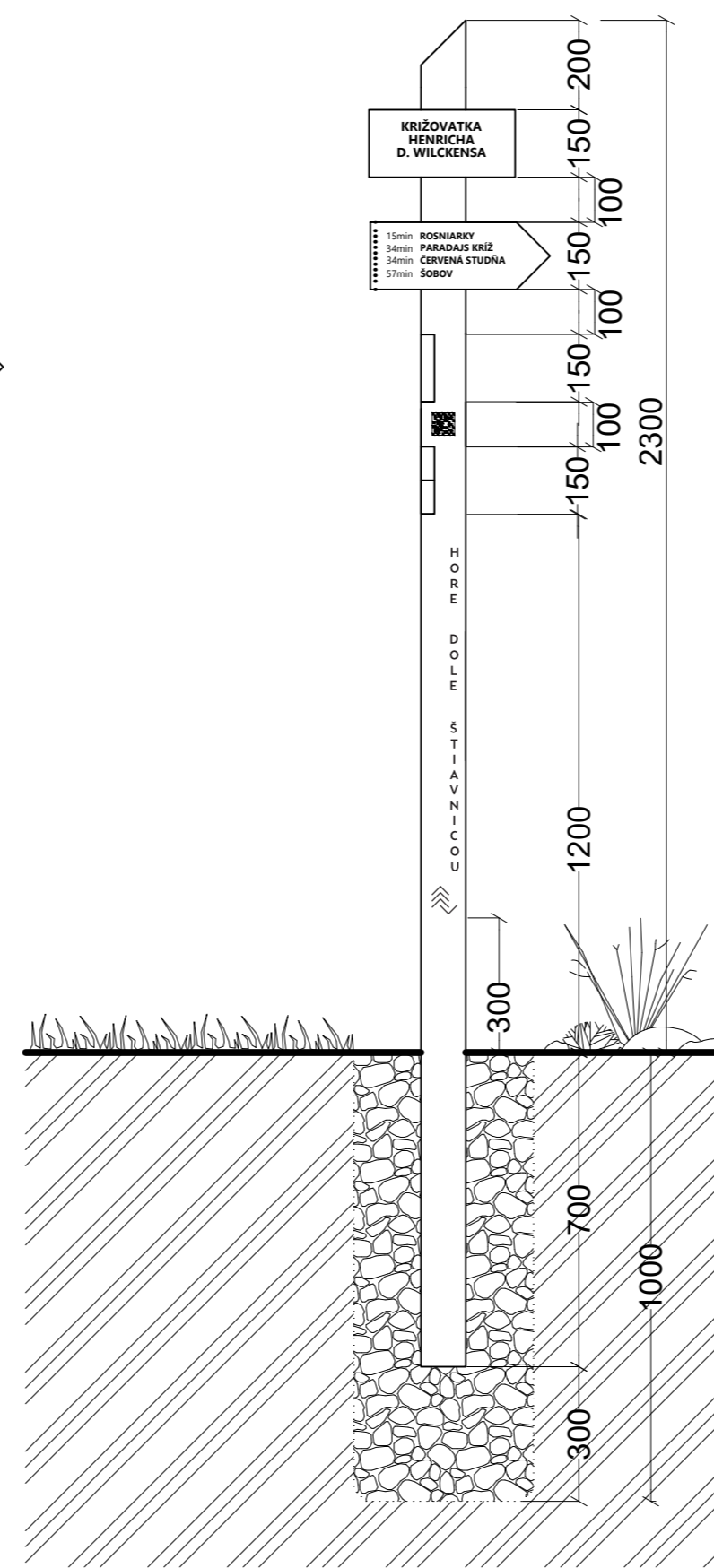
10. HLADISKO

11. KRIŽOVATKA EUGENA VLKOLÍNSKEHO VADASA

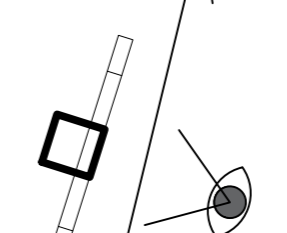

12. KRIŽOVATKA HENRICH D. WILCKENSA

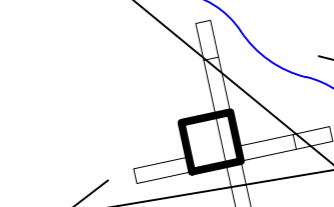
10.

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK
ČERVENÁ STUDŇA
ŠOBOV

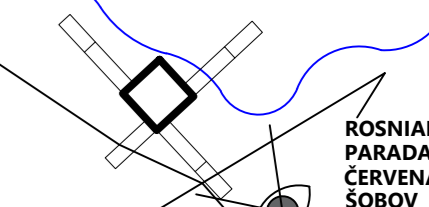
KALVÁRIA HORNÁ
ROVEŇ
HORNÁ ROVEŇ

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK
HLADISKO

ROSNIARKY
ČERVENÁ STUDŇA
ŠOBOV

HORNÁ ROVEŇ GÁPLIK
HLADISKO

PIARGSKÁ BRÁNA
KLINGER

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.

Zároveň má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!

PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitosťami a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

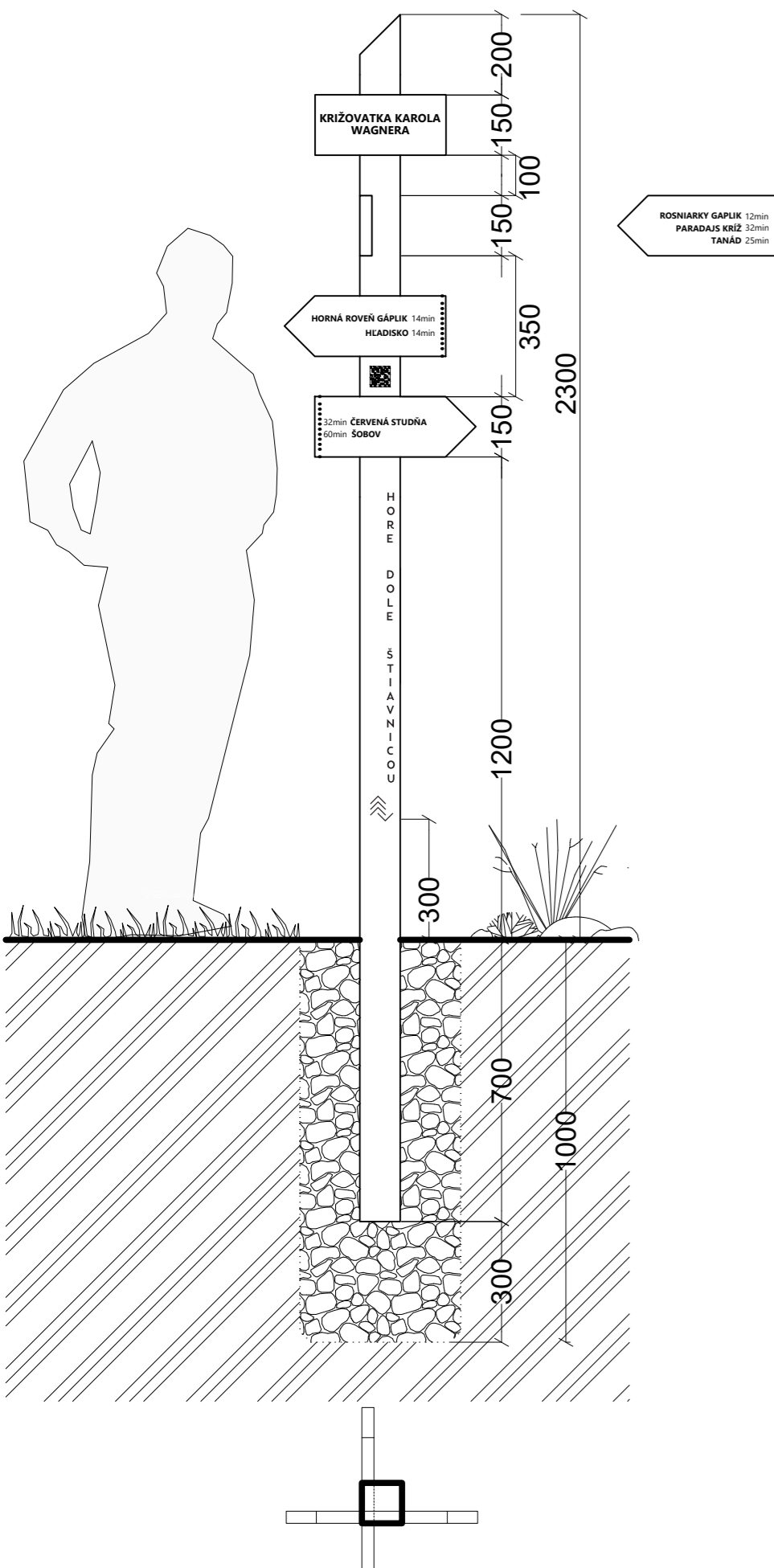
MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

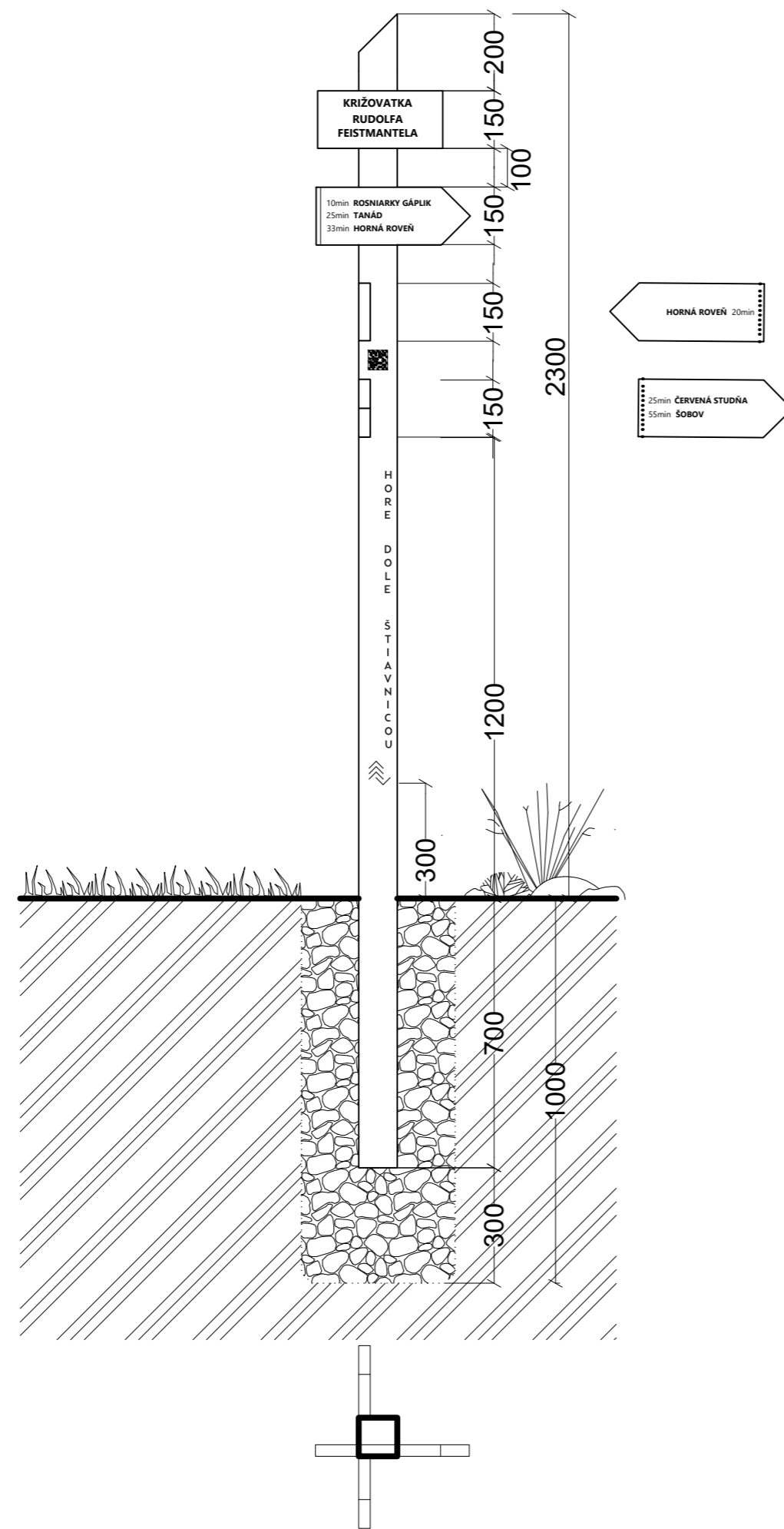
INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 10, 11, 12								
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák								
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáková								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3xA4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.8

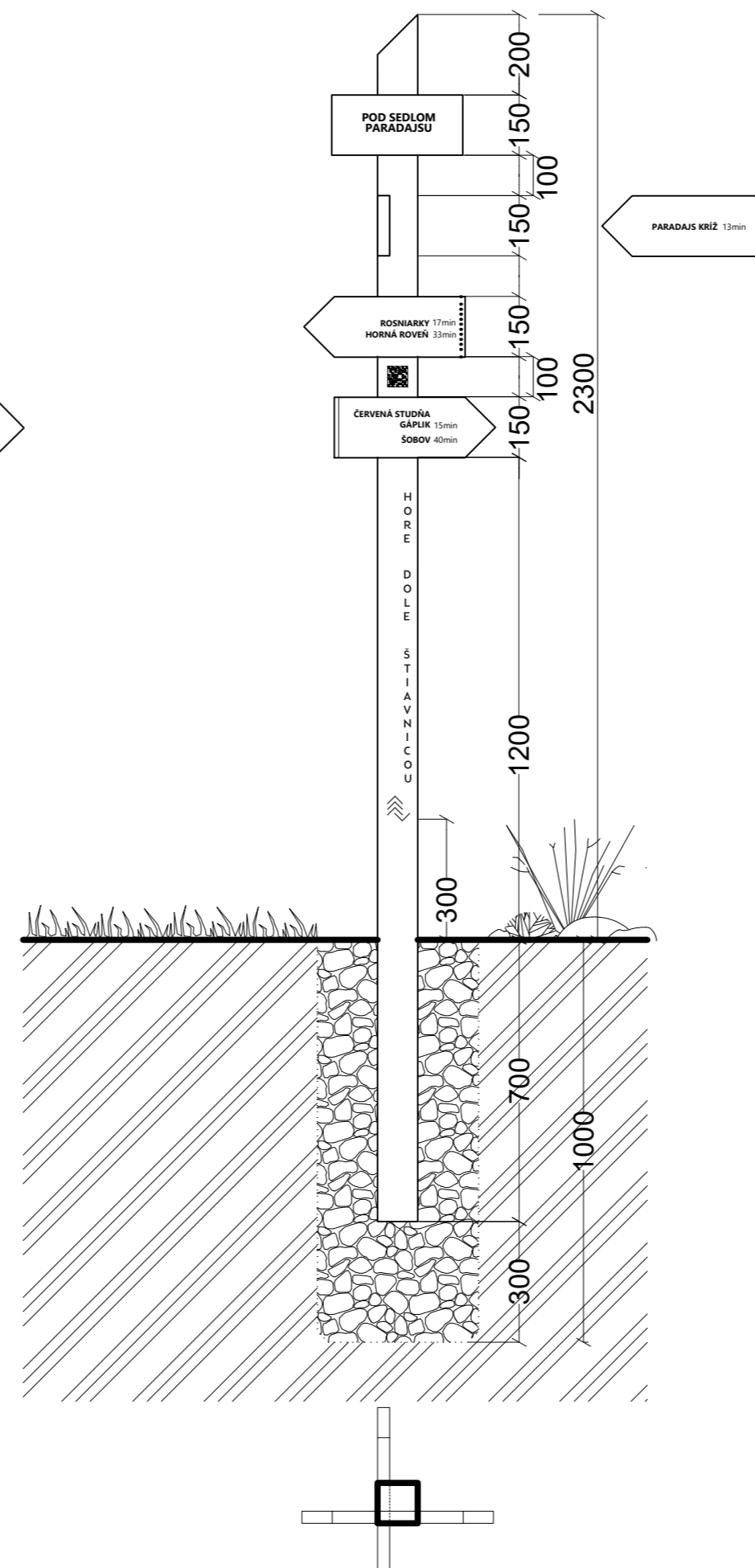
13. KRIŽOVATKA KAROLA WAGNERA

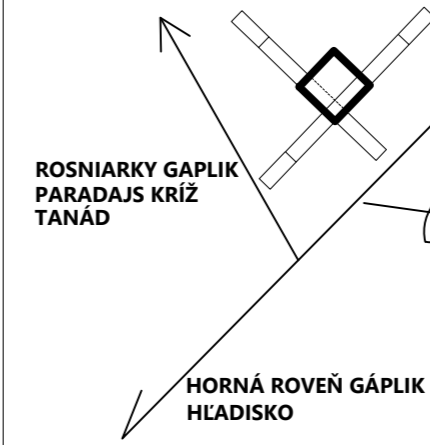
14. KRIŽOVATKA RUDOLFA FEISTMANTELA

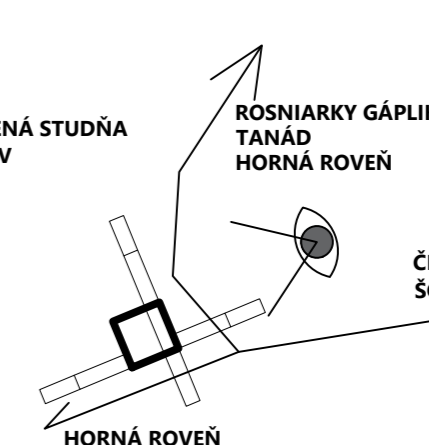
15. POD SEDLOM PARADAJSU

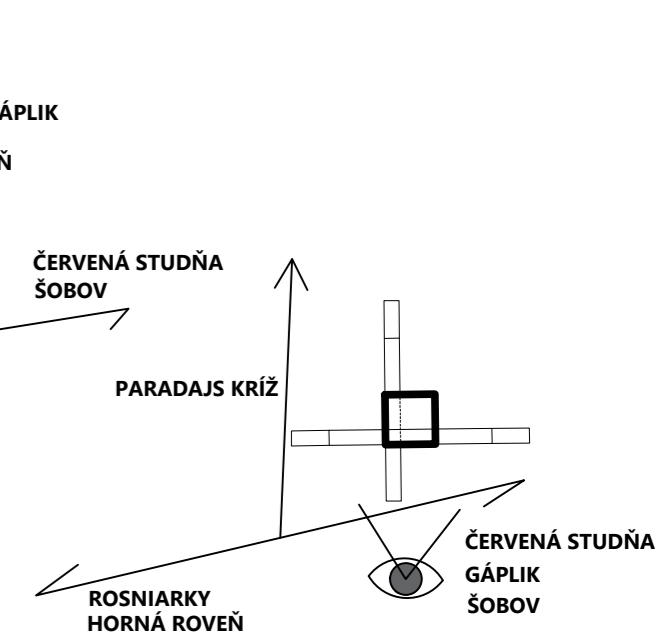
13.

14.

15.

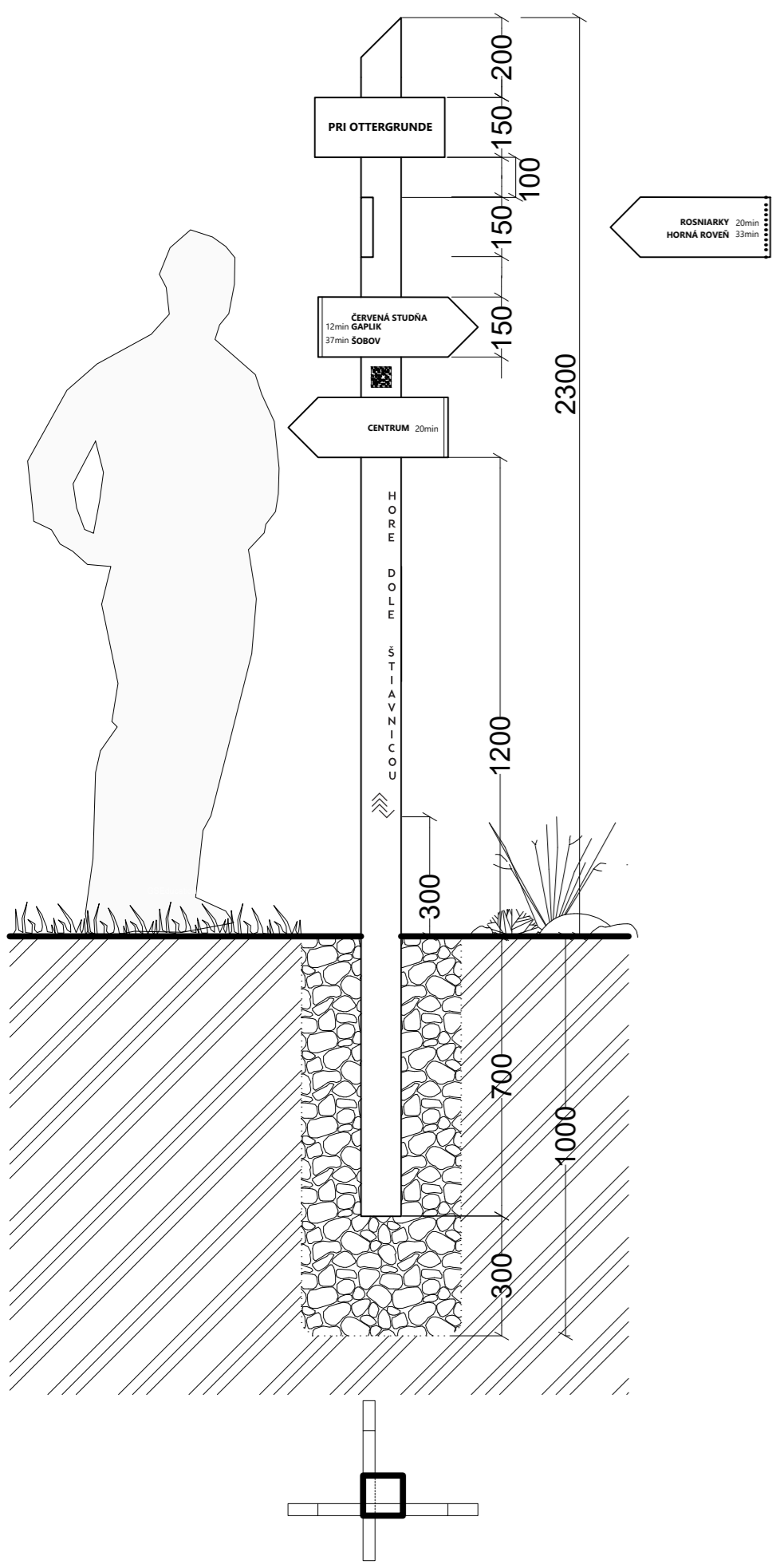
POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.
 Náležitosťami a presnosťou zodpovedá predpisom.

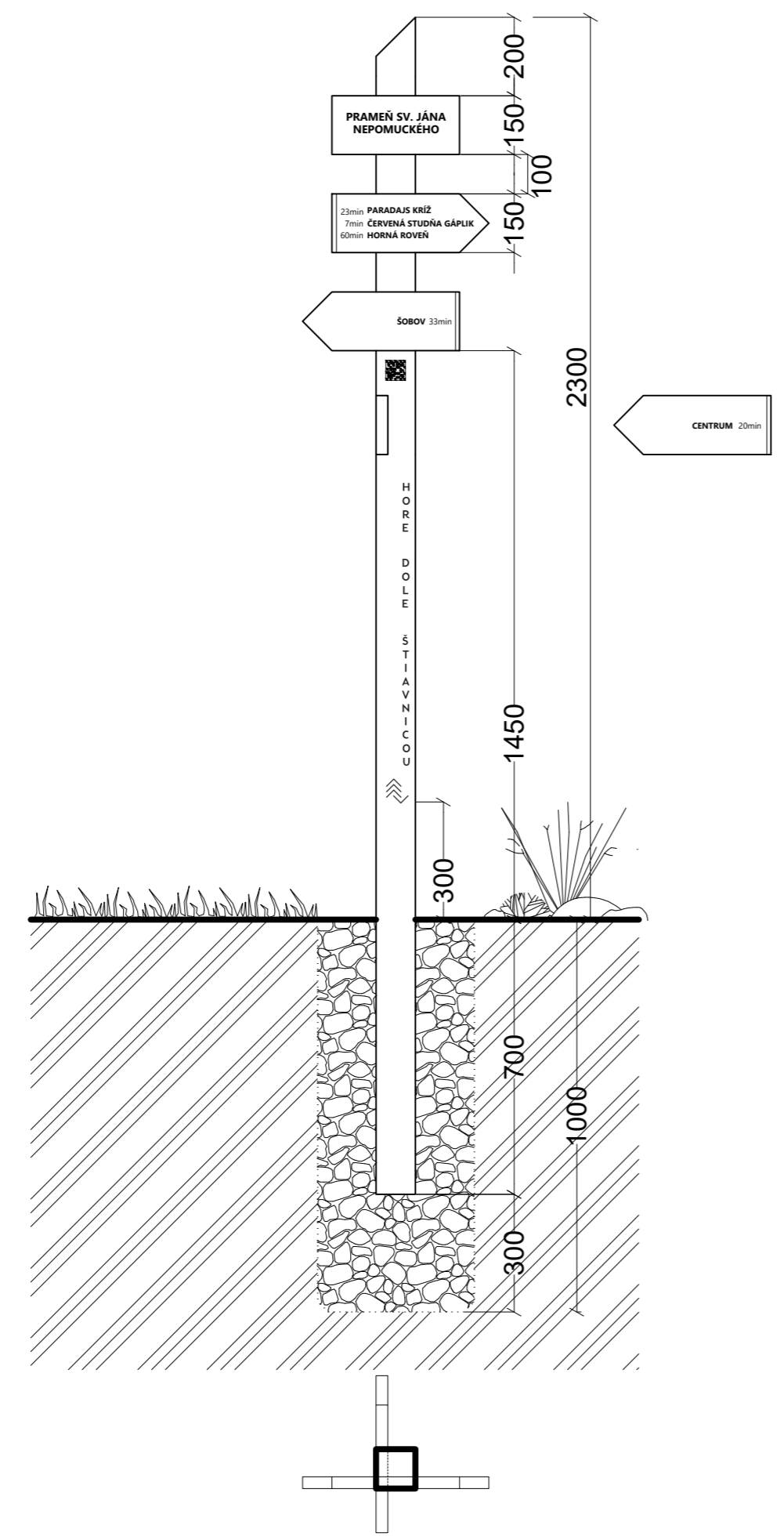
NÁZOV PROJEKTU:	LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE	▲
MIESTO:	územie ML Banská Štiavnica	

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ Porubčinová Krajinový architekt 0021 KA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 13, 14, 15	TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE							
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolene								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	ATELIÉR TOMAN KRAJINA A ZÁHRADA garden Ing. Dušan DANIS, PhD. Krajinový architekt 0068 KA							
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3xA4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.9

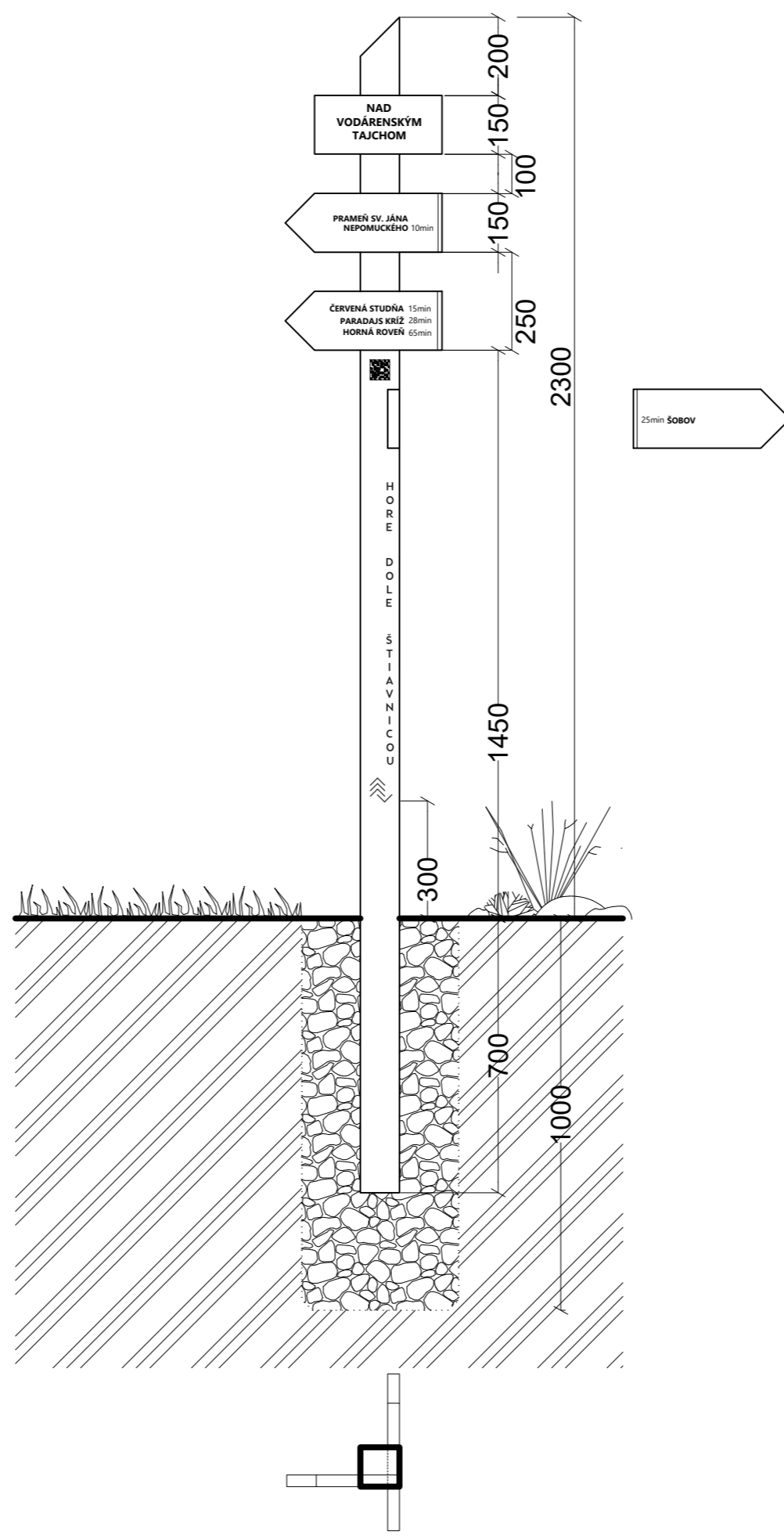
16. PRI OTTERGRUNDE

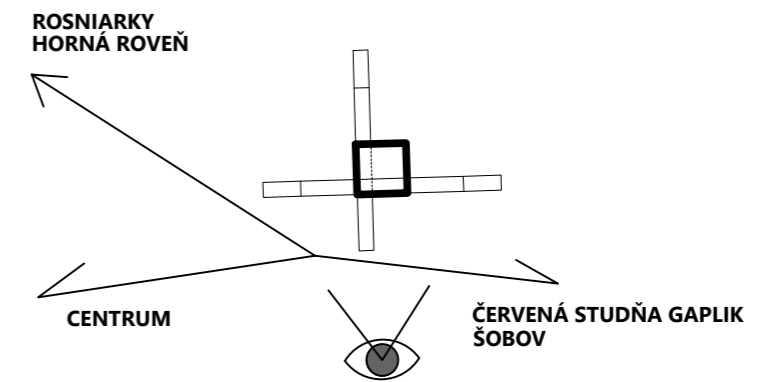
17. PRAMEŇ SV. JÁNA NEPOMUCKÉHO

18. NAD VODÁRENSKÝM TAJCHOM

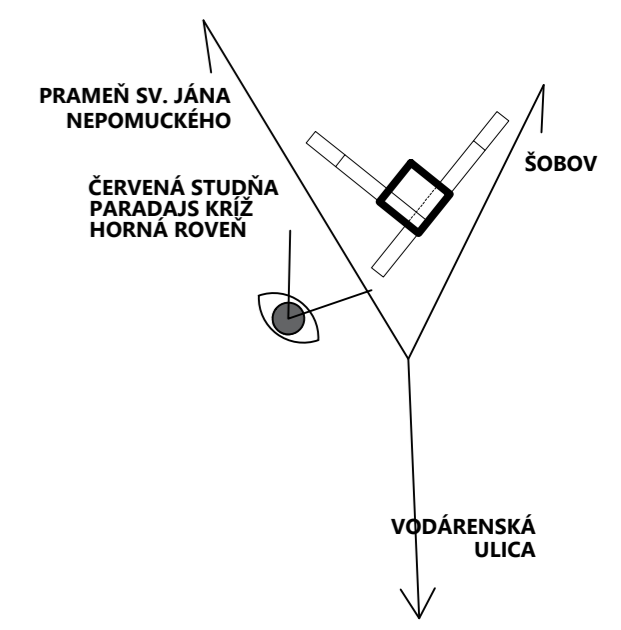
16.

17.

viď výkres č. 02.3

18.

POZNÁMKA:

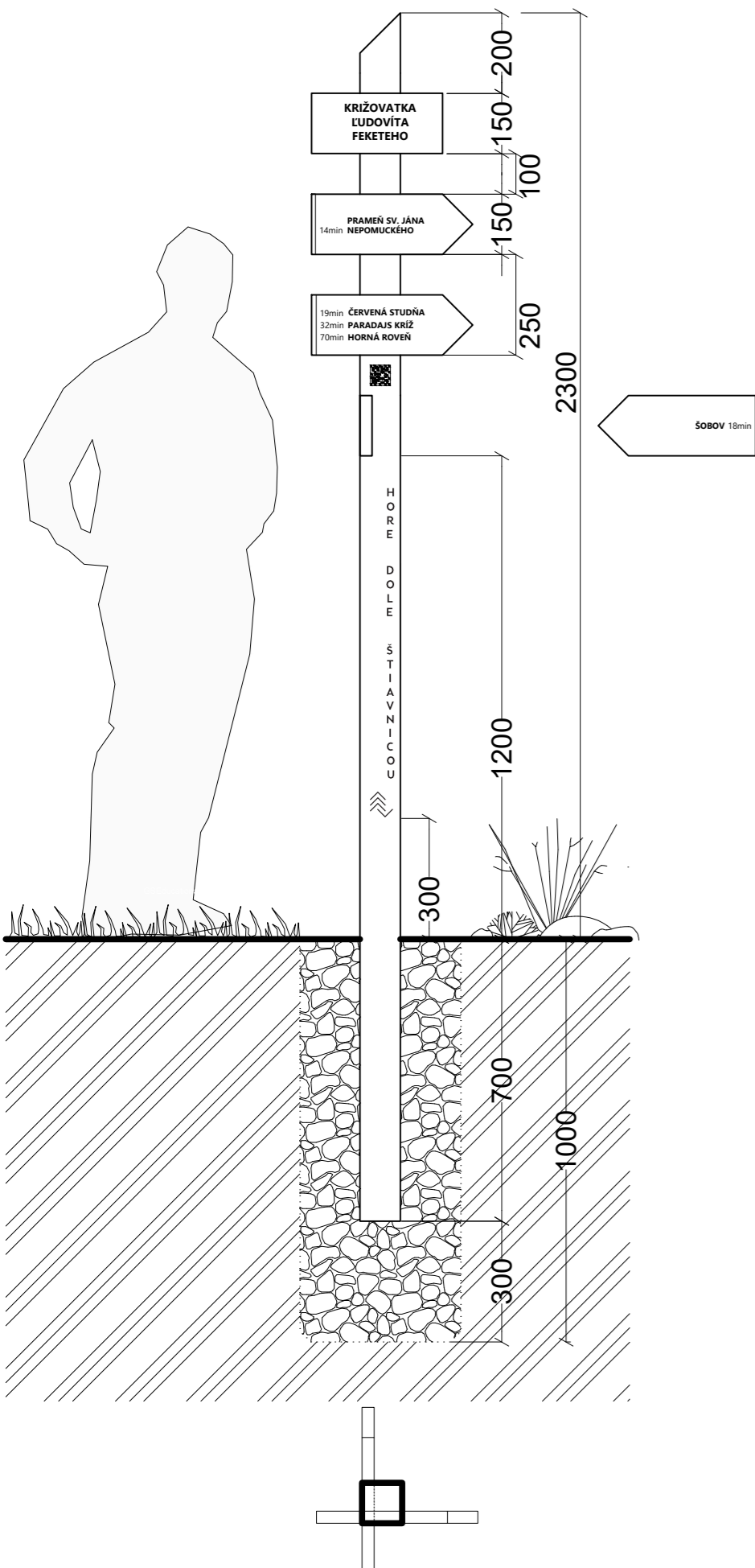
Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitostami a presnosťou zodpovedá predpisom.

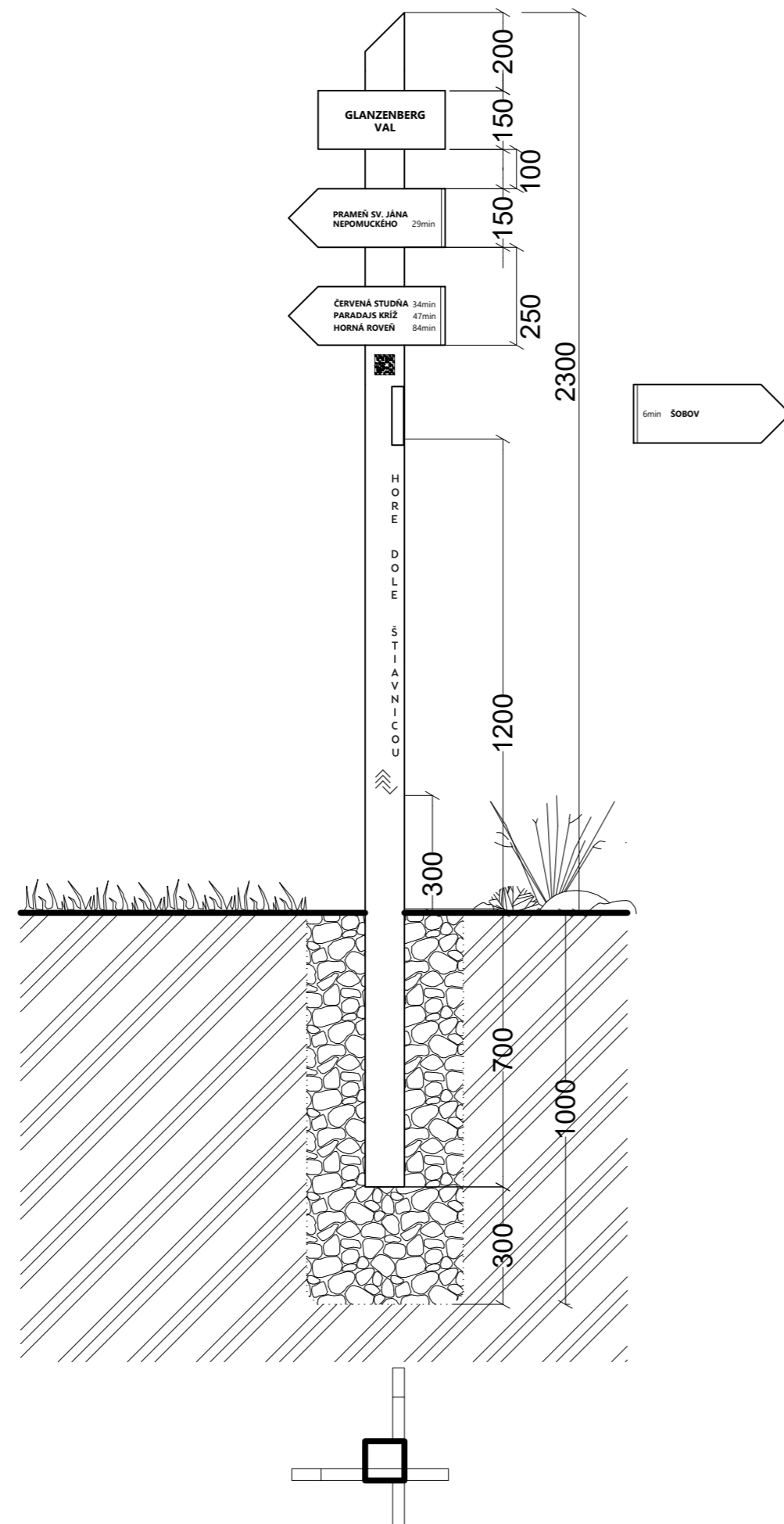
NÁZOV PROJEKTU:	LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE	▲
MIESTO:	územie ML Banská Štiavnica	

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ Porubčinová krajinný architekt 0021 KA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 16, 17, 18	Ing. Dušan DANIŠ, PhD. krajinný architekt 0068 KA							
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	ATELIÉR TOMAN KRAJINA A ZÁHRADA garden							
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3xA4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.10

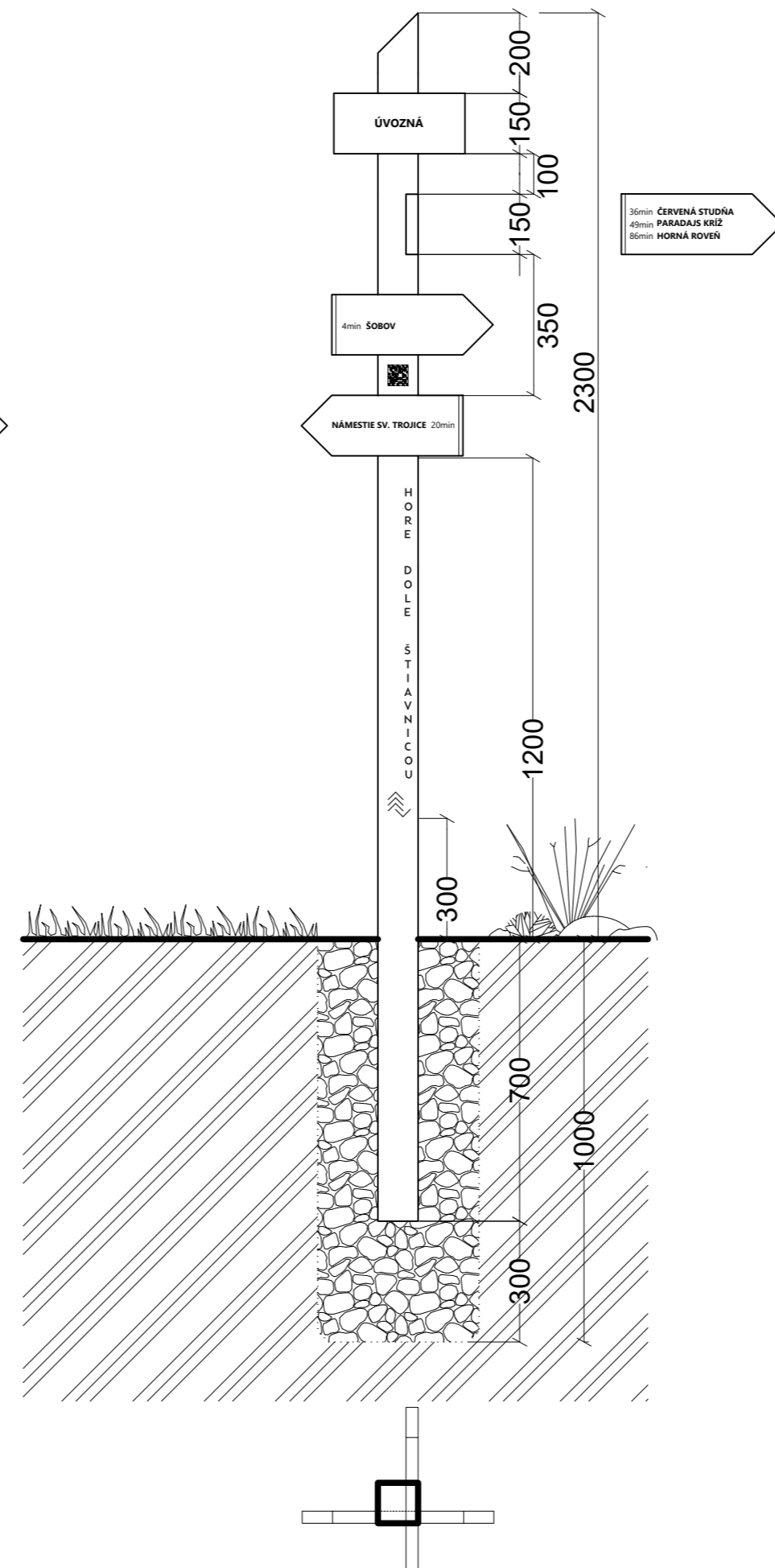
19. KRIŽOVATKA ĽUDOVÍTA FEKETEHO

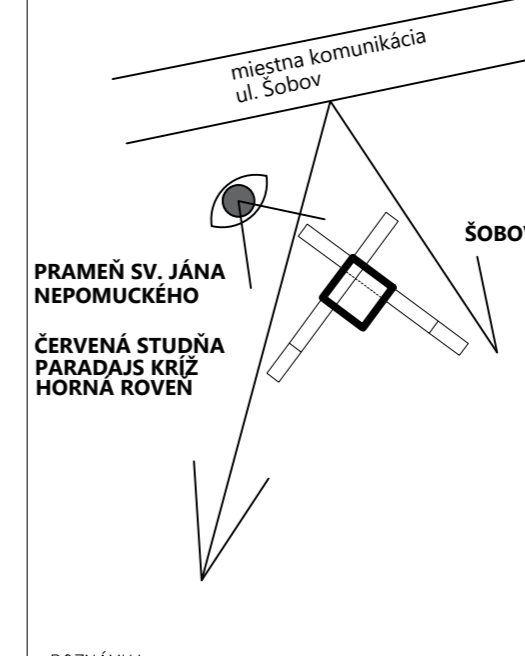
20. GLANZENBERG VAL

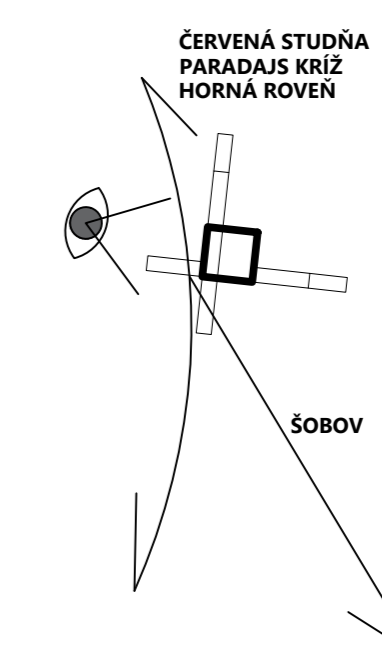
21. ÚVOZNÁ

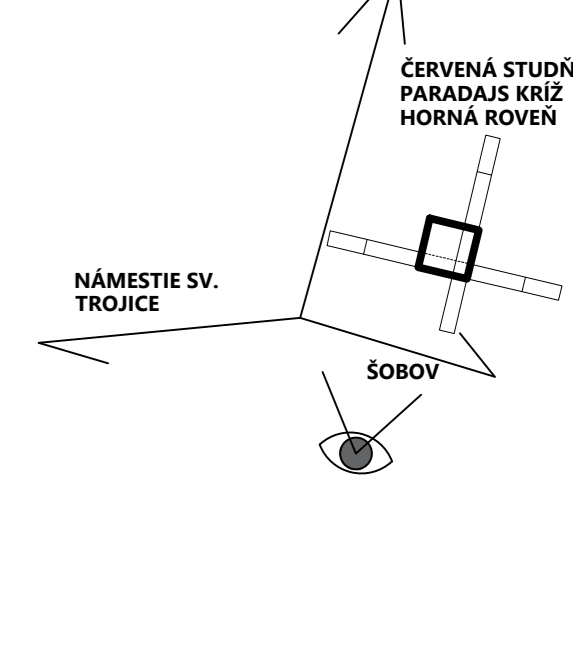
19.

20.

21.

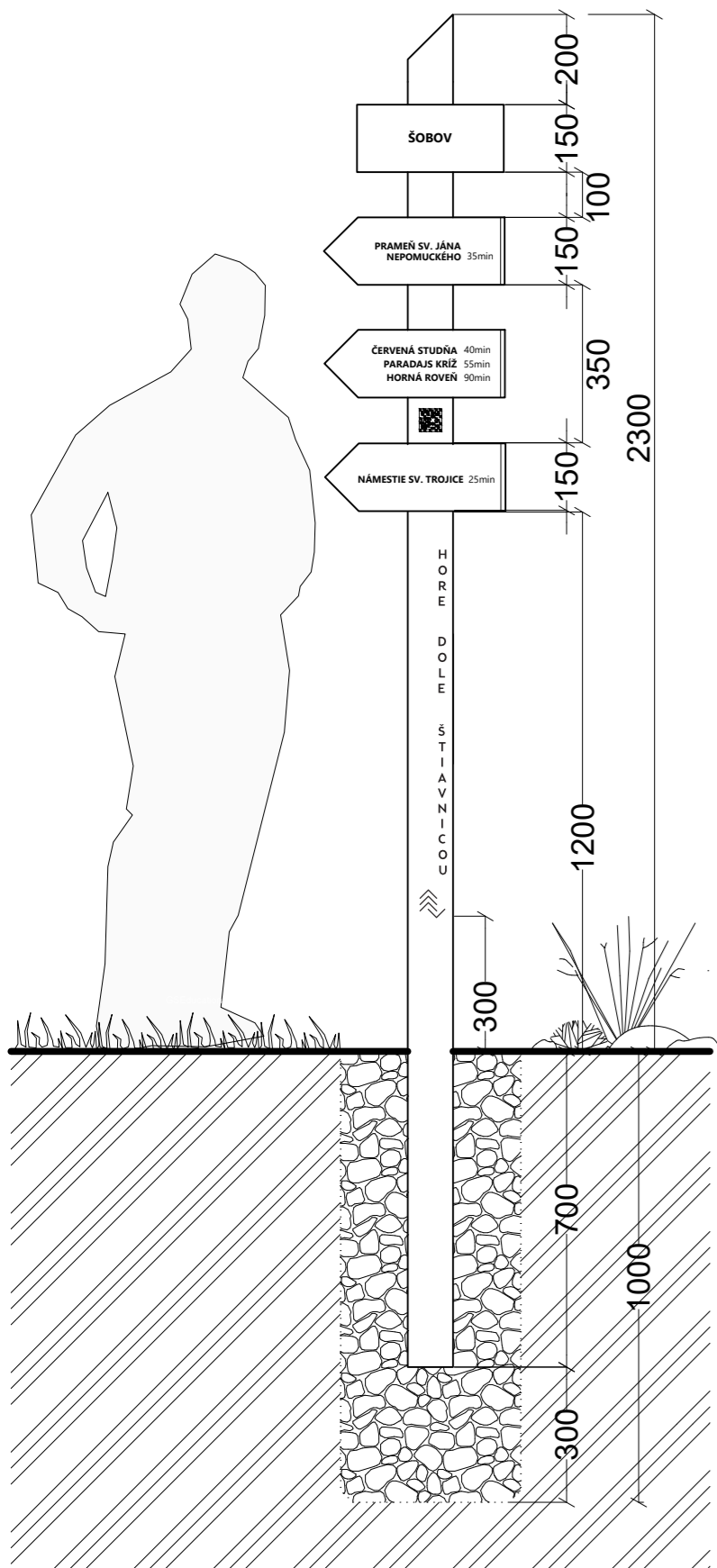
POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
 Zôkres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!
 PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.
 Náležitosťami a presnosťou zodpovedá predpisom.

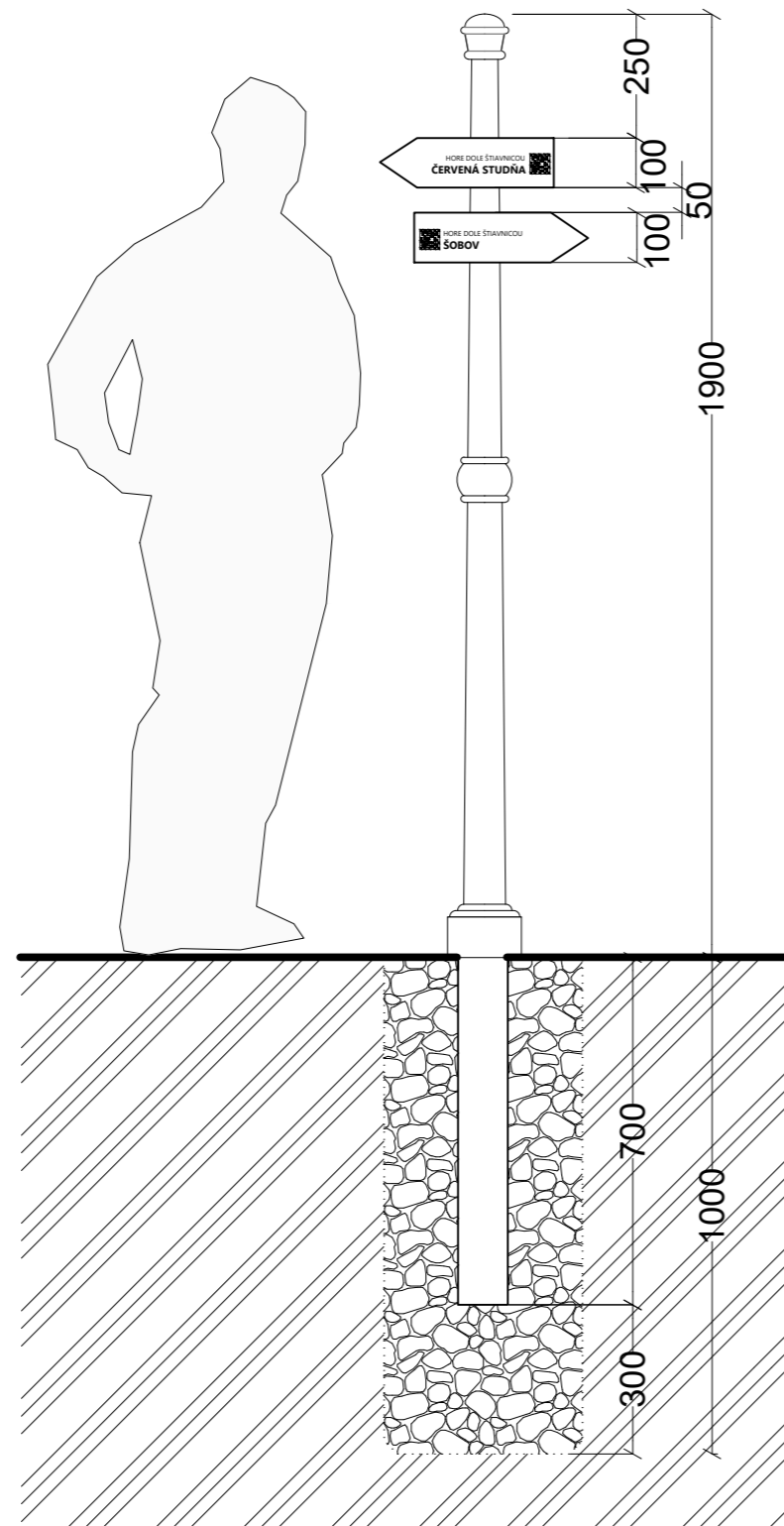
NÁZOV PROJEKTU:	LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE	▲
MIESTO:	územie ML Banská Štiavnica	

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	 TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE	 PEČIATKA						
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 19, 20, 21	 ATELIÉR TOMAN KRAJINA A ZÁHRADA	 PEČIATKA						
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolene								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák								
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková								
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	3x4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.11

22. ŠOBOV

23. NÁMESTIE SVÄTEJ TROJICE

24. UL. ANTONA PECHA

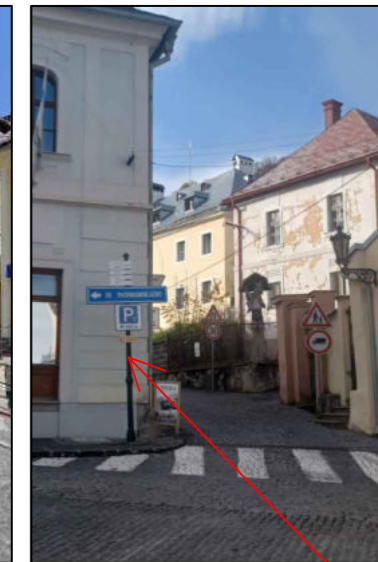
25. PIARGSKÁ BRÁNA

22. ŠOBOV
Viď výkres č. 03.2

23.

24.

25.

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.

Zákres má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!

PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

Náležitosťami a presnosťou zodpovedá predpisom.

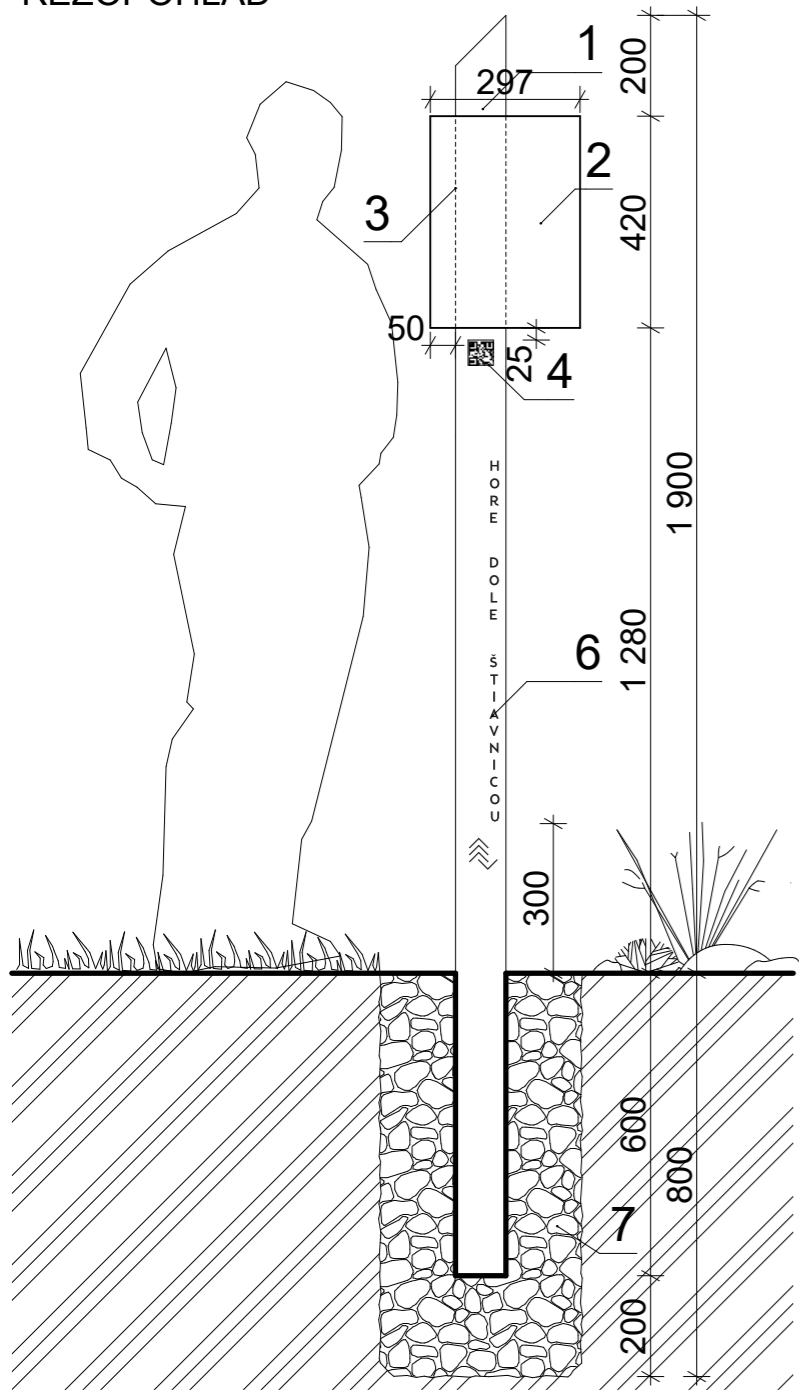
NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

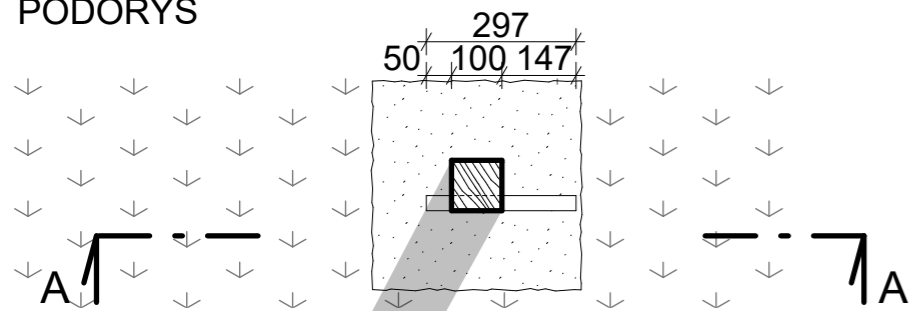

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ Porubčínová Krajinný architekt 0021 KA					
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY						
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH SMEROVNÍKA Č. 22, 23, 24, 25	TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE					
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen						
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčínová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	ATELIÉR TOMAN KRAJINA A ZÁHRADA garden					
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany						
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčínová, Bc. Petra Vašková, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková	Ing. Dušan DANIŠ, PhD. Krajinný architekt 0068 KA					
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10						
FORMÁT	3xA4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.12

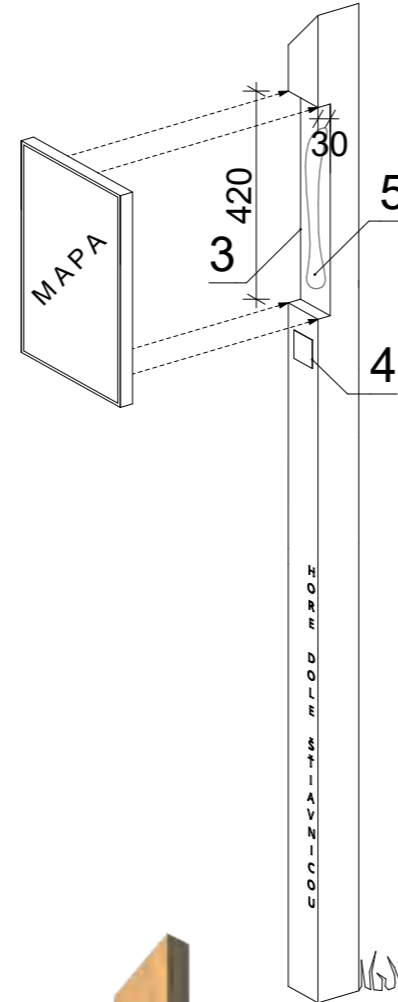
MAPOVÝ NOSIČ REZOPOHĽAD

PÔDORYS

AXONOMETRIA

Legenda prvkov a materiálov:

1. – Drevený hranol 100 mm x 100 mm (2,5 m), dub,
2. – Drevená tabuška (420x297x30)mm
3. – Tesársky spoj – drážka/kamp
4. – Kovový štítok s QR kódom – chemicky leptaný (50x50x2)mm, (40x40x2)mm
5. – MS Polymérové lepidlo na drevo, Montážne lepidlo Den Braven Mamut Glue High Tack
6. – LOGO "Hore dole Štiavnicou" – gravírovanie
7. – Podložie zo zhrutneného makadamu – vibrované, fr. 32–64 mm

Mapa bude zalamovaná UV stabilným laminátom, nalepená na doske DIBOND
Font textu na smerovníkoch: Segoe UI, Segou UI Bold

Výkaz položiek: Mapový nosič (2500x100x100)mm

1ks PRI KAŽDOM GAPLIKU	3 ks
LOKALITA PRAMEN SV. J. NEPOMUCKÉHO:	1 ks
LOKALITA ŠOBOV:	1 ks
	5 ks

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. záväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.

Základ má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!

PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČASTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MOŽNO LEN S PISOMNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.

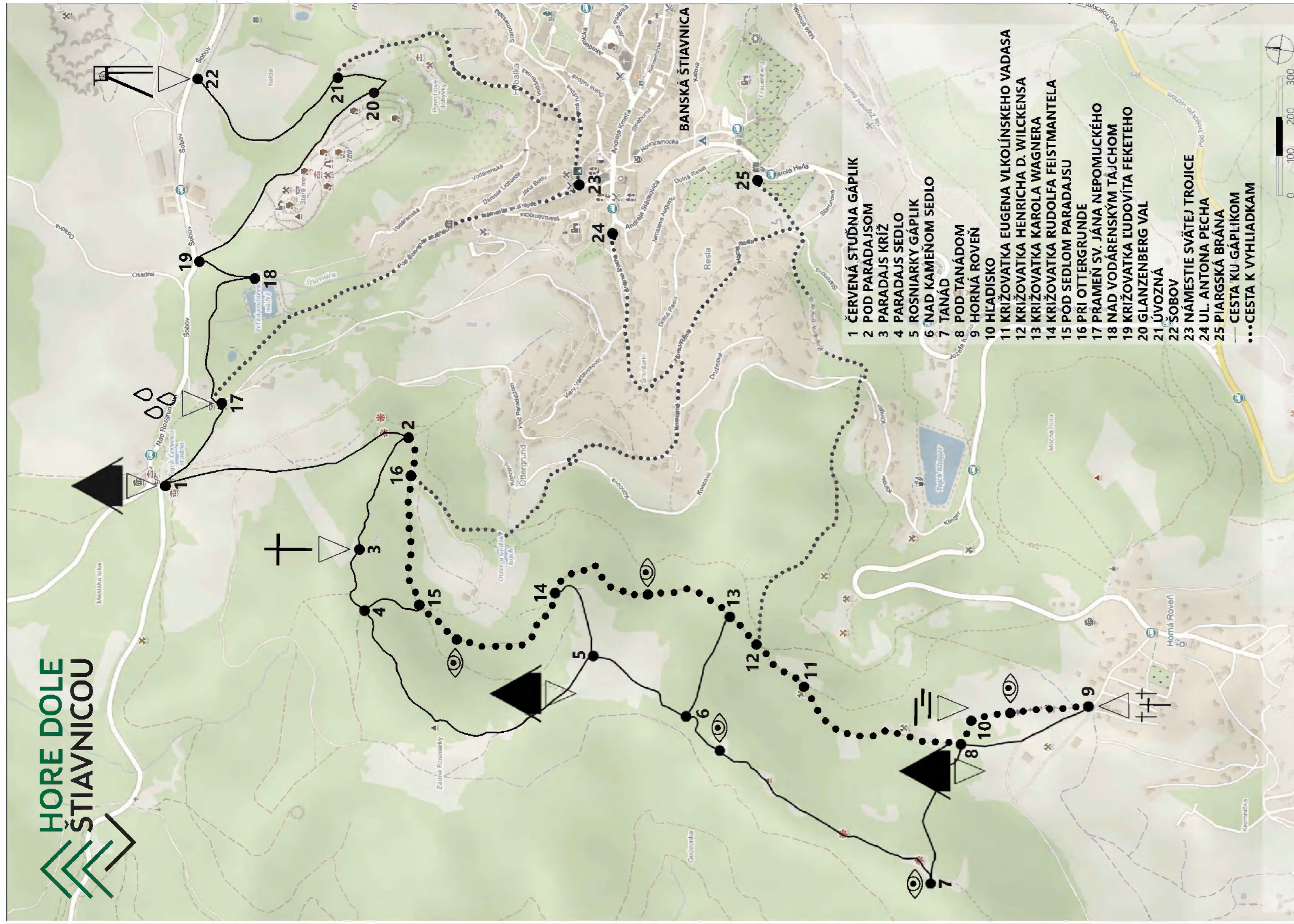
Náležitosti a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU: LESY OSOBITNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE

MIESTO: územie ML Banská Štiavnica

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ Krajinný architekt 0021 KA							
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY								
NÁZOV VÝKRESU	NÁVRH MAPOVÉHO NOSIČA	TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE							
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen								
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák	Ing. Dušan DANIS, PhD. Krajinný architekt 0068 KA							
SPRACOVATELIA ČASTI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany								
VYPRACOVALI:	Ing. arch. Lenka Kavuljáková, Ing. Katarína Tomanová Porubčinová	ATELIÉR TOMAN KRAJINÁ A ZÁHRADA garden							
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	2xA4	MIERKA	1:15	DÁTUM	11/2022	VÝKRES Č.	10.13

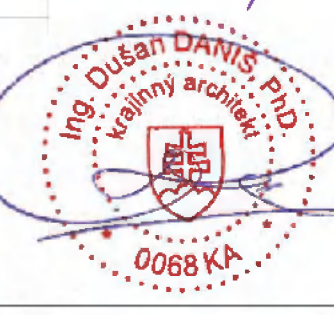

- 1 ČERVENÁ STUĎNA GÁPLIK
  - 2 POD PARADAJDOM
  - 3 PARADAJSKÝ KRÍŽ
  - 4 PARADAJSKÉ SEDLO
  - 5 ROSNIARSKÝ GÁPLIK
  - 6 NAD KAMEŇOM SEDLO
  - 7 TANÁD
  - 8 POD TANÁDOM
  - 9 HORNÁ ROVEŇ
  - 10 HLADISKO
  - 11 KRÍŽOVATKA EUGENA VLKOLÍNSKEHO VADASA
  - 12 KRÍŽOVATKA HENRICHA D. WILCKENSA
  - 13 KRÍŽOVATKA KAROLA WAGNERA
  - 14 KRÍŽOVATKA RUDOLFA FEISTMANTELA
  - 15 POD SEDLOM PARADAJSU
  - 16 PRI OTTERGRUNDE
  - 17 PRAMEN SV. JANA NEPOMUCKÉHO
  - 18 NAD VODÁRENSKÝM TAJCHOM
  - 19 KRÍŽOVATKA ĽUDOVÍTA FEKETEHO
  - 20 GLANZENBERG VAL
  - 21 ÚVOZNA
  - 22 ŠOBOV
  - 23 NÁMESTIE SVÄTEJ TROJICE
  - 24 UL. ANTONA PECHA
  - 25 PIARSKÁ BRÁNA
- CESTA KU GÁPLIKOM
...CESTA K VYHLIADKAM

POZNÁMKA:

Podrobnosti neuvedené v PD sa musia vykonať v zmysle platných resp. zaväzných noriem STN tak, aby dielo spĺňalo funkčné predpoklady pre projektovaný účel využitia.
Zároveň má len informatívny charakter! Pred začatím zemných prác je nevyhnutné vytýčenie PIS v teréne!
PREZENTOVANÉ VÝKRESY A VŠETKY TEXTOVÉ ČÁSTI PROJEKTU DEFINUJÚ DIELO AKO CELOK, ALEBO JEHO ČASŤ. Z TOHO TITULU JE DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM AUTORA A PRETO POUŽÍVAŤ, ROZMNOŽOVAŤ A PUBLIKOVAŤ HO MÔŽNO LEN S PÍSOBNÝM SÚHLASOM JEHO AUTORA.
Náležitosti a presnosťou zodpovedá predpisom.

NÁZOV PROJEKTU:	LESY OSOBNÉHO URČENIA – ROZMIESTNENIE REKREAČNÝCH AKTIVÍT V KRAJINE	▲
MIESTO:	územie ML Banská Štiavnica	

INVESTOR	Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o., Šobov 1401/1, BŠ 969 01	 TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE	 PEČIATKA Ing. Katarína TOMANOVÁ PORUBČINOVÁ krajinný architekt 0021 KA		
STUPEŇ PD	PROJEKT PRE REALIZÁCIU STAVBY				
NÁZOV VÝKRESU	MAPA TRASY "HORE DOLE ŠTIAVNICOU"	 ATELIER TOMAN KOJÁJMA A ZÁHRADA gARDn	 Ing. Dušan DANIS, PhD. krajinný architekt 0068 KA		
GENER. PROJEKTANT:	Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen				
AUTORI PROJEKTU:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Ing. Dušan Daniš, PhD., Ing. Jozef Toman, Ing. arch. Lenka Kavuljáčková, Bc. Petra Vašková, Ing. Ľubomír Candrák				
SPRACOVATELIA ČASŤI:	ATELIÉR TOMAN, s.r.o., Cerovská 309/24, 900 81 Šenkvice GARDN, s.r.o., Hronské Kľačany 653, 935 29 Hronské Kľačany				
VYPRACOVALI:	Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, Bc. Petra Vašková				
ČASŤ / STAVEBNÝ OBJEKT	B / SO 10	FORMÁT	MIERKA	DÁTUM	VÝKRES Č.
			3xA4	11/2022	10.14